Guhananda Mandaly Series No 9

SRIVIDYA NITYAHNIKA

Compiled by

Brahmasri N. Subramania Iyer Avl.

With a Foreword by

Brahmasri
C. Sankara Rama Sastri, M.A., B.L.

Second Edition

PUBLISHED BY
SRI GUHANANDA MANDALY,
Palavanthangal, Madras 16.

Price] 1955 [Rs. 5/-

1st Edition 1941
2nd Edition 1955

Printed at
THE SRI BALAMANORAMA PRESS,
MYLAPORE, MADRAS

श्रीगुहानन्दमण्डली ग्रन्थावली नं १

॥ श्रीः ॥

॥ ब्रह्मविदाप्नोति परम् ॥

॥ श्रीविद्यानित्याह्निकम् ॥

श्रीबदरिकाश्रमस्थपरमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीगुहानन्द-
नाथावधूतस्वामिनां शिष्येण श्रीचिदानन्दनाथेन

ब्रह्मश्री सुब्रह्मण्यार्याह्वयेन

संकलितम्

श्रीविमलानन्दनाथशिष्य-करुणानन्दनाथदीक्षानाम्ना
श्रीबालमनोरमाग्रन्थावलीसंशोधकानां
ब्रह्मश्री शङ्कररामशास्त्रिणाम्
उपोद्घातेन समलंकृतम्

मद्रपुरीय-पल्लवंताङ्गल्ग्रामस्थ
श्रीगुहानन्दमण्डल्या
प्रकाशितम्

मूल्यं] १९५५ [रौप्यपञ्चकं

मद्रास् मैलापूर् नगरस्थ
श्रीबालमनोरमामुद्रणालये
द्वितीयं मुद्रणं
१९५५.

॥ श्रीः ॥

उपोद्घातः ।

इह खलु निखिलोऽपि जनः सुखं संपिपादयिषति, दुःखं च परिजिहीर्षति, यतते च तथा सुखप्राप्त्यै दुःखप्रहाणाय च । आत्यन्तिके द्वे अप्येते न सिध्येतामृते ब्रह्मात्मैक्यज्ञानात् । तस्य त्ववाप्तेरन्तरङ्गसाधनेषूपायेषु प्राधान्यमावहति भुक्तिमुक्तिप्रदत्वेन प्रथिता त्रयीसारभूता श्रीविद्या । सत्येवम्, उपास्तेरेतस्या वैदिकत्वे विवदन्ते केचित् । ते हि शाक्तः शाक्त इति श्रीविद्योपासकाद्बिभ्यति, द्विषन्त्यपि तम् । तान्पृच्छामो वयम्—को हि नाम द्विजवरो न शाक्तो यः प्रत्यहं संध्यामुपास्ते । किं गायत्री न शक्तिः, सावित्री सरस्वती वा ? प्रथितयशसः कवयः किं न देव्युपासकाः ? स्मरत तावत्कविकुलमूर्धन्यं कालिदासं मूकं वा, वैदिकचूडामणिमप्पय्यदीक्षितेन्द्रं नीलकण्ठदीक्षितं वा । किं बहुना । आचार्यशंकरभगवत्पादाः सौन्दर्यलहर्यां कमपरमाशयमाविष्कुर्वते श्रीविद्यायाः पारम्यादृते ?

श्रीविद्यायाः वैदिकता संक्षेपेणेत्थमुपपादयितुं शक्या । अग्निमीळे इति ऋग्वेदस्यादिरकारः, इषे त्वेति यजुर्वेदस्यादिरिकारः, उभयोर्मेलने एकारः संपद्यते । तत्पूर्वम् 'अग्न आयाहि वीतये' इति सामवेदस्यादिभूतमकारं निवेश्य संधौ कृते बिन्दुरहितं वाग्भवबीजं संपद्यते । वाग्भवबीजं च श्रीविद्यामन्त्रेषु श्रेष्ठभूतकादिविद्यायाः प्रथमकूटस्य मूलम् । तत्सिद्धं श्रीविद्याया-

त्रयीमयत्वम् । अन्या अप्यत्र बह्व्यो युक्तयः प्रदर्शिताः श्री-गुहानन्दमण्डल्या प्रकाशितायाः श्रीविद्यासपर्यापद्धतेः उपोद्घातेऽस्माभिः ॥

एवं सकलवैदिकैरभ्यर्हितायाः श्रीविद्यायाः सपर्याप्रकारः सम्यङ्न्यरूपि पूर्वोक्ते सपर्याग्रन्थे । सपर्यायाः प्रधानं पूजा । परं तु तावता नालम् । यतः काल्यकृत्यमारभ्य नक्तंशयनगमनावधि श्रीविद्योपासकेन कर्तव्यानि सन्ति बहूनि कर्माणि, येषु कृतेष्वेव सपर्या पुष्कला संपद्येत । शयनादुत्थानसमय एव गुरुध्यानं कर्तव्यम् । दिव्यमङ्गलाध्यानोक्तरीत्या देवी ध्येया । ततोऽजपा समर्पणीया । तस्येदं तत्त्वम् । प्रतिदिनं नरस्य षट्छताधिकैकविंशतिसहस्रसंख्याका उच्छ्वासनिःश्वासाः । एकैकोच्छ्वासनिःश्वासौ एकैकहंसमन्त्ररूपौ । उच्छ्वासे हं इति, निःश्वासे स इति । पूर्वदिने ये उच्छ्वासनिःश्वासा मन्त्रात्मना समजनिषत तेऽद्य विभज्य तत्तद्देवताभ्यः समर्प्यन्ते । एवमुच्छ्वासनिःश्वासावपि मन्त्ररूपौ चेद्विद्योपासकस्य, नूनमचिरादेव स भविष्यत्यभिन्नो ब्रह्मणा यस्यैव महतो भूतस्य निःश्वसितमृग्वेदो यजुर्वेदः सामवेदश्छन्दांसीतराणि च ॥

एवं गुरुं ध्यात्वा अजपाः समर्प्य ततः साधकः स्नायीत । स्नानेऽप्यस्त्यस्ति विशेषस्तथा संध्योपासनावपि । तान्त्रिकी हि संध्या चतुष्कृत्व उपास्या प्रातर्मध्याह्ने सायं पूर्वरात्रे च । तत्रापि अर्घ्यदानदेवीध्यानोपस्थानादिविशेषा ग्रन्थेऽस्मिन् प्रस्फुटं प्रदर्शिताः । प्रातःसंध्यायां वाग्भवकूटगायत्री, मध्याह्ने कामराज-

कूटगायत्री, सायं शक्तिकूटगायत्री, तुरीयसंध्यायां तुरीयकूट-गायत्री च देवता । प्रातःसंध्योपासने नाथपारायणघटिका-पारायणे, माध्याह्निके तत्वपारायणं, सायंसंध्यायां तिथिनित्या-पारायणं च साधकेन कार्यम् । अस्मात्पारायणचतुष्कात्पृथक् नामपारायणमन्त्रपारायणे अपि यथावकाशं कर्तव्ये । एवं दैनं-दिनं षट्पारायणं संपन्नम् । निखिलमप्येतद्विषयजातमस्मिन् पुस्तके आह्निकप्रकरणे विविच्य प्रकाशितम् ॥

यथोक्तपूजाकरणाशक्तानामेव लघुपूजायामधिकारः । स च यावदशक्तिरनुवर्तते, न ततः परम् । शक्तस्तु आलस्येन यदि पूजां लघूकुर्यात् तर्हि पतेदेव ॥

पूजाप्रकरणानन्तरं पुरश्चरणप्रकरणे सप्तकोटिमहामन्त्राणां पेटिकारूपाः षडाम्नायाः गुरुमण्डलं देवताश्च विविक्तं प्रदर्श्य संघटिता अस्मिन्ग्रन्थे, तथा त्रैलोक्यमोहनकवचमपि ॥

अन्तिमे स्तोत्रप्रकरणाख्ये चतुर्थखण्डे प्रथमं खड्गमाला आम्नायस्तोत्रं त्रिपुरास्तवराजः गुरुपादुकापञ्चकं च प्रकाशितम् । प्रत्यहं जपान्ते कर्तव्यस्तोत्रपारायणमधिकृत्य रुद्रयामलतन्त्रे विधि-रेवं दृश्यते—

जपान्ते शुद्धमाला च आम्नायस्तोत्रमुत्तमम् ।
ललितानामसाहस्रं सर्वपूर्तिकरं स्तवम् ।
स्तवराजं च पञ्चैते भक्तः प्रतिदिनं पठेत् ॥

इत्युक्तेषु पञ्चसु खड्गमालाभिधा शुद्धमाला, आम्नायस्तोत्रं, त्रिपुरास्तवराजश्चेत्येतत्त्रितयमस्मिन्पुस्तके मुद्रितम् । इतरत्तु द्वितय

सहस्रनामत्रिशतीरूपं बहुत्रान्यत्र मुद्रितत्वादत्र न संयोजितम् ॥

अन्ते च पारायणादिकं चिकीर्षतामुपयोगाय अस्मिन् मुद्रणे संयोजिता विषयाः—गणपत्यथर्वशीर्षोपनिषत् श्रीसूक्तं पुरुषसूक्तं दुर्गासूक्तं त्रिपुरोपनिषत् देव्युपनिषत् भावनोपनिषत् बह्वृचोपनिषत् शान्तिपञ्चकं च ॥

विविधसरसनूत्नविषयगुम्फितं बहुरत्नप्रचितहाररामणीयकमाविभ्रतमिमं पुस्तकतल्लजं पश्यतः कस्य मनसि न स्फुरेन्मतिः—जगज्जनन्याः प्रसाद एव पुस्तकात्मनेत्थं परिणत इति । पट्पारायणं त्रिपुरास्तवराजः आम्नायस्तोत्रं दिव्यमन्त्रव्याख्यानं खड्गमाला इत्यहो साधकस्याभ्युदयपरम्परा अहमहमिकया प्रवृत्ता । अमृतधारा चातकवत्तृष्यत उपासकलोकस्य । पुष्पितेदानीं विद्योपासितलता, मण्डितो मन्त्रिपथः, फलितश्च साधकमनोरथद्रुमः ॥

ग्रन्थस्यास्य संकलने महदवधानमाविष्कृतमस्य प्रकाशकैः श्रीविद्योपासकधौरेयैः श्रीमद्भिः सुब्रह्मण्यार्यैः । व्यासकल्पा ह्येते चैरखण्डाकारेण प्रवृत्तमव्याकृतमाम्नायजातं विभज्य लोकानुजिघृक्षया प्रकाशितम् ॥

एवमपूर्वबहुविषयान् संकलय्य ग्रन्थमिमं प्रकाशितवद्भ्यः श्रीसुब्रह्मण्यार्यवर्येभ्यः अशेषोऽपि विद्योपासकसमुदायो निरतिशयां कृतज्ञतामविरतमावहेदिति निश्चितम् ॥

मैलापूर्, मद्रास् ।
९-९-१९५५.

इति शिवम्

सि. शङ्कररामशास्त्री
एम् ए, बि. एल्.

॥ विषयसूची ॥

ॐ

श्रीगुरुभ्यो नमः ।

श्रीमहागणपतये नमः ।

श्रीललितामहात्रिपुरसुन्दर्यै नमः ।

॥ श्रीविद्यानित्याह्निकम् ॥

प्रथमः खण्डः ।

आह्निकप्रकरणम् ।

गुरुध्यानम् ।

ब्राह्मे मुहूर्ते उत्थाय निषण्णः शयने निजे ।
अपलापाय पापानामादावेवं समाचरेत् ॥ १ ॥
स्वब्रह्मरन्ध्रगाम्भोजकर्णिकापीठवासिनम् ।
शिवरूपं श्वेतवस्त्रमाल्यभूषानुलेपनम् ॥ २ ॥
दयार्द्रदृष्टिं स्मेरास्यं वराभयकराम्बुजम् ।
वामाङ्कगतया पीतवपुषाऽरुणवेषया ॥ ३ ॥
पद्मवत्या वामकरे शक्त्या दक्षभुजावृतम् ।
अमुकानन्दनाथं तं सानन्दं चिन्तयेत्सुधीः ॥ ४ ॥

श्रीगुरुपादुकामन्त्रः ।

ऐं ह्रीं श्रीं, ऐं क्लीं सौः, हंसः शिवः सोहं, ह्स्ख्फ्रें हसक्षमलवरयूं ह्सौः सहक्षमलवरयीं स्हौः हंसः शिवः सोहं स्वरूपनिरूपणहेतवे श्रीगुरवे नमः, अमुकानन्दनाथश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥

ऐं ह्रीं श्रीं, ऐं क्लीं सौः, सोहं हंसः शिवः, ह्स्ख्फ्रें ह्सक्षमलवरयूं ह्सौः सहक्षमलवरयीं स्हौः सोहं हंसः शिवः स्वच्छप्रकाशविमर्शहेतवे श्रीपरमगुरवे नमः, अमुकानन्दनाथ-श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥

ऐं ह्रीं श्रीं, ऐं क्लीं सौः, हंसः शिवः सोहं हंसः, ह्स्ख्फ्रें हसक्षमलवरयूं ह्सौः सहक्षमलवरयीं स्हौः हंसः शिवः सोहं हंसः स्वात्मारामपञ्जरविलीनतेजसे श्रीपरमेष्ठिगुरवे नमः, अमुकानन्दनाथश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥

तदनन्तरं सुमुख-सुवृत्त-चतुरश्र-मुद्गर-योन्याख्याभिः पञ्च-मुद्राभिः श्रीगुरुं प्रणम्य ॥

नमस्ते नाथ भगवन् शिवाय गुरुरूपिणे ।
विद्यावतारसंसिद्ध्यै स्वीकृतानेकविग्रह ॥

नवाय नवरूपाय परमार्थैकरूपिणे ।
सर्वाज्ञानतमोभेदभानवे चिद्घनाय ते ॥

स्वतन्त्राय दयाक्लृप्तविग्रहाय शिवात्मने ।
परतन्त्राय भक्तानां भव्यानां भव्यरूपिणे ॥

विवेकिनां विवेकाय विमर्शाय विमर्शिनाम् ।
प्रकाशिनां प्रकाशाय ज्ञानिनां ज्ञानरूपिणे ॥

पुरस्तात्पार्श्वयोः पृष्ठे नमस्कुर्यामुपर्यधः ।
सदा मच्चित्तरूपेण विधेहि भवदासनम् ॥

इत्येवं पञ्चभिः श्लोकैः स्तुवीत यतमानसः ।
प्रातः प्रबोधसमये जपात्सुदिवसं भवेत् ॥

अथ तच्चरणकमलयुगलविगलदमृतरसविसरपरिप्लुताखिलाङ्गमात्मानं भावयन् शिवादिश्रीगुरुभ्यो नमः इति मूर्ध्नि बद्धाञ्जलिः ततः त्रिः प्राणानायच्छेत् ॥

प्राणायामः ।

तत्प्रकारश्च—एकवारमावृत्तया मूलविद्यया पिङ्गलापथेन पूरकं, त्रिरावृत्तया तया मूलाधारानाहताज्ञाम्बुजेषु कमलेषु क्रमेण शोणपीतश्वेतकूटत्रयविभावनापूर्वकं सुषुम्नायां कुम्भकं, द्विरावृत्तया च तया इडानाडीवर्त्मना रेचकमिति ॥

चिद्विमर्शः ।

तेन च नियमितमनःस्पन्दः आमूलाधाराद्ब्रह्मबिलमुद्गतां तटिल्लतासदृशाकृतिं तरुणारुणपिञ्जरतेजसा ज्वलन्तीं सर्वकारणभूतां परां संविदं विचिन्त्य तद्रश्मिनिकरभस्मितसकलकश्मलजालो मूलं मनसा दशवारमावर्त्य देवीं स्तुयात् । तद्यथा—

॥ दिव्यमङ्गळाध्यानम् ॥

अस्य श्रीदिव्यमङ्गळाध्यानमहामन्त्रस्य आनन्ददक्षिणामूर्तिऋषये नमः । पङ्क्तिश्छन्दसे नमः । श्रीराजराजेश्वरीपरदेवतायै नमः । बालामनुभिः बीजशक्तिकीलकं कर्तव्यम् ।

श्रीराजराजेश्वरीप्रसादसिद्ध्यर्थे जपे विनियोगः । मूलेन करषडङ्गन्यासौ । ध्यानं—

आरक्ताभां त्रिनेत्रां मणिमकुटमयीमक्षमालां दधानां
हस्ताम्भोजैः सपाशाङ्कुशमदनधनुस्सायकैर्विस्फुरन्तीम् ।
आपीनोत्तुङ्गवक्षोरुहपरिविलसत्तारहारोज्ज्वलाङ्गीं
ध्यायेत्कामाङ्कसंस्थामरुणिमवसनामीश्वरीमीश्वराणाम् ॥

लमित्यादिपञ्चोपचारपूजा ।

श्रीदेव्युवाच—

देवदेव महादेव सच्चिदानन्दविग्रह ।
पञ्चकृत्यपरेशान परमानन्ददायक ॥ १ ॥
श्रीराजराजराजेशी या श्रीत्रिपुरसुन्दरी ।
तस्या ध्यानं ममाचक्ष्व यदि ते करुणा मयि ॥ २ ॥

ईश्वर उवाच—

लक्षवारसहस्राणि वारितापि पुनः पुनः ।
स्त्रीस्वभावान्महादेवि पुनस्त्वं परिपृच्छसि ॥ ३ ॥
इतः पूर्वं मया नोक्तं गोप्याद्गोप्यतरं शिवे ।
येनाहमपि युद्धेषु देवासुरजयी सदा ॥ ४ ॥

निगमागमकोटीनां सारात्सारतरं शिवे ।
श्रीराजराजराजेश्या ध्यानं सर्वोत्तमोत्तमम् ॥ ५ ॥

तत्र स्नेहात्प्रवक्ष्यामि भोगमोक्षप्रदं नृणाम् ।
सर्वरोगारिमृत्युघ्नं सर्वसौभाग्यवर्धनम् ॥ ६ ॥

भूतप्रेतपिशाचादिकृत्यारिशमनं शुभम् ।
यद्ध्यानाज्जननीगर्भे न पुनर्जायते नरः ॥ ७ ॥

अनेककोटिब्रह्माण्डकोटीनां बहिरूर्ध्वतः ।
सहस्रकोटिविस्तीर्णसुधासिन्धोस्तु मध्यमे ॥ ८ ॥

रत्नद्वीपे जगद्दीपे शतकोटिप्रविस्तरे ।
पञ्चविंशतितत्त्वात्मपञ्चविंशतिवप्रकैः ॥ ९ ॥

नवरत्नमयैः स्तम्भैर्हाटकाकलितैः शुभैः ।
अनेककोटिविततैर्मणिकुट्टिममण्डितैः ॥ १० ॥

जातीचम्पकपुन्नागकेतकीवकुलादिभिः ।
बिल्वैश्च सहकारैश्च कल्पकैश्च कदम्बकैः ॥ ११ ॥

मन्दारपारिजातैश्च संतानाद्यैः सुशोभितैः ।
सर्वर्तुकुसुमैः सर्ववाञ्छितार्थफलप्रदैः ॥ १२ ॥

वसन्तमन्मथानीकरक्षितैः पक्षिसंकुलैः ।
नदीनदसहस्रैश्च सुधाधिकरसोत्तमैः ॥ १३ ॥

स्वर्णदीशतसाहस्रैः कूलोद्यत्कल्पपादपैः ।
स्वर्णसारसहस्रालिलसत्सौवर्णपङ्कजैः ॥ १४ ॥

अन्यैश्च विविधैः पक्षिलक्षैः पूर्णैः सुलक्षणैः ।
शतयोजनमुन्नम्रैर्गोपुराट्टालमण्डपैः ॥ १५ ॥

रविकोटिसमप्रख्यैः काञ्चनैर्मणितोरणैः ।
अनेकादित्यसंकाशैर्विराजितदिगन्तरैः ॥ १६ ॥

त्रिलक्षयोजनायाममहापद्मवनावृते ।
सहस्रयोजनायामचिन्तामणिगृहान्तरे ॥ १७ ॥

नवशक्तिलसद्योगपीठे तत्त्वमयाम्बुजे ।
शतयोजनविस्तीर्णे श्रीचक्रान्तस्त्रिकोणके ॥ १८ ॥

चतुष्पीठान्तरे बिन्दौ चन्द्रसूर्याग्निकोटिभे ।
पञ्चब्रह्मात्मके मञ्चे सर्वतत्त्वमये शुभे ॥ १९ ॥

महामायायवनिकामहिते सुमृदूत्तरे ।
सपद्मासनपट्टोणे चतुरासनगर्भिते ॥ २० ॥

तुर्यपीठान्तपट्त्रिंशत्तत्त्वोद्यद्धंसतूलिके ।
सर्वविद्यामये सर्वतेजोमयशुभास्तरे ॥ २१ ॥

कोटिकन्दर्पलावण्यशिववामाङ्कवासिनीम् ।
एककालोदितानेकचन्द्रकोट्यर्कपाटलाम् ॥ २२ ॥

कालाग्निकोटिसदृशां कान्त्या यावकलोहिताम् ।
जपाकुसुमसंकाशामजपामजपात्मिकाम् ॥ २३ ॥

प्रभापाटलितानेककोटिब्रह्माण्डमण्डलाम् ।
कुङ्कुमोदकसंकाशां दाडिमीकुसुमारुणाम् ॥ २४ ॥

बालार्ककोटिभां त्र्यक्षां बालेन्दुमकुटोज्ज्वलाम् ।
पाशाङ्कुशेक्षुकोदण्डपञ्चबाणलसत्कराम् ॥ २५ ॥

अचञ्चलतटित्कोटिप्रभापिङ्गलवाससा ।
समावृतां सुवृत्तोरुजघनस्तनमण्डलाम् ॥ २६ ॥

कोटीरकोटिघटितसुधाकरसुधाप्लुताम् ।
अनर्घरत्नखचितमकुटाञ्चितमस्तकाम् ॥ २७ ॥

पारिजातप्रसूनश्रीवाहिधम्मिल्लबन्धनाम् ।
मुक्तालिमालाविलसदलकाढ्यमुखाम्बुजाम् ॥ २८ ॥

कलङ्ककार्श्यनिर्मुक्तशरच्चन्द्रनिभाननाम् ।
ललाटकान्तिविभवैर्विजितार्धसुधाकराम् ॥ २९ ॥

सान्द्रसौरभ्यसंपन्नकस्तूरीतिलकाञ्चिताम् ।
फालभूतिलकीभूतलोचनां कमललोचनाम् ॥ ३० ॥

कटाक्षसरणीनिर्यत्करुणापूर्णवीक्षणाम् ।
भ्रूलताजितकन्दर्पकरकार्मुकविभ्रमाम् ॥ ३१ ॥

विकसत्तिलपुष्पश्रीविजयोद्यतनासिकाम् ।
सूर्येन्दुमण्डलाकारमणिताटङ्कमण्डिताम् ॥ ३२ ॥

शुक्राकारतिरस्कारिनासाभरणभासुराम् ।
रत्नाङ्कितलसत्स्वर्णकर्णपूरोपशोभिताम् ॥ ३३ ॥

जपाविद्रुमलावण्यललिताधरपल्लवाम् ।
दाडिमीबीजसंदोहसंदेहरदनावलीम् ॥ ३४ ॥

शीतांशुशतसंकाशकान्तिसंतानहासिनीम् ।
अनौपम्यगुणोपेतचिबुकोद्देशशोभिताम् ॥ ३५ ॥

वीणारवगुणाद्यायिनिजवाणीगुणोदयाम् ।
कर्पूरवीटिकामोदसमाकर्षद्दिगन्तराम् ॥ ३६ ॥

मणिदर्पणदर्पघ्नकपोलफलकप्रभाम् ।
प्रसन्नवदनाम्भोजममन्दहसितेक्षणाम् ॥ ३७ ॥

मणिमङ्गलसूत्रेण विलसत्कम्बुकन्धराम् ।
श्रितकल्पलताभूतभुजवल्लीचतुष्टयाम् ॥ ३८ ॥

तप्तकाञ्चनसंनद्धवैडूर्याङ्गदभूषणाम् ।
पद्मरागशिलादर्शकङ्कणाढ्यकराम्बुजाम् ॥ ३९ ॥

रत्नाङ्गुलीयनिवहैर्लसदङ्गुलिपल्लवाम् ।
ताराहारझरीभास्वत्स्तनहाटकभूधराम् ॥ ४० ॥

पाटीरपङ्ककर्पूरकुङ्कुमालंकृतस्तनीम् ।
बिन्दुत्रयाग्रवक्त्राब्जस्तनद्वितयगुह्यकाम् ॥ ४१ ॥

कुचभारनमन्मध्यत्रिवलीलालितोदराम् ।
मुक्तामाणिक्यवैडूर्यसंबद्धोदरबन्धनाम् ॥ ४२ ॥

जाह्नवीसरिदावर्तशोभिनाभिविराजिताम् ।
अनर्घरत्नखचितरशनाजघनस्थलाम् ॥ ४३ ॥

सुवृत्तजङ्घोरूकाण्डां गूढगुल्फां गुडालकाम् ।
शिञ्जानमणिमञ्जीरमञ्जुपादाब्जमञ्जुलाम् ॥ ४४ ॥

रत्नग्रैवेयवलयां मकुटाङ्गदकङ्कणाम् ।
कम्बुकण्ठीं सुनासाढ्यां बिम्बोष्ठीमुडुपाननाम् ॥ ४५ ॥

नवयौवनमध्यस्थां साङ्गाभरणसंयुताम् ।
सर्वशृङ्गारवेषाढ्यां सर्वाभरणभूषिताम् ॥ ४६ ॥

चन्दनागरुकर्पूरमृगनाभिसुगन्धिनीम् ।
तनुदीर्घाङ्गुलीभास्वन्नखचन्द्रविराजिताम् ॥ ४७ ॥

कारणेशशिरोरत्ननिघृष्टचरणाम्बुजाम् ।
पञ्चप्रेतासनासीनां पञ्चप्रणवरूपिणीम् ॥ ४८ ॥

सृष्टिस्थित्युपसंहारतिरोधानुग्रहोद्यताम् ।
अष्टत्रिंशत्कलारूपामष्टवाग्देवतावृताम् ॥ ४९ ॥

षोढान्यासमहाभूषां षोडशार्णस्वरूपिणीम् ।
इच्छाज्ञानक्रियानन्दचित्पञ्चकविलासिनीम् ॥ ५० ॥

प्रपञ्चादिजगन्मूर्तिमन्त्रदैवतमातृकाम् ।
सप्तकोटिमहामन्त्ररूपिणीं चित्स्वरूपिणीम् ॥ ५१ ॥

षडध्वसौधशृङ्गाटविहाररसपेशलाम् ।
षड्विधैक्यानुसंधानपरचिद्व्योम्नि संस्थिताम् ॥ ५२ ॥

षडम्बुरुहचक्रान्तस्फुरत्सौदामिनीप्रभाम् ।
षड्वक्त्रगजवक्त्राभ्यां पार्श्वयोरुपसेविताम् ॥ ५३ ॥

अणिमाद्यावृतामाद्यामणिमाद्यष्टसिद्धिदाम् ।
सकृत्प्रणाममात्रेण विरिञ्चादिपदप्रदाम् ॥ ५४ ॥

कल्याणगुणसंपन्नां नतकल्याणदायिनीम् ।
सर्वमङ्गलदां देवीं सर्वमङ्गलविग्रहाम् ॥ ५५ ॥

अनेकजन्मसंसिद्धसुकृताराध्यपादुकाम् ।
सर्वलोकैकजननीं सर्वलोकैकनायिकाम् ॥ ५६ ॥

सचामराभ्यां श्रीवाग्भ्यां पार्श्वयोरुपवीजिताम् ।
मन्त्रिणीदण्डिनीनीतिविधानाकर्णनोत्सुकाम् ॥ ५७ ॥

कलाचीवीटिकाच्छत्रभृङ्गारादर्शपादुकाम् ।
मणिवीणां शुकं शारीं तालवृन्तं कमण्डलुम् ॥ ५८ ॥

पानपात्रं स्वर्णवेत्रं पूर्णस्वर्णघटद्वयम् ।
जयकाहलिकां भेरीं शङ्खदुन्दुभिमर्दलान् ॥ ५९ ॥

मकरध्वजपङ्क्तिं च हंससिंहध्वजावलीम् ।
दिव्यानि धूपपात्राणि तथा सौवर्णदीपिकाम् ॥ ६० ॥

बिभ्रतीभिश्च बालान्नपूर्णातारामिरादरात् ।
गायत्र्या चैव सावित्र्या सिद्धलक्ष्म्यादिशक्तिभिः ॥ ६१ ॥

वाग्वादिन्या नकुल्या च तुरगारूढयावृताम् ।
कपालशूलधारिण्या शूलिन्या बगलाह्वया ॥ ६२ ॥

सम्पत्कर्या च साम्राज्यलक्ष्म्या च कुरुकुल्लया ।
पद्मावत्या रेणुकया भीमकाल्या च दुर्गया ॥ ६३ ॥

नीलकण्ठ्या महाकाल्या भद्रकाल्या च भद्रया ।
गङ्गाद्याभिः सरिद्भिश्च मातृभिश्च सुसेविताम् ॥ ६४ ॥

महाषोढोदिताशेषदेवतागणसेविताम् ।
गणेशग्रहनक्षत्रयोगिनीराशिरूपिणीम् ॥ ६५ ॥

पञ्चाशत्पीठमध्यस्थां पञ्चाशद्वर्णरूपिणीम् ।
मातृकापीठमध्यस्थां मातृकाष्टकवर्गिणीम् ॥ ६६ ॥

नवचक्रात्मिकां देवीं नवचक्राधिदेवताम् ।
नित्यानन्दमयीं नित्यां नित्याषोडशिकान्विताम् ॥६७॥

सर्वपीठमयीमाद्यां पीठत्रितयमध्यगाम् ।
ओड्याणपीठनिलयां गुरुमण्डलनायिकाम् ॥ ६८ ॥

अनन्तयोगिनीवृन्दैरणिमाद्यैर्महोज्ज्वलैः ।
कोटिकोटिप्रभिन्नैश्च कोटिबालार्कसन्निभैः ॥ ६९ ॥

चतुस्समयविद्याभिः षड्विधैर्योगिनीगणैः ।
षड्दर्शनाधिदेवैश्च पञ्चाम्नायाधिदैवतैः ॥ ७० ॥

चतुरायतनोद्भासिगणेशार्कहरीश्वरैः ।
नवावरणदेवीभिर्नवधा योगिनीगणैः ॥ ७१ ॥

सेविताभरुणानेककोटिकोट्यर्कपाटलाम् ।
ब्रह्माणीकोटिसहितब्रह्मकोटिभिरावृताम् ॥ ७२ ॥

अनेककोटिभिश्चैव बालार्कायुतसन्निभैः ।
नामपारायणपरैर्लक्ष्मीनारायणैः स्तुताम् ॥ ७३ ॥

ज्वलन्मन्युभिरत्युग्रैः शतरुद्रीयसंस्तुतैः ।
रुद्राणीकोटिसहितै रुद्रकोटिभिरर्चिताम् ॥ ७४ ॥

स्वरसुधाषोडशार्णां सर्वसौभाग्यदां स्मरेत् ।
षोडशार्णं महामन्त्रं मन्त्रराजोत्तमोत्तमम् ॥ ९५ ॥

सकृच्छ्रवणमात्रेण कोटिजन्माघनाशनम् ।
महापातककोटीनां भञ्जनं स्मृतिमात्रतः ॥ ९६ ॥

उपपातकदौर्भाग्यशमनं भुक्तिमुक्तिदम् ।
विषरोगादिदारिद्र्यमृत्युसंहारकारकम् ॥ ९७ ॥

सप्तकोटिमहामन्त्रपारायणफलप्रदम् ।
शतरुद्रीयकोटीनां जपयज्ञफलप्रदम् ॥ ९८ ॥

चतुस्समुद्रपर्यन्तभूदानफलदं शिवे ।
सहस्रकोटिगोदानफलदं ध्यानमात्रतः ॥ ९९ ॥

कोट्यश्वमेधफलदं जरामृत्युनिवारणम् ।
किं पुनर्बहुनोक्तेन शिवसायुज्यदायकम् ॥ १०० ॥

घुटिकापादुकासिद्धिखेचरत्वादिदायकम् ।
ब्रह्मविष्णुमहेशाद्यैर्जप्तं सत्पदसिद्धये ॥ १०१ ॥

सत्पदं देशिकाल्लब्धुं षोडशार्णं महामनुम् ।
सहस्रं भजयेद्विद्वान् त्रिशतं शतमेव वा ॥ १०२ ॥

स जीवन्मुक्त एव स्यात्सर्वसौभाग्यसुन्दरः ।
ऋतुःषष्टिकलापूर्णहृदयः सदयोदयः ॥ १०३ ॥

श्रीगुरोः पादुका मूर्ध्नि श्रीचक्रं हृदि देवता ।
श्रीविद्या यस्य जिह्वाग्रे स साक्षात्परमः शिवः ॥ १०४ ॥

सहस्रारसुधाक्लृप्तपङ्कमोरुहमण्डलः ।
आचन्द्रतारकस्थायिनिजवंशयशोज्वलः ॥ १०५ ॥

श्रीचक्रदेवीश्रीनाथस्वात्मनामैक्यमामृशन् ।
त्रैलोक्यमरुणं ध्यात्वा श्रीविद्यां यो जपेत्सुधीः ॥१०६॥

स योगी कृतकृत्यश्च चराचरविभुर्भवेत् ।
सृष्टिस्थितिलयादीनां कृत्याकृत्यविभञ्जकः ॥ १०७ ॥

जङ्गमस्थावरोद्भूतविषविद्रावकोविदः ।
दिव्यमङ्गळकल्याणगुणरत्नैरलंकृतः ॥ १०८ ॥

मृतसंजीवको नित्यो महाद्भुतचरित्रभूः ।
सिद्धचारणगन्धर्वयक्षरक्षोरगैः स्तुतः ॥ १०९ ॥

विचरन्सकलाँल्लोकान्निग्रहानुग्रहक्षमः ।
महालक्ष्मीमयो भूत्वा लक्ष्मीवृन्दैश्च सेवितः ॥ ११० ॥

भुञ्जानो बहुलान्भोगान् मूर्तिमानिव मन्मथः ।
सृष्टिस्थित्युपसंहारकर्ता शिव इवापरः ॥ १११ ॥

राजराजेश्वरीरूपो राजराजाभिवन्दितः ।
कुलकोटिं समुद्धृत्य शिवयोरैक्यमाप्नुयात् ॥ ११२ ॥

इदं ध्यानं मया प्रोक्तं श्रीविद्याप्रीतिदायकम् ॥

इति दिव्यमङ्गलध्यानम् ॥

ततो वक्ष्यमाणरश्मिमालामन्त्रांश्चैकवारमावर्तयेत् ॥

॥ रश्मिमालामन्त्राः ॥

अस्य श्रीरश्मिमालामहामन्त्रस्य भगवान् भार्गव ऋषिः, गायत्र्यादीनि छन्दांसि, सर्वविद्यामयी महात्रिपुरसुन्दरी परा-भट्टारिका देवता । सर्वश्रेयःप्रसिद्ध्यर्थे जपे विनियोगः । त्रितारीह्रिरावृत्त्या करषडङ्गन्यासं कृत्वा, ध्यानम्—

असंख्यातमहःपुञ्जपिञ्जरीकृतविग्रहाम् ।
रश्मिमालामहं वन्दे महात्रिपुरसुन्दरीम् ॥

लमित्यादिपञ्चोपचारपूजा ।

(अत्र वैदिकेषु स्वरपूर्वं पाठः ।)

1. ॐ भूर्भुवः सुवः । तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धीमहि । धियो यो नः प्रचोदयात् ॥

इति त्रिंशद्वर्णा गायत्री । (मूलाधारे)

2. यत इन्द्र भयामहे ततो नो अभयं कृधि ।
मघवञ्छग्धि तव तन्न ऊतये विद्विषो विमृधो जहि ॥
स्वस्तिदा विशस्पतिर्वृत्रहा विमृधो वशी ।
वृषेन्द्रः पुर एतु नः स्वस्तिदा अभयंकरः ॥

इत्यैन्द्री विद्या सप्तषष्ट्यर्णा संकटे भयनाशिनी । (हृदये)

3. ॐ घृणिः सूर्य आदित्योम् ।

इत्यष्टार्णा सौरी तेजोदा । (फाले)

4. ॐ ।

इति प्रणवः केवलो महाविद्या मुक्तिप्रदा । (ब्रह्मरन्ध्रे)

5. ॐ परोरजसे सावदोम् ।

इति नवार्णा तुरीयगायत्री स्वैक्यविमर्शिनी । (द्वादशान्ते) रश्मिपञ्चकमेतत् मूलाधारहृत्फालविधिविलद्वादशान्तस्थानबीजतया भावनीयम् । द्वादशान्तस्थानं तु ललाटस्योत्तरभागः ॥

6. ॐ सूर्याक्षितेजसे नमः । खेचराय नमः । असतो मा सद्गमय । तमसो मा ज्योतिर्गमय । मृत्योर्माऽमृतं गमय । उष्णो भगवान् शुचिरूपः । हंसो भगवान् शुचिरप्रतिरूपः ।

विश्वरूपं घृणिनं जातवेदसं हिरण्मयं ज्योतिरेकं तपन्तम् । सहस्ररश्मिःशतधावर्तमानःप्राणःप्रजानामुदयत्येषसूर्यः ॥

ॐ नमो भगवते सूर्यायाहोवाहिनि वाहिन्यहोवाहिनि वाहिनि स्वाहा ॥

वयस्सुपर्णा उपसेदुरिन्द्रं प्रियमेधा ऋषयो नाथमानाः । अपध्वान्तमूर्णुहि पूर्धिचक्षुर्मुमुग्ध्यस्मान्निधयेव बद्धान् ॥ पुण्डरीकाक्षाय नमः । पुष्करेक्षणाय नमः । अमलेक्षणाय नमः । कमलेक्षणाय नमः । विश्वरूपाय नमः । श्रीमहाविष्णवे नमः । इति षोडशमन्त्रसमष्टिरूपिणी चक्षुष्मतीविद्या दूरदृष्टिसिद्धिप्रदा । (मूलाधारे)

7. ॐ गन्धर्वराज विश्वावसो ममाभिलषितां कन्यां प्रयच्छ स्वाहा । इत्युत्तमकन्याविवाहदायिनी । (हृदये)

8. ॐ नमो रुद्राय पथिषदे स्वस्ति मा संपारय ।
इति मार्गसंकटहारिणी । (फाले)

9. ॐ तारे तुत्तारे तुरे स्वाहा ।
इति जलापच्छमनी । (ब्रह्मरन्ध्रे)

10. अच्युताय नमः । अनन्ताय नमः । गोविन्दाय नमः ।
इति महाव्याधिशमनी नामत्रयीविद्या । (द्वादशान्ते)

एतद्रश्मिपञ्चकं मूलाधारादिपरिकरतया ज्ञेयम् ॥

11. ॐ श्रीं ह्रीं क्लीं ग्लौं गं गणपतये वर वरद सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा ।
इति महागणपतिविद्या प्रत्यूहशमनी । (मूलाधारे)

12. ॐ नमः शिवायै । ॐ नमः शिवाय ।
इति द्वादशार्णा शिवतत्त्वविमर्शिनी । (हृदये)

13. ॐ जुं सः मां पालय पालय ।
इति दशार्णा मृत्योरपि मृत्युरेषा विद्या । (फाले)

14. ॐ नमो ब्रह्मणे धारणं मे अस्त्वनिराकरणं धारयिता भूयासं कर्णयोः श्रुतं मा च्योढ्वं ममामुष्य ओं ।
इति श्रुतिधारिणी विद्या । (ब्रह्मरन्ध्रे)

15. अं आं...ळं क्षं (५१) । इति सबिन्दुरकारादिक्षकारान्तवर्णात्मिका मातृका सर्वज्ञताकरी । (द्वादशान्ते)

इमे पञ्च रश्मयो मूलादिरक्षात्मकतया द्रष्टव्याः ॥

16. हसकलह्रीं हसकहलह्रीं सकलह्रीं ।
इति लोपामुद्राविद्या स्वस्वरूपविमर्शिनी । (मूलाधारे)

17. क्लीं हैं ह्सौः ह्सौः हैं क्लीं ।
इति षट्कूटा संपत्करी विद्या । (हृदये)

18 सं सृष्टिनित्ये स्वाहा । हं स्थितिपूर्णे नमः । रं महासंहारिणि कृशे चण्डकालि फट् । रं ह्स्ख्फ्रें महानाख्ये अनन्तभास्करि महाचण्डकालि फट् । रं महासंहारिणि कृशे चण्डकालि फट् । हं स्थितिपूर्णे नमः । सं सृष्टिनित्ये स्वाहा । ह्स्ख्फ्रें महाचण्डयोगेश्वरि । इति विद्यापञ्चकरूपिणी कालसंकर्षिणी परमायुःप्रदा । (फाले)

19. ऐं ह्रीं श्रीं ह्स्ख्फ्रें ह्सौः अहमहं अहमहं ह्सौः ह्स्ख्फ्रें श्रीं ह्रीं ऐं । इति शुद्धज्ञानदा शाम्भवी विद्या । (ब्रह्मरन्ध्रे)

20. सौः । इयं पराविद्या । (द्वादशान्ते)
एते पञ्च रश्मयो मूलाद्यधिष्ठानतया कलनीयाः ॥

21. ऐं क्लीं सौः, सौः क्लीं ऐं, ऐं क्लीं सौः ।
इति नवाक्षरी श्रीदेव्यङ्गभूता बाला ।

22. ह्रीं श्रीं क्लीं ॐ नमो भगवति अन्नपूर्णे ममाभिलषितमन्नं देहि स्वाहा । इति श्रीदेव्या उपाङ्गभूता अन्नपूर्णा ।

23. ॐ आं ह्रीं क्रों एहि परमेश्वरि स्वाहा ।
इयं श्रीदेवीप्रत्यङ्गभूता अश्वारूढा ।

24. ऐं ह्रीं श्रीं ह्स्ख्फ्रें हसक्षमलवरयूं सहक्षमलवरयीं ह्स्रौं स्हौः श्री अमुका-नन्दनाथगुरुश्रीपादुकां पूजयामि नमः।

इति श्रीगुरुपादुका।

25. क ए ई ल ह्रीं ह स क ह ल ह्रीं स क ल ह्रीं।

इति मूलविद्या।

बाला अन्नपूर्णा अश्वारूढा श्रीपादुका चेत्येताभिश्चतसृभिः युक्ता मूलविद्या मन्त्राक्षी मूलाधारे विलोचनीया।

26. ऐं नमः उच्छिष्टचाण्डालि मातङ्गि सर्ववशंकरि स्वाहा।

इति श्यामाङ्गभूता लघुश्यामा।

27. ऐं क्लीं सौः वद वद वाग्वादिनि स्वाहा।

इयं श्यामोपाङ्गभूता वाग्वादिनी।

28 ॐ ओष्ठापिधाना नकुली दन्तैः परिवृता पविः।
सर्वस्यै वाच ईशाना चारु मामिह वादयेत्॥

इयं श्यामाप्रत्यङ्गभूता नकुलीविद्या।

29 ऐं क्लीं सौः ह्स्ख्फ्रें हसक्षमलवरयूं सहक्षमलवरयीं ह्सौं स्हौः श्री अमुका-नन्दनाथगुरुश्रीपादुकां पूजयामि नमः।

इति श्यामागुरुपादुका।

30. ऐं ह्रीं श्रीं ऐं क्लीं सौः ओं नमो भगवति श्रीमातङ्गीश्वरि सर्वजनमनोहारि सर्वमुखरञ्जिनि क्लीं ह्रीं श्रीं सर्वराज-वशंकरि सर्वस्त्रीपुरुषवशंकरि सर्वदुष्टमृगवशंकरि सर्व-

सत्ववशंकरि सर्वलोकवशंकरि त्रैलोक्यं मे वशमानय स्वाहा सौः क्लीं ऐं श्रीं ह्रीं ऐं ।

इत्यष्टनवतिवर्णा राजश्यामला ।

पूर्वोक्ताभिः अङ्गोपाङ्गप्रत्यङ्गपादुकाभिश्चतसृभिर्विद्याभिः सहिता इयं राजश्यामला ह्यस्के यष्टव्या ॥

31. लं वाराहि लं उन्मत्तभैरविपादुकाभ्यां नमः ।

इयं वार्ताल्यङ्गभूता लघुवार्ताली ।

32. ॐ ह्रीं नमो वाराहि घोरे स्वप्नं ठः ठः स्वाहा ।

इयं स्वप्ने शुभाशुभवक्त्री वार्ताल्या उपाङ्गभूता स्वप्नवाराही ।

33. ऐं नमो भगवति तिरस्करिणि महामाये पशुजनमनश्चक्षुस्तिरस्करणं कुरु कुरु हुं फट् स्वाहा ।

इयं वार्तालीप्रत्यङ्गभूता तिरस्करिणी ।

34. ऐं ग्लौं ह्स्ख्फ्रें हसक्षमलवरयूं सहक्षमलवरयीं ह्सौं स्हौः श्रीअमुका-नन्दनाथगुरुश्रीपादुकां पूजयामि नमः ।

एषा वार्तालीगुरुपादुका ।

35. ऐं ग्लौं ऐं नमो भगवति वार्तालि वार्तालि वाराहि वाराहि वराहमुखि वराहमुखि अन्धे अन्धिनि नमः । रुन्धे रुन्धिनि नमः । जम्भे जम्भिनि नमः । मोहे मोहिनि नमः । स्तम्भे स्तम्भिनि नमः । सर्वदुष्टप्रदुष्टानां सर्वेषां सर्ववाक्चित्तचक्षुर्मुखगतिजिह्वास्तम्भनं कुरु कुरु

शीघ्रं वश्यं ऐं ग्लौं ठः ठः ठः ठः हुं अस्त्राय फट् ।
इति द्वादशोत्तरशताक्षरो महावाराहीमन्त्रः । पूर्वोक्ताभि-
श्चतसृभिः युक्ता इयं महावाराही आज्ञाचक्रे परिपूज्या ॥

36 क ए ई ल ह स क ह ल स क ल ह्रीं ।
इति त्रयोदशाक्षरी श्रीपूर्तिविद्या । (ब्रह्मरन्ध्रे)

37 ऐं ह्रीं श्रीं ऐं क्लीं सौः ऐं ग्लौं ह्स्ख्फ्रें हसक्षमलवरयूं
सहक्षमलवरयीं ह्सौं स्हौः श्री अमुका-नन्दनाथगुरु-
श्रीपादुकां पूजयामि नमः ।
इति श्रीमहागुरुपादुका । (द्वादशान्ते)

इति रश्मिमाला ।

अजपासमर्पणम् ।

पूर्वेद्युः सूर्योदयमारभ्याद्य सूर्योदयपर्यन्तं षट्छताधिकै-
कविंशतिसहस्रसंख्याकमुच्छ्वासनिश्वासात्मकमजपागायत्रीजपं
मूलाधारस्वाधिष्ठानमणिपूरकानाहतविशुद्ध्याज्ञाब्रह्मरन्ध्रमण्डप -
स्थितेभ्यो गणेश-ब्रह्म-विष्णु-रुद्र-जीवात्म-परमात्म-श्रीगुरुभ्यो
यथाभागं समर्पयामि ॥

भागक्रमस्तु—

षट्छतं तु गणेशस्य षट्सहस्रं प्रजापतेः ।
षट्सहस्रं महाविष्णोः षट्सहस्रं पिनाकिनः ॥
जीवात्मनः सहस्रं तु सहस्रं परमात्मनः ।
गुरोरपि सहस्रं तु सर्वं ब्रह्मार्पणं भवेत् ॥

मूलाधारमण्टपमध्ये चतुर्दलपद्मस्थिताय कुङ्कुमवर्णाय पुष्टिशक्तिसहिताय श्रीगणाधिपतये नमः, षट्छतमजपागायत्री-जपमहं निवेदयामि ॥ ॐ गणानां त्वा गणपतिँ हवामहे कविं कवीनामुपमश्रवस्तमम् । ज्येष्ठराजं ब्रह्मणां ब्रह्मणस्पत आ नः शृण्वन्नूतिभिः सीद सादनम् ॥ तत्पुरुषाय विद्महे वक्रतुण्डाय धीमहि । तन्नो दन्तिः प्रचोदयात् ॥

स्वाधिष्ठानमण्टपमध्ये षड्दळपद्मस्थिताय सिन्दूरवर्णाय सरस्वतीसमेताय श्रीब्रह्मणे नमः, षट्सहस्रमजपागायत्रीजपं निवेदयामि ॥ ॐ ब्रह्मा देवानां पदवीः कवीनामृषिर्विप्राणां महिषो मृगाणाम् । श्येनो गृध्राणाँ स्वधितिर्वनानाँ सोमः पवित्रमत्येति रेभन् ॥ वेदात्मनाय विद्महे हिरण्यगर्भाय धीमहि । तन्नो ब्रह्म प्रचोदयात् ॥

मणिपूरकमण्टपमध्ये दशदलमध्यस्थिताय नीलवर्णाय लक्ष्मीसमेताय श्रीमहाविष्णवे नमः, षट्सहस्रमजपागायत्री-जपं निवेदयामि ॥ ॐ तद्विष्णोः परमं पदँ सदा पश्यन्ति सूरयः दिवीव चक्षुराततम् । तद्विप्रासो विपन्यवो जागृवाँसः समिन्धते । विष्णोर्यत्परमं पदम् ॥ नारायणाय विद्महे वासुदेवाय धीमहि । तन्नो विष्णुः प्रचोदयात् ॥

अनाहतमण्टपमध्ये द्वादशदलपद्मस्थिताय हेमवर्णाय श्रीपार्वतीसमेताय शिवाय नमः, षट्सहस्रमजपागायत्रीजपं

निवेदयामि ॥ ईशानः सर्वविद्यानामीश्वरः सर्वभूतानां ब्रह्माऽधिपतिर्ब्रह्मणोऽधिपतिर्ब्रह्मा शिवो मे अस्तु सदाशिवोम् ॥ तत्पुरुषाय विद्महे महादेवाय धीमहि । तन्नो रुद्रः प्रचोदयात् ॥

विशुद्धमण्टपमध्ये षोडशदळपद्मस्थिताय शुद्धस्फटिकसंकाशाय प्राणशक्तिसहिताय जीवात्मने नमः, सहस्रमजपागायत्रीजपं निवेदयामि ॥ ओं असुनीते पुनरस्मासु चक्षुः पुनः प्राणमिह नो धेहि भोगम् । ज्योक् पश्येम सूर्यमुच्चरन्तमनुमते मृडया नः स्वस्ति ॥ हंसहंसाय विद्महे परमहंसाय धीमहि । तन्नो हंसः प्रचोदयात् ॥

आज्ञामण्टपमध्ये द्विदळपद्मस्थिताय विद्युद्वर्णाय इच्छाशक्तिसहिताय श्रीपरमात्मने नमः, सहस्रमजपागायत्रीजपं निवेदयामि ॥ ओं यो वेदादौ स्वरः प्रोक्तो वेदान्ते च प्रतिष्ठितः । तस्य प्रकृतिलीनस्य यः परः स महेश्वरः ॥ हंसहंसाय विद्महे परमहंसाय धीमहि । तन्नो हंसः प्रचोदयात् ॥

सहस्रदळमण्टपमध्ये सहस्रदळपद्मस्थिताय नानावर्णाय मोक्षशक्तिसहिताय श्रीगुरवे नमः, सहस्रमजपागायत्रीजपं निवेदयामि ॥ नीवारशूकवत्तन्वी पीता भास्वत्यणूपमा । तस्याः शिखाया मध्ये परमात्मा व्यवस्थितः । स ब्रह्म स शिवः स हरिः सेन्द्रः सोऽक्षरः परमः स्वराट् ॥ तत्पुरुषाय विद्महे

महादेवाय धीमहि । तन्नो रुद्रः प्रचोदयात् ॥ हंसहंसाय विद्महे परमहंसाय धीमहि । तन्नो हंसः प्रचोदयात् (इति निवेद्य)

अद्य सूर्योदयमारभ्य श्वः सूर्योदयपर्यन्तमजपागायत्रीजपमहं करिष्ये ।

अस्य श्री अजपागायत्रीमहामन्त्रस्य परमहंस ऋषिः, अव्यक्तगायत्री छन्दः, परमहंसो देवता । हं बीजम्, सः शक्तिः, सोहं कीलकम् । मम अजपागायत्रीप्रसादसिद्ध्यर्थे जपे विनियोगः ।

हंसहंसाय विद्महे अङ्गुष्ठाभ्यां नमः । परमहंसाय धीमहि तर्जनीभ्यां नमः । तन्नो हंसः प्रचोदयात् मध्यमाभ्यां नमः । हंसहंसाय विद्महे अनामिकाभ्यां नमः । परमहंसाय धीमहि कनिष्ठिकाभ्यां नमः । तन्नो हंसः प्रचोदयात् करतलकरपृष्ठाभ्यां नमः । एवं हृदयादिन्यासः ।

भूर्भुवस्सुवरोमिति दिग्बन्धः । ध्यानम्—

अग्नीषोमगरुद्वयं प्रणवकं बिन्दुत्रिणेत्रोज्ज्वलं
भास्वद्रुद्रमुखं शिवांघ्रियुगलं कालाग्निबाहुद्वयम् ।
उद्यद्भास्करकोटिकोटिसदृशं हंसं जगद्व्यापकं
नादब्रह्ममयं हृदम्बुजपुटे नीडे सदा भावयेत् ॥

लमित्यादि पञ्चपूजा ॥

हंसो गणेशो विधिरेष हंसो हंसो हरिः शंभुमयोऽपि हंसः ।
जीवोऽपि हंसो गुरुरेव हंसश्चात्मापि हंसः परमात्महंसः ॥

हंसहंसाय विद्महे परमहंसाय धीमहि। तन्नो हंसः प्रचोदयात् ॥
इति यथाशक्ति जपित्वा, हंसः इति विंशतिवारं जपेत् ॥

भूप्रार्थनादि मुखक्षालनान्तम्।

समुद्रवसने देवि पर्वतस्तनमण्डिते।
विष्णुपत्नि नमस्तुभ्यं पादस्पर्शं क्षमस्व मे ॥

इति भूमिं प्रार्थ्य धरणीतलन्यस्तप्रवहन्नाडीपार्श्वपादमुत्थाय ग्रामाद्बहिः स्मार्तेन विधिना निर्वर्तितशौचक्रियः।

आयुर्बलं यशो वर्चः प्रजाः पशुवसूनि च।
ब्रह्मप्रज्ञां च मेधां च त्वं नो देहि वनस्पते ॥

इति मन्त्रेण दन्तधावनकाष्ठमभिमन्त्र्य, ऐं ह्रीं श्रीं क्लीं कामदेवाय सर्वजनप्रियाय नमः इति मन्त्रेण दन्तधावनं, ऐं ह्रीं श्रीं ह्रीं इति जिह्वोल्लेखनं च विधाय कफविमोचननासाशोधन-दूषिकानिरसनपूर्वकं विहितविंशतिगण्डूषः ऐं ह्रीं श्रीं श्रीं—ऐं ह्रीं श्रीं ओं श्रीं ह्रीं श्रीं कमले कमलालये प्रसीद प्रसीद श्रीं ह्रीं श्रीं ओं महालक्ष्म्यै नमः—ऐं ह्रीं श्रीं श्रीं ह्रीं क्लीं—ऐं ह्रीं श्रीं श्रीं सहकलह्रीं श्रीं—इति मन्त्रचतुष्टयेन मुखं प्रक्षाल्य यथास्मृत्याचामेत् ॥

स्नानविधिः।

ततो नद्यादौ वैदिकस्नानोत्तरं श्रीललिताप्रीत्यर्थं तान्त्रिक-स्नानं करिष्ये इति संकल्प्य, जले पुरतो हस्तमात्रं चतुरश्रमण्डलं परिगृह्य, तत्र—

ब्रह्माण्डोदरतीर्थानि करैः स्पृष्टानि ते रवे ।
तेन सत्येन मे देव तीर्थं देहि दिवाकर ॥

इति सूर्यमभ्यर्थ्य,

आवाहयामि त्वां देवि स्नानार्थमिह सुन्दरि ।
एहि गङ्गे नमस्तुभ्यं सर्वतीर्थसमन्विते ॥

इति गङ्गामभ्यर्थयित्वा ऐं ह्रीं श्रीं ह्रां ह्रीं ह्रूं ह्रैं ह्रौं ह्रः क्रों इत्यङ्कुशमुद्रया सूर्यमण्डलं भित्त्वा, ततो गङ्गादिसर्वतीर्थावाहनोत्तरं वं इति सलिलबीजेन सप्तवारमभिमन्त्र्य, मुहुर्मूलमावर्तयन् मूर्धनि त्रीनुदकाञ्जलीन् दत्वा, त्रिरपश्च पीत्वा, क-१५ श्रीललितां तर्पयामि इति त्रिस्तर्पणं, मूलेन त्रिः प्रोक्षणं च आत्मनो योनिमुद्रया विदध्यात् ॥

गृहे तु विना तर्पणम् । अशक्तौ च स्मार्तेन पथा मन्त्रभस्मस्नानयोरन्यतरं निर्वर्त्य मूलेन त्रिराचमनप्रोक्षणे केवलं कुर्यात् ॥

अथ धौते वाससी परिधाय विधृतपुण्ड्रो वैदिकीं संध्यामभिवन्द्य तान्त्रिकीमाचरेत् ।

॥ प्रातःसंध्याविधिः ॥

मूलेन आचम्य, मूलेन त्रिः प्राणानायम्य, ममोपात्तसमस्तदुरितक्षयद्वारा श्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थं (देशकालौ संकीर्त्य) श्रीराजराजेश्वरीप्रीत्यर्थं (देवीमानरीत्या संकल्प्य) श्रीविद्याप्रातःसंध्यामुपासिष्ये ॥

श्रीनाथादिगुरुत्रयं गणपतिं पीठत्रयं भैरवं
सिद्धौघं बटुकत्रयं पदयुगं दूतीक्रमं मण्डलम् ।
वीरान्द्व्यष्ट चतुष्कषष्टिनवकं वीरावलीपञ्चकं
श्रीमन्मालिनिमन्त्रराजसहितं वन्दे गुरोर्मण्डलम् ॥

गुरुपादुकामनुसृत्य, सुमुखादिभिः पञ्चमुद्राभिः श्रीगुरुं प्रणम्य, मूलमन्त्रम् ऋष्यादिध्यानान्तं विधाय, स्वपुरतः धेनुमुद्रया जलममृतीकृत्य, मूलविद्यया अष्टवारमभिमन्त्र्य, तेन जलेन षोडशस्वरैः सबिन्दुभिः [अं नमः, आं नमः + + अः नमः इति] मार्जयित्वा, दक्षिणहस्तेन जलमादाय, कादिमान्तैः स्पर्शवर्णैः मूलविद्यया च [कं नमः, खं नमः + + मं नमः, क–५ ह–६ स–४ इति] जलं पीत्वा, यादिदशभिः मूलविद्यया च [यं नमः, रं नमः + + क्षं नमः, क–५ ह–६ स–४ इति] शिरसि प्रोक्ष्य, सूर्यमण्डले देवीं यथोक्तरूपां ध्यायेत् ॥

ध्यानम्—

सकुङ्कुमविलेपनामलिकचुम्बिकस्तूरिकां
समन्दहसितेक्षणां सशरचापपाशाङ्कुशाम् ।
अशेषजनमोहिनीमरुणमाल्यभूषाम्बरां
जपाकुसुमभासुरां जपविधौ स्मरेदम्बिकाम् ॥

चतुर्भुजे चन्द्रकलावतंसे कुचोन्नते कुङ्कुमरागशोणे ।
पुण्ड्रेक्षुपाशाङ्कुशपुष्पबाणहस्ते नमस्ते जगदेकमातः ॥

दक्षिणहस्ते जलमादाय, लं वं रं यं हं इति त्रिरभिमन्त्र्य, क-५ ह-६ स-४ इति च त्रिरभिमन्त्र्य, तज्जलबिन्दुभिः वामाङ्गुष्ठानामिकाभ्यां क-५ ह-६ स-४ इति स्वशिरसि त्रिः प्रोक्ष्य, अवशिष्टजलं वामहस्ते निधाय, तेजोरूपं तज्जलं इडयाऽऽकृष्य, स्वदेहान्तःस्थितं सकलकलुषं प्रक्षालितं भावयित्वा, तज्जलं कृष्णवर्णं विभाव्य, पिङ्गळया बहिर्निर्गतं मत्वा, तज्जलं पुनः दक्षिणहस्ते कृत्वा, स्ववामभागे ज्वलद्वज्रशिलां ध्यात्वा, ४ श्रीं पशु हुं फट् इति तस्यां शिलायामास्फाल्य, हस्तौ प्रक्षाल्य, मूलविद्यया जलमादाय, क-१५ इति प्रवहन्नाड्या सहस्रदळकमलगतपरमामृतेनैकीभूतं विभाव्य, राजदन्तविवरान्नेत्रमार्गेण निर्गमय्य, तज्जलं वामकरे निधाय, तेन जलेन **अमृतमालिनी स्वाहा** इति मन्त्रेण सर्वाङ्गुलीभिः स्वशिरसि त्रिः प्रोक्ष्य, ४ क-५ आत्मतत्त्वं शोधयामि स्वाहा, ४ ह-६ विद्यातत्त्वं शोधयामि स्वाहा, ४ स-४ शिवतत्त्वं शोधयामि स्वाहा, ४ स-४ शिवतत्त्वं शोधयामि स्वाहा, ४ ह-६ विद्यातत्त्वं शोधयामि स्वाहा, क-५ आत्मतत्त्वं शोधयामि स्वाहा। ४ क-१५ सर्वतत्त्वं शोधयामि स्वाहा इति त्रिधा। एवं नवधा जलं पिबेत् ।

अर्घ्यमञ्जलिनाऽऽदायोत्थाय क-५ वाग्भवेश्वरि विद्महे ह-६ कामेश्वरि च धीमहि, स-४ तन्नः शक्तिः प्रचोदयात् श्रीमहात्रिपुरसुन्दरीश्रीपादुकायै एषोऽर्घ्यः स्वाहा इति त्रिरर्घ्यं दत्वा, ह्रां ह्रीं ह्रूं सः श्रीसूर्य एष तेऽर्घ्यः स्वाहा इति सूर्याभिमुखमर्घ्याञ्जलित्रयं दत्वा, क-१५ श्रीमहात्रिपुरसुन्दरीश्रीपादुकां

तर्पयामि नमः इति देवीं त्रिः संतर्प्य, ह्रां ह्रीं ह्रूं सः श्रीसूर्यं तर्पयामि नमः इति सूर्यं त्रिः संतर्प्य, मूलाधारे मूलविद्याप्रथमकूटं तटित्कोटिसमप्रभं संचिन्त्य, तत्तेजः सुषुम्नावर्त्मना ब्रह्मरन्ध्रं नीत्वा, सहस्रारमाध्वना आकाशस्थवह्निमण्डले समाधाय तत्तेजसोद्भूतां वाग्भवेश्वरीं ध्यायेत्। तद्यथा—

पीतां पीताम्बरां पीतस्रग्विभूषानुलेपनाम्।
तटित्कोटिसमाभासां बालामक्षस्रगुज्ज्वलाम्॥
पुस्ताभयकराम्भोजां वह्निपीठे निषेदुषीम्।
वाग्मिनीं वाग्भवोद्भूतां त्रीक्षणां सुस्मितां स्मरेत्॥ इति।

ततः क-५ त्रिपुरावागीश्वरीश्रीपादुकां पूजयामि नमः इति गन्धपुष्पाक्षतैः संपूज्य, ऐं त्रिपुरादेवि विद्महे वाग्भवेश्वरि धीमहि, तन्नो भुक्तिः प्रचोदयात्। श्री त्रिपुरावागीश्वरीश्रीपादुकायै अर्घ्यं कल्पयामि स्वाहा इति वाग्भवगायत्रीमुच्चार्य त्रिरर्घ्याञ्जलिमुत्क्षिप्य, पुनः प्रथमकूटमुच्चार्य, त्रिपुरावागीश्वरीश्रीपादुकां तर्पयामि नमः इति त्रिः संतर्प्य, श्रीगुरुपादुकां ध्यात्वा, प्राणायामत्रयं च कृत्वा, मातृकान्यासं कुर्यात्॥ पुनः ऋष्यादिकरषडङ्गन्यासं कृत्वा।

४ क-५ वाग्भवेश्वरि विद्महे ह-६ कामेश्वरि च धीमहि स-४ तन्नः शक्तिः प्रचोदयात्—इति तुरीयगायत्रीं, ततः ऐं त्रिपुरादेवि विद्महे वाग्भवेश्वरि धीमहि, तन्नो भुक्तिः प्रचोदयात्—इति वाग्भवकूटगायत्रीं, ततो मूलविद्यां, ततो वाग्भवकूटं च यथाशक्ति जपेत्।

अथ नाथपारायणम् ।

प्रातर्मूलाधारगते कमले वह्निमण्डले ।
वाग्बीजरूपां नित्यां तां विद्युत्पटलभासुराम् ॥
पुष्पबाणेक्षुकोदण्डपाशाङ्कुशलसत्कराम् ।
स्वेच्छागृहीतवपुषं युगनित्याक्षरात्मिकाम् ॥
घटिकावरणोपेतां परितः प्राञ्जलीनथ ।
ज्ञानमुद्रावरकरान् वाग्भवोपास्तितत्परान् ।
नवनाथान् स्मरेन्मूलपङ्कजे योनिमण्डले ॥ इति ध्यात्वा ।

४ क-१५ * दिननित्याविद्या हंसः अं आं इं ईं उं ऊं ऋं ॠं ह्रीं श्रीं अं प्रकाशानन्दनाथरूपिणीश्रीमहात्रिपुरसुन्दरीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ।

४ क-१५ दि + हंसः लं ॡं एं ऐं ओं औं अं अः ह्रीं श्रीं लं विमर्शानन्दनाथ०

,, ,, कं खं गं घं ङं ह्रीं श्रीं कं आनन्दानन्द०
,, ,, चं छं जं झं ञं ह्रीं श्रीं चं ज्ञानानन्दनाथ०
,, ,, टं ठं डं ढं णं ह्रीं श्रीं टं सत्यानन्दनाथ०
,, ,, तं थं दं धं नं ह्रीं श्रीं तं पूर्णानन्दनाथ०
,, ,, पं फं बं भं मं ह्रीं श्रीं पं स्वभावानन्द०
,, ,, यं रं लं वं शं ह्रीं श्रीं यं प्रतिभानन्द०
,, ,, षं सं हं ळं क्षं ह्रीं श्रीं षं सुभगानन्द०

इति नवनाथात्मकत्वेन मूलविद्यां जपेत् ॥

*दिनं = देवीमानवर्षः । नित्यः = देवीमानमासः । विद्या = देवीमानदिवसः ॥

ततस्तद्दिननित्यविद्यां यथाशक्ति जपेत् । इति कालनित्याजपः ॥

अथ घटिकापारायणम् ।

अकारमारभ्य क्षकारावधि विसर्गवर्ज पञ्चाशद्घटिका देवीमानसिद्धाः । एकैकस्य दिनस्य षष्टिघटिकाः ॥

तस्मात् कलियुगस्य प्रथमदिवसे अकारादिक्षकारान्तानां पञ्चाशतो घटिकानां, पुनः अकारादिलृकारान्तानां दश घटिकानां, एवं षष्टिघटिकानां पारायणं कर्तव्यम् । युगस्य द्वितीयदिवसे एकारमारभ्य क्षकारान्तं पठित्वा पुनः अकारमारभ्य ङकारपर्यन्तं पठितव्यम् । युगस्य तृतीयदिवसे चकारमारभ्य क्षकारपर्यन्तं पठित्वा पुनः अकारमारभ्य णपर्यन्तं पाठ्यम् । युगस्य चतुर्थदिवसे तकारमारभ्य क्षावधि पठित्वा पुनः अकारात् मपर्यन्तं पाठ्यम् । युगस्य पञ्चमदिवसे यवर्णमारभ्य क्षावधि पठित्वा पुनः अकारमुपक्रम्य क्षावधि पठेत् । एवमेव प्रतिपञ्चवासरं पर्यायेण पारायणं कुर्यात् । तद्यथा—

प्रथमदिवसे तथा षष्ठैकादशादिदिवसेषु—

४ कू॰१५ दिननित्यविद्या हंसः अकारघटिकारूपिणी महात्रिपुरसुन्दरीं पूजयामि नमः

" दि + हंसः आकारघटिकारूपिणी महात्रिपुर॰

* * *

" " ळकार " " "

" " क्षकार " " "

४ क-१५ दि + हंसः अकारघटिकारूपिणीमहात्रिपुर०

* * *

" " ऌकार " "

द्वितीयदिवसे तथा सप्तमद्वादशादिदिवसेषु—

४ क-१५ दि + हंसः एकारघटिकारूपिणीमहात्रिपुर०

* * *

" " क्ष " "

" " अ " "

* * *

" " ह " "

तृतीयदिवसे तथा अष्टमत्रयोदशादिदिवसेषु—

४ क-१५ दि + हंसः चकारघटिकारूपिणीमहात्रिपुर०

* * *

" " क्ष " "

" " अ " "

* * *

" " ण " "

चतुर्थदिवसे तथा नवमचतुर्दशादिदिवसेषु—

४ क-१५ दि + हंसः तकारघटिकारूपिणीमहात्रिपुर०

* * *

" " क्ष " "

४ क–१५ दि + हंसः अकारघटिकारूपिणीमहात्रिपुर०

* * *

,, ,, म ,, ,,

पञ्चमदिवसे तथा दशमपञ्चदशादिदिवसेषु—

४ क–१५ दि + हंसः यकारघटिकारूपिणीमहात्रिपुर०

* * *

,, ,, क्ष ,, ,,

,, ,, अ ,, ,,

* * *

,, ,, ख ,, ,,

इति घटिकापारायणम् ।

अथ उपस्थानम् ।

त्रिपुरा सर्वरूपाणि चराणि स्थावराणि च ।
सायं प्रातस्तु मध्याह्ने सर्वदा सा परा स्थिता ॥

उत्तमे शिखरे जाते भूम्यां पर्वतमूर्धनि ।
ब्राह्मणेभ्योऽभ्यनुज्ञाता गच्छ देवि यथासुखम् ॥

गुं गुरुभ्यो नमः । दुं दुर्गायै नमः । गं गणपतये नमः ।
क्षं क्षेत्रपालकाय नमः । सं सरस्वत्यै नमः । पं परमात्मने नमः ।

श्रीशिवाचार्यचर्यादां शंकराचार्यमध्यमाम् ।
अस्मदाचार्यपर्यन्तां वन्दे गुरुपरम्पराम् ॥

दिव्यश्रीपादुकां ध्यात्वा परितुष्याम्यहं सदा ।
श्रीगुरुं परमं वन्दे पश्चात्तं परमं गुरुम् ॥

परमेष्ठिगुरुं वन्दे परापरगुरुं भजे ।
आनन्दाख्यगुरुं वन्दे तच्छिष्यस्तत्कृपावशः ॥

श्रीनाथादींश्च संपूज्य संप्रदायक्रमादहम् ।

योगगोत्रं समुच्चार्य [परमेष्ठिगुरु-परमगुरु-स्वगुरुनामानि आनन्दनाथशब्दवर्जमुच्चार्य] आनन्दस्वच्छन्दचिद्रूपानन्दगोत्रः असुका-नन्दनाथ असुकशर्माहं भो अभिवादये ॥

इति प्रात संध्याविधि. ।

अथ माध्याह्निकविधिः ।

प्राणायामादि सूर्यतर्पणान्तं प्रातःसंध्यावत् (पुटं २७ पंक्तिः १८—पुटं ३० पंक्तिः २) विधाय ।

अनाहते मूलविद्याद्वितीयकूटं रक्तवर्णं ध्यायन्, तत्तेजः सुषुम्नामार्गेण ब्रह्मरन्ध्रं नीत्वा वहन्नासापुटाध्वना निरसार्य सूर्यमण्डले समावाह्य, तदुद्भूतां कामेश्वरीं ध्यायेत् । तद्यथा—

रक्तां सुरक्ताम्बरभूषणाढ्यां पाशाङ्कुशाभीतिवरान् दधानाम् ।
शुचिस्मितामुत्कटयौवनाढ्यां कामेश्वरीं संस्मरत त्रिणेत्राम् ॥ इति ।

४ ह–६ श्रीत्रिपुराकामेश्वरीश्रीपादुकां पूजयामि नमः इति त्रिः संपूज्य, क्लीं त्रिपुरादेवि विद्महे कामेश्वरि च धीमहि ।

तन्नः क्लिन्ना प्रचोदयात्—इति कामराजकूटगायत्रीमुच्चार्य श्रीत्रिपुराकामेश्वरीश्रीपादुकायै अर्घ्यं कल्पयामि स्वाहा—इति त्रिरर्घ्याञ्जलिमुत्क्षिप्य पुनः कामराजकूटमुच्चार्य, श्रीत्रिपुराकामेश्वरीश्रीपादुकां तर्पयामि नमः—इति त्रिः संतर्प्य, श्रीगुरुपादुकां ध्यात्वा प्राणायामत्रयं च कृत्वा पूर्ववन्मातृकां विन्यस्य पुनः ऋष्यादिकरषडङ्गन्यासं कृत्वा।

४ क-५ वाग्भवेश्वरि विद्महे ह-६ कामेश्वरि च धीमहि स-४ तन्नः शक्तिः प्रचोदयात्—इति तुरीयगायत्रीं, ततः क्लीं त्रिपुरादेवि विद्महे कामेश्वरि च धीमहि, तन्नः क्लिन्ना प्रचोदयात्—इति कामराजकूटगायत्रीं, ततो मूलविद्यां ततः कामराजकूटं च यथाशक्ति जपेत्।

अथ तत्त्वपारायणम्।

मध्याह्ने हृदयाम्भोजकर्णिके सूर्यमण्डले।
कामराजात्मिकां देवीमलक्तकुसुमारुणाम्॥

प्रसूनबाणपुण्ड्रेक्षुचापपाशाङ्कुशान्विताम्।
परितः स्वात्मसुख्याभिः षट्त्रिंशत्तत्त्वशक्तिभिः॥

रक्तमाल्याम्बरालेपभूषाभिः परिवारिताम्।
युगनित्याक्षरमयीं घटिकावरणां स्मरेत्॥

इति देवीं ध्यात्वा—

*४ क-१५ दि+हंसः अं शिवतत्त्वरूपिणी श्रीमहात्रिपुरसुन्दरी-
श्रीपादुकां पूजयामि नमः ।

,,	,,	कं शक्तितत्त्वरूपिणी श्रीमहात्रिपुर०	
,,	,,	खं सदाशिवतत्त्व	,,
,,	,,	गं ईश्वर ,,	,,
,,	,,	घं शुद्धविद्या ,,	,,
,,	,,	ङं माया ,,	,,
,,	,,	चं कला ,,	,,
,,	,,	छं अविद्या ,,	,,
,,	,,	जं राग ,,	,,
,,	,,	झं काल ,,	,,
,,	,,	ञं नियति ,,	,,
,,	,,	टं पुरुष ,,	,,
,,	,,	ठं प्रकृति ,,	,,
,,	,,	डं अहंकार ,,	,,
,,	,,	ढं बुद्धि ,,	,,
,,	,,	णं मनस् ,,	,,
,,	,,	तं श्रोत्र ,,	,,
,,	,,	थं त्वक् ,,	,,
,,	,,	दं चक्षुस् ,,	,,

* अत्र तत्तद्दिनतत्त्वमारभ्य तत्पूर्वदिनतत्त्वपर्यन्तं षट्त्रिंशदिति क्रमः ।

तन्नः क्लिन्ना प्रचोदयात्—इति कामराजकूटगायत्रीमुच्चार्य श्रीत्रिपुराकामेश्वरीश्रीपादुकायै अर्घ्यं कल्पयामि स्वाहा—इति त्रिरर्घ्याञ्जलिमुत्क्षिप्य पुनः कामराजकूटमुच्चार्य, श्रीत्रिपुराकामेश्वरीश्रीपादुकां तर्पयामि नमः—इति त्रिः संतर्प्य, श्रीगुरुपादुकां ध्यात्वा प्राणायामत्रयं च कृत्वा पूर्ववन्मातृकां विन्यस्य पुनः ऋष्यादिकरषडङ्गन्यासं कृत्वा ।

४ क-५ वाग्भवेश्वरि विद्महे ह-६ कामेश्वरि च धीमहि स-४ तन्नः शक्तिः प्रचोदयात्—इति तुरीयगायत्रीं, ततः क्लीं त्रिपुरादेवि विद्महे कामेश्वरि च धीमहि, तन्नः क्लिन्ना प्रचोदयात्—इति कामराजकूटगायत्रीं, ततो मूलविद्यां ततः कामराजकूटं च यथाशक्ति जपेत् ।

अथ तत्वपारायणम् ।

मध्याह्ने हृदयाम्भोजकर्णिके सूर्यमण्डले ।
कामराजात्मिकां देवीमलक्तकुसुमारुणाम् ॥

प्रसूनबाणपुण्ड्रेक्षुचापपाशाङ्कुशान्विताम् ।
परितः स्वात्ममुख्याभिः षट्त्रिंशत्तत्वशक्तिभिः ॥

रक्तमाल्याम्बरालेपभूषाभिः परिवारिताम् ।
युगनित्याक्षरमयीं घटिकावरणां स्मरेत् ॥

इति देवीं ध्यात्वा—

*४ क-१५ दि+हंसः अं शिवतत्त्वरूपिणी श्रीमहात्रिपुरसुन्दरी-
श्रीपादुकां पूजयामि नमः ।

,,	,,	कं शक्तितत्त्वरूपिणी श्रीमहात्रिपुर०	
,,	,,	खं सदाशिवतत्त्व	,,
,,	,,	गं ईश्वर ,,	,,
,,	,,	घं शुद्धविद्या ,,	,,
,,	,,	ङं माया ,,	,,
,,	,,	चं कला ,,	,,
,,	,,	छं अविद्या ,,	,,
,,	,,	जं राग ,,	,,
,,	,,	झं काल ,,	,,
,,	,,	ञं नियति ,,	,,
,,	,,	टं पुरुष ,,	,,
,,	,,	ठं प्रकृति ,,	,,
,,	,,	डं अहंकार ,,	,,
,,	,,	ढं बुद्धि ,,	,,
,,	,,	णं मनस् ,,	,,
,,	,,	तं श्रोत्र ,,	,,
,,	,,	थं त्वक् ,,	,,
,,	,,	दं चक्षुस् ,,	,,

* अत्र तत्तद्दिनतत्त्वमारभ्य तत्पूर्वदिनतत्त्वपर्यन्तं षट्त्रिंशदिति क्रमः ।

४ क-१५ दि + हंसः धं जिह्वातत्त्वरूपिणी श्रीमहात्रिपुर०

,,	,,	नं घ्राण	,,	,,
,,	,,	पं वाक्	,,	,,
,,	,,	फं पाणि	,,	,,
,,	,,	बं पाद	,,	,,
,,	,,	भं पायु	,,	,,
,,	,,	मं उपस्थ	,,	,,
,,	,,	यं शब्द	,,	,,
,,	,,	रं स्पर्श	,,	,,
,,	,,	लं रूप	,,	,,
,,	,,	वं रस	,,	,,
,,	,,	शं गन्ध	,,	,,
,,	,,	षं आकाश	,,	,,
,,	,,	सं वायु	,,	,,
,,	,,	हं वह्नि	,,	,,
,,	,,	ळं जल	,,	,,
,,	,,	क्षं पृथ्वी	,,	,,

इति तत्त्वपारायणम् ।

अथ उपस्थानं प्रातःसंध्यावत् ।

त्रिपुरा सर्वरूपाणि...अभिवादये ॥

इति माध्याह्निकविधिः ।

अथ सायंसंध्याविधि

प्राणायामादि सूर्यतर्पणान्तं प्रातःसंध्यावत् (पुटं २७ पंक्तिः १८—पुटं ३० पंक्तिः २) विधाय ।

आज्ञाचक्रे हृक्षाब्जे मूलविद्यातृतीयकूटं शुद्धस्फटिकवर्णं ध्यायन् तत्तेजः सुषुम्नामार्गेण ब्रह्मरन्ध्रं नीत्वा सहस्रारपुटाध्वना आकाशस्थसोममण्डले समावाह्य तदुद्भूतां अमृतेश्वरीं वृद्धां ध्यायेत् । तद्यथा—

शुक्लां शुक्लाम्बरालेपस्रग्विभूषाविभूषिताम् ।
जटाजूटत्रयां नेत्रत्रयोद्भासिमुखाम्बुजाम् ॥

ईषत्स्फुटितदंष्ट्रां च भैरवीरूपमास्थिताम् ।
जरापलितसंकीर्णां लम्बमानपयोधराम् ॥

पाशाङ्कुशौ पुस्तकं च स्फटिकाक्षस्रजं करैः ।
दधानां शक्तिबीजोत्थां पूर्णेन्दोर्मण्डले स्थिताम् ॥

ध्यायेदाद्यां परां शक्तिं शक्तिमद्भिर्निषेविताम् ।
भोगमोक्षप्रदां शान्तामनन्तामम्रतेश्वरीम् ॥ इति ।

४ स-४ श्रीत्रिपुराऽमृतेश्वरीश्रीपादुकां पूजयामि नमः इति त्रिः संपूज्य । पुनः सौः त्रिपुरा देवि विद्महे शक्तीश्वरि च धीमहि, तन्नोऽमृता प्रचोदयात् इति तार्तीयीकगायत्री-सुधार्यं श्रीत्रिपुराऽमृतेश्वरीश्रीपादुकायै अर्घ्यं कल्पयामि स्वाहा

इति त्रिरर्घ्योञ्जलिमुत्क्षिप्य पुनः शक्तिकूटमुच्चार्य श्रीत्रिपुराऽमृतेश्वरीश्रीपादुकां तर्पयामि नमः—इति त्रिः संतर्प्य श्रीगुरुपादुकां ध्यात्वा प्राणायामत्रयं च कृत्वा पूर्ववन्मातृकां विन्यस्य पुनः ऋष्यादिकरषडङ्गन्यासं कृत्वा ।

४ क-५ वाग्भवेश्वरि विद्महे ह-६ कामेश्वरि च धीमहि स-४ तन्नः शक्तिः प्रचोदयात् । इति तुरीयगायत्रीं सौः त्रिपुरादेवि विद्महे शक्तीश्वरि च धीमहि । तन्नोऽमृता प्रचोदयात् । इति शक्तिकूटगायत्रीं ततो मूलविद्यां ततः शक्तिकूटं च यथाशक्ति जपेत् ॥

अथ तिथिनित्यापारायणम् ।

४ अं ऐं सकलह्रीं नित्यक्लिन्ने मदद्रवे सौः अं कामेश्वरीनित्यारूपिणीश्रीमहात्रिपुरसुन्दरीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥

४ आं ऐं भगभुगे भगिनि भगोदरि भगमाले भगावहे भगगुह्ये भगयोनि भगनिपातिनि सर्वभगवशंकरि भगरूपे नित्यक्लिन्ने भगस्वरूपे सर्वाणि भगानि मे ह्यानय वरदे रेते सुरेते भगक्लिन्ने क्लिन्नद्रवे क्लेदय द्रावय अमोघे भगविच्चे क्षुभ क्षोभय सर्वसत्वान् भगेश्वरि ऐं ब्लूं जं ब्लूं भें ब्लूं मों ब्लूं हें ब्लूं हें क्लिन्ने सर्वाणि भगानि मे वशमानय स्त्रीं हर ब्लें ह्रीं आं भगमालिनीनित्यारूपिणीश्रीमहात्रिपुर०

४ इं ओं ह्रीं नित्यक्लिन्ने मदद्रवे स्वाहा इं नित्यक्लिन्नानित्या-
रूपिणीश्रीमहात्रिपुर०
४ ईं ओं क्रों भ्रों क्रौं झ्रौं छ्रीं जौं स्वाहा ईं भेरुण्डानित्या-
रूपिणीश्रीमहात्रिपुर०
४ उं ओं ह्रीं वह्निवासिन्यै नमः उं वह्निवासिनीनित्यारूपि०
४ ऊं ह्रीं क्लिन्ने ऐं क्रों नित्यमदद्रवे ह्रीं ऊं महावज्रेश्वरीनित्या-
रूपिणीश्रीमहात्रिपुर०
४ ऋं ह्रीं शिवदूत्यै नमः ऋं शिवदूतीनित्यारूपिणीश्रीमहात्रिपुर०
४ ॠं ओं ह्रीं हुं खे च छे क्षः स्त्रीं हुं क्षें ह्रीं फट् ॠं त्वरि-
तानित्यारूपिणीश्रीमहात्रिपुर०
४ लृं ऐं क्लीं सौः लृं कुलसुन्दरीनित्यारूपिणीश्रीमहात्रिपुर०
४ लॄं ह्स्क्लर्ड्ऐं ह्स्क्लर्ड्ईं ह्स्क्लर्ड्औः लॄं नित्यानित्यारू-
पिणीश्रीमहात्रिपुर०
४ एं ह्रीं फ्रें स्रूं क्रों आं क्लीं ऐं ब्लूं नित्यमदद्रवे हुं फ्रें ह्रीं एं
नीलपताकानित्यारूपिणीश्रीमहात्रिपुर०
४ ऐं भ्म्र्यूं ऐं विजयानित्यारूपिणीश्रीमहात्रिपुर०
४ ओं स्वौं ओं सर्वमङ्गलानित्यारूपिणीश्रीमहात्रिपुर०
४ औं ओं नमो भगवति ज्वालामालिनि देवदेवि सर्वभूतसं-
हारकारिके जातवेदसि ज्वलन्ति ज्वल ज्वल प्रज्वल
प्रज्वल ह्रां ह्रीं ह्रूं र र र र र र र हुं फट् स्वाहा औं
ज्वालामालिनीनित्यारूपिणीश्रीमहात्रिपुर०

४ अं क्लौं अं चित्रानित्यारूपिणीश्रीमहात्रिपुर०
४ अः क-१५ अः ललितामहानित्यारूपिणीश्रीमहात्रिपुर०

इति तिथिनित्यापारायणम् ।

पूर्वोक्ते तिथिनित्यापारायणे प्रतिमन्त्रं ४ इत्यनन्तरं क-१५ दिननित्यविद्या हंसः इति योजनीयम् । पारायणे च तत्तत्तिथिनित्यामारभ्य तत्पूर्वतिथिनित्या- पर्यन्तमिति क्रमः ।

अथ उपस्थानं प्रातःसंध्यावत् ।

त्रिपुरा सर्वरूपाणि...अभिवादये ॥

इति सायंसंध्याविधिः ।

अथ तुरीयसंध्याविधिः ।

प्राणायामादितर्पणाचमनपर्यन्तं प्रातःसंध्यावत् [पुटं २७ पङ्क्तिः १८—पुटं २९ पङ्क्तिः १७] विधाय ।

सहस्रारकमले मूलविद्यातुरीयकूटं त्रयोदशाक्षररूपं पद्मरागसमप्रभं ध्यात्वा, वहन्नासापुटेन तारकमण्डलाद् बहिः परमाकाशे समावाह्य, तदुद्भूतां भगवतीं तेजोरूपां ध्यायन् हसकल हसकहल सकलह्रीं इति तुरीयकूटसुधार्यै श्रीमहात्रिपुरसुन्दरीश्रीपादुकां पूजयामि नमः—इति त्रिः संपूज्य, पुनः क-५ वाग्भवेश्वरि विद्महे, ह-६ कामेश्वरि च धीमहि । स-४ तन्नः शक्तिः प्रचोदयात्—इति तुरीयगायत्रीसुधार्यै श्रीमहात्रिपुरसुन्दरीश्रीपादुकायै अर्घ्यं कल्पयामि स्वाहा—इति त्रिरर्घ्यं दत्वा पुनस्तुरीयकूटसुधार्यै श्रीमहात्रिपुरसुन्दरीश्रीपादुकां तर्प-

यामि इति त्रिः संतर्प्य, श्रीगुरुपादुकामुच्चार्य, ततः तुरीयगायत्रीं ततो मूलविद्यां, ततस्तुरीयकूटं च यथाशक्ति जपेत् ।

अथ उपस्थानं प्रातःसन्ध्यावत् ।

त्रिपुरा सर्वरूपाणि···अभिवादये ॥

इति तुरीयसंध्याविधिः ।

अथ नामपारायणविधिः ।

तत्रादौ साधको विविक्तदेशे नद्यादितीरे एकान्ते स्वगृहे वा स्वासनमास्तीर्य ४ ह्रीं आधारशक्तिकमलासनाय नमः इत्यासनं संपूज्य तत्र प्राङ्मुखः स्वस्तिकाद्यासनेनोपविश्य गुरु-गणपति-स्वेष्टदेवताः प्रणम्य मूलेन प्राणायामत्रयपूर्वकं संक्षेपतो भूतशुद्धिं प्राणप्रतिष्ठां मातृकान्यासं च कृत्वा मस्तकदक्षबाहुमूला-दिषट्त्रिंशत्स्थानेषु प्रतिस्थानं षोडशदलपद्मं विभाव्य तेष्वकारादि-क्षकारान्तान्षट्त्रिंशत्तत्त्ववर्णान् प्रत्येकं षोडशस्वरसंयुक्तान्विभाव्य मध्ये तत्प्रथमाक्षरं विन्यस्य पूर्वादिदलेषु तत्तदक्षरविकृतषो-डशवर्णांस्तदादिकान्विन्यसेदित्येवं पूर्णमण्डलवर्णान्विन्यस्य पुनस्त-द्दिननित्याविद्यासहितमूलविद्यया प्राणायामत्रयं कृत्वा

शिरसि—४ दक्षिणामूर्तिऋषये नमः ।

मुखे—४ पंक्तिच्छन्दसे नमः ।

हृदये—४ कालनित्यारूपिण्यै श्रीमहात्रिपुरसुन्दर्यै नमः इति ऋष्यादिकं विन्यस्य मम मोक्षार्थे नामपारायणजपे विनियोगः इति कृताञ्जलिरुक्त्वा तद्दिननित्याविद्याक्षरैः त्रिभिर्द्विरावृत्त्या यथाविधि करषडङ्गन्यासं चतुरासनन्यासं वाग्देवताष्टकन्यासं च विधाय ।

रक्तां रक्ताम्बरां रक्तस्रग्विभूषानुलेपनाम् ।
पाशाङ्कुशेक्षुकोदण्डप्रसूनविशिखां स्मरेत् ॥

इति कालनित्यां हृदये ध्यात्वा हृदये श्रीचक्रं कालचक्रमध्यगतं विभाव्य तत्र देवीं सावरणां कालनित्याभिश्च परिवृतां ध्यात्वा मानसैरुपचारैः संपूज्य पारायणजपमारभेत ।
तत्रादौ अङ्गविद्याजपः—

४ क-१५ दि + हंसः अ ह्सौः हंसः
" " आ " "
* * *
" " क्ष " "

इति एकपञ्चाशद्विद्याभिः सह मूलविद्यां जपित्वा ततः केवलमूलविद्यां त्रिर्जपित्वा । ऐं वद वद वाग्वादिनि ऐं क्लीं क्लिन्ने क्लेदिनि क्लेदय महाक्षोभं कुरु कुरु क्लीं सौः मोक्षं कुरु कुरु ह्सौः स्हौः इति दीपिनीविद्यामेकवारं जपित्वा ततो गुरुपादुकामेकवारं जपित्वा पुनः चत्वारिंशद्विद्याभिः सह मूलविद्यां जपेत् ॥ तद्यथा—

४ मूलं	आ	क्षा	ह्साईं	हंसः		४ मूलं	ॡ	पा	ह्साईं	हंसः
"	ईं	ळा	"	"		"	ऐ	शा	"	"
"	ऊ	हा	"	"		"	औ	वा	"	"
"	ॠ	सा	"	"		"	अः	ला	"	"

इत्यष्टधा जपित्वा

पुनः—			
४ मूलं	आ	क्षाईं	हंसः
,,	अ	क्षाईं	,,
,,	ई	ळाईं	,,
,,	इ	ळाईं	,,
,,	ऊ	हाईं	,,
,,	उ	हाईं	,,
,,	ॠ	साईं	,,
,,	ऋ	साईं	,,
,,	ॡ	पाईं	,,
,,	ऌ	पाईं	,,
,,	ऐ	शाईं	,,
,,	ए	शाईं	,,
,,	औ	वाईं	,,
,,	ओ	वाईं	,,
,,	अः	लाईं	,,
,,	अं	लाईं	,,

इति षोडशधा जपित्वा

४ मूलं	अ	काईं	हंसः
,,	इ	चाईं	,,
,,	उ	टाईं	,,
,,	ऋ	ताईं	,,
,,	ऌ	पाईं	,,
,,	ए	याईं	,,
,,	ओ	शाईं	,,
,,	अं	ळाईं	,,

इत्यष्टधा जपित्वा

४ मूलं	आ	क्षाईं	हंसः
,,	ई	ळाईं	,,
,,	ऊ	हाईं	,,
,,	ॠ	साईं	,,
,,	ॡ	पाईं	,,
,,	ऐ	शाईं	,,
,,	औ	वाईं	,,
,,	अः	लाईं	,,

इत्यष्टधा जपित्वा

ततः षोडशावान्तरयुगाभिन्ने महायुगे यदेव युगं भविष्यति तदक्षरमारभ्य सर्वाभिर्दिननित्याविद्याभिः सह मूलं जपेत् । अयमङ्गविद्याजपो वर्गद्वयस्याप्यादौ प्रत्यहं कार्यः ।

अथ प्रथमदिने ॥ ४ मूलं अ आई हंसः । ४ मूलं अ काई हंसः...४ मूलं अ क्षाई हंसः । ३६ ॥ पुनः ४ मूलं आ आई हंसः । ४ मूलं आ काई हंसः...४ मूलं आ क्षाई हंसः । ३६ ॥ एवं इ आ, इ का, इ खा...इ क्षा । ३६ ॥ ई आ, ई का...ई क्षा । ३६ ॥ एवम् उ ऊ ऋ ॠ ऌ ॡ ए ऐ ओ औ अं अः—एतेषां च अः आई हंसः । अः काई हंसः...अः क्षाई हंसः । इत्यन्त जपेत् । एवं पट्सप्तत्युत्तर-पञ्चशतसंख्याको जपो भवति मूलविद्यायाः । अत्र पारायणे प्रथमं तद्दिनयुगाक्षरात् षोडशस्वरभिन्नादुत्पन्नषट्सप्तत्युत्तर-पञ्चशतविद्याभिः सह मूलं जपित्वा पश्चात्तद्दिनाक्षरजनित-विद्याभिः तावत्संख्याभिः सह प्रोक्तक्रमेण मूलं जपेत् । युगा-क्षरदिनाक्षरे तु तद्दिननित्यविद्यायाः प्रथमाक्षरं द्वितीयाक्षरं च बोध्यम् । युगाक्षरोत्थविद्याजपे विशेषस्तु—यस्मिन्युगे यत्स्वर-युतं युगाक्षरं भवति तत्स्वरमारभ्य प्रतिस्वरं षट्त्रिंशत्क्रमेण तद्विसर्गान्तिमविद्यापर्यन्तं जपित्वा पुनस्तदक्षरस्य प्रथमस्वरमा-रभ्य आरब्धस्वरस्य पूर्वस्वरान्तिमविद्यावधि जपेत् । तदा मूलस्य ५७६ जपो भवति । अत्र युगस्तु षट्त्रिंशद्दिनात्मको भवति । प्रागुक्तपूर्णमण्डलवर्णेषु ५७६ संख्याकेषु एकैकाक्षरस्य एकैकयुगं प्रति युगाक्षरत्वं च भवति । एतत्सर्वं दिननित्यविद्या-कर्म गुरुमुखादेव जानीयात् । एवं द्विपञ्चाशदुत्तरैकादशशत-संख्याको जपो भवति मूलस्य । अङ्गविद्यायास्तु एकैकवर्णादौ

एकनवतिसंख्याकः । तेन वर्गद्वयादौ जपो व्यशीत्युत्तरशत-संख्याको भवति । केवलं मूलजपोऽपि वारचतुष्टयं त्रिस्त्रिरा-वृत्त्या द्वादशधा भवति । एवं संभूय १३४६ संभवन्ति मूलस्य । एवमुक्तसंख्याकजपमुक्तविधिना कृत्वा मूलं त्रिर्जपित्वा ४ मूलं डरलकसहैं ह्सकलरडीं ह्सकलरडौः इत्युत्तीर्णविद्यां सकृज्जपित्वा मम सकलमनोरथान् साधय साधय तुभ्यं नमः इति प्रार्थनीविद्यां कृताञ्जलिः सकृज्जपेत् । इति वर्गद्वयस्याप्यन्ते बोध्यम् । इत्थं पारायणजपं कृत्वा स्तोत्रमिदं पठेत् । तद्यथा—

क्ष्मारव्यश्रीरणसार्केन्दुयष्ट्राप्रयुगाक्षरैः ।
मातृभैरवगां वन्दे देवीं त्रिपुरभैरवीम् ॥

कादिवर्गाष्टकाकारसमस्ताष्टकविग्रहाम् ।
अष्टशक्त्यावृतां वन्दे देवीं त्रिपुरभैरवीम् ॥

स्वरषोडशकानां तु षट्त्रिंशद्भिः परापरैः ।
षट्त्रिंशत्तत्त्वगां वन्दे देवीं त्रिपुरभैरवीम् ॥

षट्त्रिंशत्तत्त्वसंस्थाप्याशिवचन्द्रकलास्वपि ।
कादितत्त्वान्तरां वन्दे देवीं त्रिपुरभैरवीम् ॥

आईमायाद्वयोपाधिविचित्रेन्दुकलावतीम् ।
सर्वात्मिकां परां वन्दे देवीं त्रिपुरभैरवीम् ॥

षडध्वपिण्डयोनिस्थमण्डलत्रयकुण्डलीम् ।
लिङ्गत्रयात्मिकां वन्दे देवीं त्रिपुरभैरवीम् ॥

स्वयंभूहृदयां बाणभ्रूकामाङ्कस्थितेतराम् ।
प्राप्तप्रत्यञ्चितिं वन्दे देवीं त्रिपुरभैरवीम् ॥
अक्षान्तरगताशेषनामरूपक्रियां पराम् ।
शक्तिं विश्वेश्वरीं वन्दे देवीं त्रिपुरभैरवीम् ॥
वर्गान्ते पठितं यस्यास्स्तोत्रमेतत्समाहितैः ।
सर्वान्कामानवाप्नोति अन्ते सायुज्यमाप्नुयात् ॥

इति स्तुत्वा जपं देव्यै समर्पयेत् ।

एवं द्वितीयदिने प्राग्वत् अङ्गविद्याजपान्तं विधाय ४ मूलं क आईं हंसः । क काईं हंसः । क खाईं हंसः...क क्षाईं हंसः । पर्यन्तम् ३६ ॥ का आईं हंसः । का काईं हंसः ।...का क्षाईं हंसः । ३६ ॥ कि आईं हंसः । कि काईं हंसः ।...कि क्षाईं हंसः ॥ ३६ ॥ एवं की कु कू कृ कॄ कॢ कॣ के कै को कौ कं कः ।

एवं षट्त्रिंशद्दिनेषु च प्रागुक्तपरिपाट्या प्रत्यहं १३४६ संख्या यथा भवति तथा जपं कृत्वा वर्गद्वयस्यान्ते स्तोत्रं पठेत् ॥

इति नामपारायणविधिः ।

अथ मन्त्रपारायणविधिः ।

माया कुण्डलिनी क्रिया मधुमती काली कला मालिनी
मातङ्गी विजया जया भगवती देवी शिवा शांभवी ।
शक्तिः शंकरवल्लभा त्रिनयना वाग्वादिनी भैरवी
ह्रींकारी त्रिपुरा परापरमयी माता कुमारीत्यसि ॥

माया = ह्रीं ; कुण्डलिनी = ऐं ; क्रिया = क्लीं ; मधुमती = मातृका शुद्धा सबिन्दुका सविसर्गा सबिन्दुविसर्गा चेति चतुर्विधा ; कालीत्यादि शांभवीत्यन्तानि दश नामानि । शक्तिः = सौः ; शंकरवल्लभा = ह्स्रीं ; त्रिणयना = वौषट् ; वाग्वादिनी = वद वद वाग्वादिनि स्वाहा ; भैरवी = ह्स्रैं ह्स्क्लरीं ह्स्रौः ; ह्रींकारी = ह्रीं ; त्रिपुरा = क-१५ ; परापरमयी = ह्सौः स्हौः ; माता = ह्स्क्लरडैं ह्स्क्लरडीं ह्स्क्लरडौः ; कुमारी = ऐं क्लीं सौः ॥

एभिः श्रीमूलविद्यायाः श्रीमदाराध्यचरणकृपाप्राप्तो मन्त्र-पारायणक्रमः । तत्र कृतप्रातराह्निकक्रियो विविक्ते स्थाने स्वासनमास्तीर्य ह्रीं आधारशक्तिकमलासनाय नमः इति तत्संपूज्य, तत्र प्राङ्मुख उपविश्य गुरुगणपतिपरदेवताः प्रणम्य मूलविद्यया प्राणायामत्रयं कृत्वा संक्षेपतो भूतशुद्धिं प्राणप्रतिष्ठां मातृकान्यासं मूलविद्यायाः ऋष्यादिकरषडङ्गन्यासं चतुरासनन्यासं वाग्देवताष्टकन्यासं च कृत्वा देवीं ध्यात्वा मानसैरुपचारैः संपूज्य श्रीपरदेवतात्मकः पारायणजपमारभेत ।

मन्त्रपारायणम् ।

तत्र प्रथमदिने—

४ मूलं ह्रीं अ काली सौः	४ मूलं ह्रीं अं काली सौः
,, ,, आ ,, ,,	,, ,, आं ,, ,,
* *	* *
,, ,, ळ ,, ,,	,, ,, ळं ,, ,,
,, ,, क्ष ,, ,, 51	,, ,, क्षं ,, ,, 51

४ मूलं ह्रीं अः काली सौः
,, ,, आः ,, ,,
* *
,, ,, ळः ,, ,,
,, ,, क्षः ,, ,,
51
,, ,, अंः ,, ,,
,, ,, आंः ,, ,,
* *
,, ,, ळंः ,, ,,
,, ,, क्षंः ,, ,, 51
204

इति मायाबीजेन सह शुद्धादिमातृकाचतुष्टयवर्णैः कालीनाम्ना शक्तिमन्त्रेण च चतुरधिकद्विशतवारं मूलविद्यां जपेत् ।

४ मूलं ऐं अ काली सौः
,, ,, आ ,, ,,
* *
,, ,, ळ ,, ,,
,, ,, क्ष ,, ,,
51

४ मूलं ऐं अं काली सौः
,, ,, आं ,, ,,
* *
,, ,, ळं ,, ,,
,, ,, क्षं ,, ,,
51
,, ,, अः ,, ,,
,, ,, आः ,, ,,
* *
,, ,, ळः ,, ,,
,, ,, क्षः ,, ,,
51
,, ,, अंः ,, ,,
,, ,, आंः ,, ,,
* *
,, ,, ळंः ,, ,,
,, ,, क्षंः ,, ,,
51
204

इति कुण्डलिनीबीजेन सह प्राग्वत् चतुरधिकद्विशतवारं मूलविद्यां जपेत् ।

४ मूलं क्रीं अ काली सौः	४ मूलं क्रीं अः काली सौः
,, ,, आ ,, ,,	,, ,, आः ,, ,,
*	*
,, ,, ळ ,, ,,	,, ,, ळः ,, ,,
,, ,, क्ष ,, ,, 51	,, ,, क्षः ,, ,, 51
,, ,, अं ,, ,,	,, ,, अंः ,, ,,
,, ,, आं ,, ,,	,, ,, आंः ,, ,,
*	* *
,, ,, ळं ,, ,,	,, ,, ळंः ,, ,,
,, ,, क्षं ,, ,, 51	,, ,, क्षंः ,, ,, 51

इति क्रियाबीजेन सह पूर्ववत् चतुराधिकद्विशतवारं जपेत् । 204

एवं कालीनाम्नि द्वादशोत्तरषट्छतसंख्याको जपः	६१२
,, कला ,, ,,	६१२
,, मालिनी ,, ,,	६१२
,, मातङ्गी ,, ,,	६१२
,, विजया ,, ,,	६१२
,, जया ,, ,,	६१२
,, भगवती ,, ,,	६१२
,, देवी ,, ,,	६१२
,, शिवा ,, ,,	६१२
,, शांभवी ,, ,,	६१२

आहत्य दशानामपि नाम्नां विंशत्युत्तरैकशताधिकषट्सहस्रं ६१२०

एवं प्रथमदिनस्य जपसंख्या—				६१२०
द्वितीयदिने सौः इत्यस्य स्थाने ह्स्रौं इति निवेश्य जपेत्				६१२०
तृतीयदिने	,,	वौषट्	,,	६१२०
चतुर्थदिने	,,	वद वद वाग्वादिनि स्वाहा इति निवेश्य जपेत्		६१२०
पञ्चमदिने	,,	ह्स्रैं ह्स्क्लीं ह्स्रौः	,,	६१२०
षष्ठदिने	,,	ह्रीं	,,	६१२०
सप्तमदिने	,,	क-१५	,,	६१२०
अष्टमदिने	,,	ह्सौः स्हौः२	,,	६१२०
नवमदिने	,,	ह्स्क्ल्रूँ ह्स्क्ल्रूँीं ह्स्क्ल्रूहौः	,,	६१२०
दशमदिने	,,	ऐं क्लीं सौः	,,	६१२०
आहत्य दशानामपि दिनानां जपसंख्या			...	६१२००

द्विशत्युत्तरैकषष्टिसहस्राणि ।

इति मन्त्रपारायणम् ।

इत्याह्निकप्रकरणं समाप्तम् ॥

ॐ

श्रीगुरुभ्यो नमः ।

श्रीमहागणपतये नमः ।

श्रीललितामहात्रिपुरसुन्दर्यै नमः ।

॥ श्रीविद्यानित्याह्निकम् ॥

द्वितीयः खण्डः ।

*लघुपूजा ।

आब्रह्मलोकादाशेषादालोकालोकपर्वतात् ।
ये वसन्ति द्विजा देवास्तेभ्यो नित्यं नमाम्यहम् ॥

ओं नमो ब्रह्मादिभ्यो ब्रह्मविद्यासंप्रदायकर्तृभ्यो वंशर्षिभ्यो नमो गुरुभ्यः । सर्वोपप्लवरहितप्रज्ञानघनप्रत्यगर्थो ब्रह्माहमस्मि, सोहमस्मि ब्रह्माहमस्मि ॥

श्रीनाथादिगुरुत्रयं गणपतिं पीठत्रयं भैरवं
सिद्धौघं बटुकत्रयं पदयुगं दूतीक्रमं मण्डलम् ।
वीरान्द्यष्ट चतुष्कषष्टिनवकं वीरावलीपञ्चकं
श्रीमन्मालिनिमन्त्रराजसहितं वन्दे गुरोर्मण्डलम् ॥

---

* इयं लघुपूजा श्रीगुहानन्दमण्डल्या पूर्वं प्रकाशितां श्रीविद्यासपर्यापद्धतिमनुसृत्य संकलिता ।

ओं ऐं ह्रीं श्रीं भं भद्रकाल्यै नमः । (द्वारस्य दक्षशाखायां)
४ भं भैरवाय नमः । (,, वामशाखायां)
४ लं लम्बोदराय नमः । (,, ऊर्ध्वशाखायां)

इति द्वारदेवताः संपूज्य ।

ओं ऐं ह्रीं श्रीं ऐं कएईलह्रीं आत्मतत्त्वं शोधयामि स्वाहा ।
४ क्लीं हसकहलह्रीं विद्यातत्त्वं शोधयामि स्वाहा ।
४ सौः सकलह्रीं शिवतत्त्वं शोधयामि स्वाहा ।
४ ऐं कएईलह्रीं क्लीं हसकहलह्रीं सौः सकलह्रीं सर्वतत्त्वं शोधयामि स्वाहा ॥ इत्याचम्य

ओं ऐं ह्रीं श्रीं, ऐं क्लीं सौः, हंसः शिवः सोहं, ह्स्ख्फ्रें हसक्षमलवरयूं ह्सौः सहक्षमलवरयीं स्हौः हंसः शिवः सोहं स्वरूपनिरूपणहेतवे श्रीगुरवे नमः, अमुका-नन्दनाथश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥

ओं ऐं ह्रीं श्रीं, ऐं क्लीं सौः, सोहं हंसः शिवः ह्स्ख्फ्रें हसक्षमलवरयूं ह्सौः सहक्षमलवरयीं स्हौः सोहं हंसः शिवः स्वच्छप्रकाशविमर्शहेतवे श्रीपरमगुरवे नमः, अमुका-नन्दनाथ-श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥

ओं ऐं ह्रीं श्रीं, ऐं क्लीं सौः, हंसः शिवः सोहं हंसः ह्स्ख्फ्रें हसक्षमलवरयूं ह्सौः सहक्षमलवरयीं स्हौः हंसः शिवः सोहं हंसः स्वात्मारामपञ्जरविलीनतेजसे श्रीपरमेष्ठिगुरवे नमः अमुका-नन्दनाथश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥

इति मृगीमुद्रया गुरुपादुकामुच्चार्य, सुमुख-सुवृत्त-चतुरश्र-मुद्गर-योन्याख्याभिः पञ्चभिर्मुद्राभिः श्रीगुरून् वामभुजे प्रणम्य, गणपतिमूलेन स्वदक्षभुजे योनिमुद्रया महागणपतिं प्रणमेत् ॥

आगमार्थं च देवानां गमनार्थं तु रक्षसाम् ।
कुर्याद् घण्टारवं तत्र देवताह्वानलाञ्छनम् ॥

इति घण्टानादं कृत्वा ॥

शुक्लाम्बरधरं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजम् ।
प्रसन्नवदनं ध्यायेत्सर्वविघ्नोपशान्तये ॥

मूलेन प्राणानायम्य । देशकालौ संकीर्त्य—

मम श्रीललितामहात्रिपुरसुन्दरीप्रीत्यर्थं यथासंभवद्रव्यैः यथाशक्ति सपर्याक्रमं निर्वर्तयिष्ये, तेन परमेश्वरं प्रीणयामि ॥

आत्मानमलंकृत्य प्रमुदितचित्तः शिवोऽहं इति भावयेत् ॥

आसनमास्तीर्य दक्षिणहस्ते जलमादाय सौः इति द्वादशवारमभिमन्त्र्य तज्जलेन मूलमन्त्रेण आसनं प्रोक्षयेत् ॥

ओं ऐं ह्रीं श्रीं ओं ह्रीं आधारशक्तिकमलासनाय नमः ।

इति पुष्पाक्षतैः आसनमभ्यर्च्य आसने उपविशेत् ॥

४ रक्तद्वादशशक्तियुक्ताय द्वीपनाथाय नमः ।

इति भूमौ पुष्पाञ्जलिं विकिरेत् ॥

४ समस्तप्रकट-गुप्त-गुप्ततर-संप्रदाय-कुलोत्तीर्ण-निगर्भ-रहस्याति-रहस्य-परापरातिरहस्ययोगिनीभ्यो नमः ।

इति मूर्ध्नि बद्धाञ्जलिः ।

४ ऐं ह्रः अस्त्राय फट्—इति अस्त्रमन्त्रेण मुहुरावृत्तेन अङ्गुष्ठादि कनिष्ठिकान्तं करतलयोः कूर्परयोः देहे च व्यापकं कुर्यात् ॥

४ श्रीगुरो दक्षिणामूर्ते भक्तानुग्रहकारक ।
अनुज्ञां देहि भगवन् श्रीचक्रयजनाय मे ॥ इत्यनुज्ञाप्य

४ ओं आं ह्रीं क्रों यं रं लं वं शं षं सं हं ओं हंसः सोहं, सोहं हंसः शिवः, श्रीचक्रस्य प्राणा इह प्राणाः ॥

४ ओं आं ह्रीं क्रों श्रीचक्रस्य जीव इह स्थितः । सर्वेन्द्रियाणि वाङ्मनश्चक्षुःश्रोत्रजिह्वाघ्राणा इहैवागत्य अस्मिन् चक्रे सुखं चिरं तिष्ठन्तु स्वाहा ॥

४ ओं असुनीते पुनरस्मासु चक्षुः पुनः प्राणमिह नो धेहि भोगम् । ज्योक्पश्येम सूर्यमुच्चरन्तमनुमते मृळया नस्स्वस्ति ॥

इति लघुप्राणप्रतिष्ठा ।

ओं ऐं ह्रीं श्रीं अमृताम्भोनिधये नमः
४ रत्नद्वीपाय नमः
४ नानावृक्षमहोद्यानाय नमः
४ कल्पादिकदम्बान्तवाटिकापङ्क्त्यै नमः
४ पुष्परागादिविद्रुमान्तनवरत्नप्राकारेभ्यो नमः
४ माणिक्यमण्टपाय नमः
४ सहस्रस्तम्भमण्टपाय नमः

४ अमृतादिवापिकात्रयाय नमः
४ बालातपोद्गाराय नमः
४ चन्द्रिकोद्गाराय नमः
४ महाशृङ्गारपरिघायै नमः
४ महापद्माटव्यै नमः
४ चिन्तामणिमयगृहराजाय नमः
४ चतुराम्नायमयचतुर्द्वारेभ्यो नमः
४ रत्नप्रदीपवलयाय नमः
४ मणिमयमहासिंहासनाय नमः
४ पञ्चब्रह्ममयमञ्चाय नमः
४ हंसतूलिकातल्पाय नमः
४ हंसतूलिकामहोपधानाय नमः
४ कौसुम्भास्तरणाय नमः
४ महावितानकाय नमः
४ महामायायवनिकायै नमः

इति मन्दिरपूजा ।

दीपदेवि महादेवि शुभं भवतु मे सदा ।
यावत्पूजासमाप्तिः स्यात्तावत्प्रज्वल सुस्थिरा ॥

इति दीपे पुष्पाञ्जलिं दद्यात् ॥

मूलेन चक्रमध्ये पुष्पाञ्जलिं विकीर्य, मूलत्रिखण्डेन स्वाग्र-वामदक्षकोणेषु पुष्पाञ्जलीन् दद्यात् ॥

भूतशुद्धिः ।

श्वाससमीरं पिङ्गलया अन्तराकृष्य—

४ मूलशृङ्गाटकात् सुषुम्नापथेन जीवशिवं परमशिवपदे योजयामि स्वाहा—इति मन्त्रेण मूलाधारस्थितं जीवात्मानं सुषुम्नावर्त्मना ब्रह्मरन्ध्रं नीत्वा परमशिवेन एकीभूतं विभाव्य इडया वायुं रेचयेत् ॥

४ यं १६. (इडया पूरयित्वा) संकोचशरीरं शोषय शोषय स्वाहा—इति निजशरीरं शोषितं विभाव्य पिङ्गलया रेचयेत् ॥

४ रं १६. (पिङ्गलया पूरयित्वा) संकोचशरीरं दह दह पच पच स्वाहा—इति प्लुष्टं भस्मीकृतं च विभाव्य इडया रेचयेत् ॥

४ वं १६. (इडया पूरयित्वा) परमाशिवामृतं वर्षय वर्षय स्वाहा—इति तद्भस्म सहस्रारेन्दुमण्डलविगलदमृतरसेन सिक्तं च विभाव्य पिङ्गलया रेचयेत् ॥

४ लं १६. (पिङ्गलया पूरयित्वा) शांभवशरीरमुत्पादयोत्पादय स्वाहा—इति तद्भस्मनो दिव्यशरीरमुत्पन्नं विभाव्य इडया रेचयेत् ॥

४ हंसः सोहं (इडया पूरयित्वा) अवतर अवतर शिवपदात् जीव सुषुम्नापथेन प्रविश मूलशृङ्गाटकं उल्लसोल्लस ज्वल ज्वल प्रज्वल प्रज्वल हंसः सोहं स्वाहा—इति परमशिवेनैकीकृतं जीवं पुनः सुषुम्नावर्त्मना मूलाधारे स्थापितं चिन्तयेत् ॥

इति भूतशुद्धिः ।

अथ हृदि दक्षकरतलं निधाय ४ आं सोहं इति त्रिः पठेत्॥
इत्यात्मप्राणप्रतिष्ठां कृत्वा

अथ मूलेन षोडशधा दशधा त्रिधा वा प्राणानायम्य ॥

४ अपसर्पन्तु ते भूता ये भूता भुवि संस्थिताः ।
ये भूता विघ्नकर्तारस्ते नश्यन्तु शिवाज्ञया ॥

इति मन्त्रमुच्चार्य युगपद्वामपार्ष्णिभूतलाघातत्रय—करास्फोटनत्रय—क्रूरदृष्ट्यवलोकनपूर्वकतालत्रयेण भौमान्तरिक्षदिव्यान् भेदावभासकान् विघ्नानुत्सारयेत् ॥

अथ नमः इति अङ्कुशमन्त्रमुच्चारयन् अङ्कुशमुद्रया शिखां बध्नीयात् ॥

मातृकान्यासः ।

अस्य श्रीमातृकासरस्वतीन्यासमहामन्त्रस्य ब्रह्मा ऋषिः, गायत्री छन्दः, श्रीमातृकासरस्वती देवता । हल्भ्यो बीजेभ्यो नमः, स्वरेभ्यः शक्तिभ्यो नमः, बिन्दुभ्यः कीलकेभ्यो नमः, मम श्रीविद्याङ्गत्वेन न्यासे विनियोगः ॥

सर्वमातृकया सर्वाङ्गे अञ्जलिना त्रिर्व्यापकं कुर्यात् ॥

*७ अं कं खं गं घं ङं आं अङ्गुष्ठाभ्यां नमः
७ इं चं छं जं झं ञं ईं तर्जनीभ्यां नमः
७ उं टं ठं डं ढं णं ऊं मध्यमाभ्यां नमः
७ एं तं थं दं धं नं ऐं अनामिकाभ्यां नमः

* ७=ओं ऐं ह्रीं श्रीं ऐं क्लीं सौः ।

७ ओं पं फं बं भं मं औं कनिष्ठिकाभ्यां नमः
७ अं यं रं लं वं शं षं सं हं ळं क्षं अः करतलकर-
पृष्ठाभ्यां नमः ।

एवं हृदयादिन्यासः । भूर्भुवस्सुवरोम् इति दिग्बन्धः ॥

ध्यानम् ।

पञ्चाशद्वर्णभेदैर्विहितवदनदोःपादयुक्कुक्षिवक्षो-
देशां भास्वत्कपर्दाकलितशशिकलामिन्दुकुन्दावदाताम् ।
अक्षस्रक्कुम्भचिन्तालिखितवरकरां त्रीक्षणामब्जसंस्था-
मच्छाकल्पामतुच्छस्तनजघनभरां भारतीं तां नमामि ॥

लमित्यादि पञ्चपूजां कृत्वा ।

बहिर्मातृका ।

मातृकाः त्रितारीबालापूर्विकाः 'नमः हंसः' इत्यन्ताः स्वाङ्गेषु न्यसेत् ।

ओं ऐं ह्रीं श्रीं ऐं क्लीं सौः
अं नमः हंसः (शिरसि)
७ आं ,, (मुखवृत्ते)
७ इं ,, (दक्षनेत्रे)
७ ईं ,, (वामनेत्रे)
७ उं ,, (दक्षकर्णे)
७ ऊं ,, (वामकर्णे)
७ ऋं ,, (दक्षनासापुटे)
७ ॠं ,, (वामनासापुटे)

ओं ऐं ह्रीं श्रीं ऐं क्लीं सौः
लृं नमः हंसः (दक्षकपोले)
७ ॡं ,, (वामकपोले)
७ एं ,, (ऊर्ध्वोष्ठे)
७ ऐं ,, (अधरोष्ठे)
७ ओं ,, (ऊर्ध्वदन्तपंक्तौ)
७ औं ,, (अधोदन्तपंक्तौ)
७ अं ,, (जिह्वाग्रे)
७ अः ,, (कण्ठे)

७ कं नमः हंसः (दक्षबाहुमूले)
७ खं ,, (दक्षकूर्परे)
७ गं ,, (दक्षमणिबन्धे)
७ घं ,, (दक्षकराङ्गुलिमूले)
७ ङं ,, (दक्षकराङ्गुल्यग्रे)
७ चं ,, (वामबाहुमूले)
७ छं ,, (वामकूर्परे)
७ जं ,, (वाममणिबन्धे)
७ झं ,, (वामकराङ्गुलिमूले)
७ ञं ,, (वामकराङ्गुल्यग्रे)
७ टं ,, (दक्षोरुमूले)
७ ठं ,, (दक्षजानुनि)
७ डं ,, (दक्षगुल्फे)
७ ढं ,, (दक्षपादाङ्गुलिमूले)

७ णं नमः हंसः (दक्षपादाङ्गुल्यग्रे)
७ तं ,, (वामोरुमूले)
७ थं ,, (वामजानुनि)
७ दं ,, (वामगुल्फे)
७ धं ,, (वामपादाङ्गुलिमूले)
७ नं ,, (वामपादाङ्गुल्यग्रे)
७ पं ,, (दक्षपार्श्वे)
७ फं ,, (वामपार्श्वे)
७ बं ,, (पृष्ठे)
७ भं ,, (नाभौ)
७ मं ,, (जठरे)
७ यं ,, (हृदये)
७ रं ,, (दक्षकक्षे)
७ लं ,, (गलपृष्ठे)

७ वं नमः हंसः (वामकक्षे)
७ शं ,, (हृदयादिदक्षकराङ्गुल्यन्तं)
७ षं ,, (हृदयादिवामकराङ्गुल्यन्तं)
७ सं ,, (हृदयादिदक्षपादाङ्गुल्यन्तं)
७ हं ,, (हृदयादिवामपादाङ्गुल्यन्तं)
७ ळं ,, (कट्यादिपादाङ्गुल्यन्तं)
७ क्षं ,, (कट्यादिब्रह्मरन्ध्रान्तं)

इति बहिर्मातृका ।

अन्तर्मातृका ।

७ अं नमः हंसः, आं नमः हंसः + + अः नमः हंसः ॥

कण्ठे विशुद्धिचक्रे षोडशदलकमले ।

७ कं नमः हंसः, खं नमः हंसः + + ठं नमः हंसः ॥

हृदये अनाहते द्वादशदलकमले ।

७ डं नमः हंसः, ढं नमः हंसः + + फं नमः हंसः ॥

नाभौ मणिपूरे दशदलकमले ।

७ बं नमः हंसः, भं नमः हंसः + + लं नमः हंसः ॥

लिङ्गमूले स्वाधिष्ठाने षड्दलकमले ।

७ वं नमः हंसः, शं नमः हंसः + + सं नमः हंसः ॥

गुदोपरि मूलाधारे चतुर्दलकमले ।

७ हं नमः हंसः, क्षं नमः हंसः ॥

भ्रुवोर्मध्ये आज्ञाचक्रे द्विदले ।

७ अं नमः हंसः, आं नमः हंसः + + क्षं नमः हंसः ॥

(५० वर्णाः) मूर्ध्नि सहस्रारे

इति अन्तर्मातृका ।

अथ मूलविद्यावर्णन्यासं ऋष्यादिकरषडङ्गन्यासं च यथोपदेशं कुर्यात् ॥

कलशपूजा ।

स्वपुरतो वामभागे त्रिकोणवृत्तचतुरश्रात्मकं मण्डलं मत्स्यमुद्रया विलिख्य, मण्डलं मूलेन समभ्यर्च्य, कर्पूरादिवासितजलपूरितं कलशं गन्धपुष्पाक्षतैरलंकृत्य मण्डलोपरि संस्थापयेत् ॥

ॐ कलशस्य मुखे विष्णुः कण्ठे रुद्रः समाश्रितः ।
मूले तत्र स्थितो ब्रह्मा मध्ये मातृगणाः स्मृताः ॥
कुक्षौ तु सागराः सर्वे सप्तद्वीपा वसुन्धरा ।
ऋग्वेदोऽथ यजुर्वेदः सामवेदोऽप्यथर्वणः ॥
अङ्गैश्च सहिताः सर्वे कलशाम्बुसमाश्रिताः ॥

ॐ आपो वा इदँ सर्वं विश्वा भूतान्यापः प्राणा वा आपः पशव आपोऽन्नमापोऽमृतमापः सम्राडापो विराडापः स्वराडापश्छन्दाँस्यापो ज्योतीँष्यापो यजूँष्यापः सत्यमापः सर्वा देवता आपो भूर्भुवस्सुवराप ओं ॥

गङ्गे च यमुने चैव गोदावरि सरस्वति ।
नर्मदे सिन्धु कावेरि जलेऽस्मिन्संनिधिं कुरु ॥
सर्वे समुद्राः सरितस्तीर्थानि च नदा ह्रदाः ।
आयान्तु देवीपूजार्थं दुरितक्षयकारकाः ॥

मूलेन अष्टवारमभिमन्त्र्य, धेनुमुद्रां प्रदर्श्य, तज्जलेन पूजोपकरणानि आत्मानं च प्रोक्षयेत् ॥

शङ्खपूजा ।

वर्धनीपात्रस्य दक्षिणतः वर्धनीपात्रगतेन जलेन बिन्दु-त्रिकोण-षट्कोण-वृत्त–चतुरश्रात्मकं मण्डलं मत्स्यमुद्रया निर्माय मूलेनाभ्यर्च्य—

४ अस्त्राय फट्—इति शङ्खपात्रस्य आधारं प्रक्षाल्य

४ अं अग्निमण्डलाय धर्मप्रददशकलात्मने श्रीमहात्रिपुरसुन्दर्याः सामान्यार्घ्यपात्राधाराय नमः—इति मण्डलस्योपरि संस्थाप्य

४ अग्निं दूतं वृणीमहे होतारं विश्ववेदसं अस्य यज्ञस्य सुक्रतुम् रां रीं रूं रैं रौं रः रमलवरयूं अग्निमण्डलाय नमः इति अग्निमण्डलं विभाव्य

४ धूम्रार्चिरादिदशकलाभ्यो नमः—इति संपूज्य

४ अस्त्राय फट्—इति क्षालितं शङ्खं गृहीत्वा

४ उं सूर्यमण्डलायार्थप्रदद्वादशकलात्मने श्रीमहात्रिपुरसुन्दर्याः सामान्यार्घ्यपात्राय नमः—इति संस्थाप्य

४ आ सत्येन रजसा वर्तमानो निवेशयन्नमृतं मर्त्यं च हिरण्ययेन सविता रथेना देवो याति भुवना विपश्यन् । हां हीं हूं हैं हौं हः । हमलवरयूम् । सूर्यमण्डलाय नमः—इति सूर्यमण्डलं विभाव्य

४ तपिन्यादिद्वादशकलाभ्यो नमः—इति संपूज्य

४ मं सोममण्डलाय कामप्रदषोडशकलात्मने महात्रिपुरसुन्दर्याः सामान्यार्घ्यामृताय नमः—इति वर्धनीसलिलमापूर्य

४ आप्यायस्व समेतु ते विश्वतः सोमवृष्णियं भवावाजस्य संगथे । सां सीं सूं सैं सौं सः समलवरयूं सोममण्डलाय नमः—इति सोममण्डलं विभाव्य

४ अमृतादिषोडशकलाभ्यो नमः—इति संपूज्य ततस्तस्मिन्शङ्खे अग्नीशासुरवायुकोणेषु मध्ये दिक्षु च क्रमेण षडङ्गैः संपूजयेत् ।

तद्यथा—

४ ऐं क-५ हृदयाय नमः । हृदयशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः
४ क्लीं ह-६ शिरसे स्वाहा । शिरःशक्तिश्रीपादुकां ,,
४ सौः स-४ शिखायै वषट् । शिखाशक्तिश्रीपादुकां ,,
४ ऐं क-५ कवचाय हुं । कवचशक्तिश्रीपादुकां ,,
४ क्लीं ह-६ नेत्रत्रयाय वौषट् । नेत्रशक्तिश्रीपादुकां ,,
४ सौः स-४ अस्त्राय फट् । अस्त्रशक्तिश्रीपादुकां ,,

ततः अस्त्राय फट् इति संरक्ष्य, कवचाय हुं इति अवकुण्ठ्य, धेनुयोनिमुद्रे प्रदर्श्य, मूलेन सप्तवारमभिमन्त्र्य, तत्सलिलपृषतैः पूजोपकरणानि आत्मानं च प्रोक्ष्य, शङ्खजलात् किंचित् वर्धन्यां क्षिपेत् ॥

अन्तर्यागः ।

आमूलाधाराद्ब्रह्मबिलं विलसन्तीं बिसतन्तुतनीयसीं विद्युत्पुञ्जपिञ्जरां विवस्वदयुतभास्वत्प्रकाशां परःशतसुधामयूखशीतलतेजोदण्डरूपां परचितिं भावयेत् । तेजोरूपेण परिणतां परमशिवज्योतिरभिन्नप्रकाशात्मिकां वियदादिविश्वकारणां सर्वावभासिकां स्वात्माभिन्नां पराचितिं सुषुम्नापथेन उद्गमय्य विनिर्भिन्नचिधिबिलविलसदमलदशशतदलकमलात् वहन्नासापुटेन निर्गतां त्रिखण्डमुद्रामण्डितशिखण्डे कुसुमगर्भितेऽञ्जलौ समानीय—

४ ह्रीं श्रीं सौः श्रीललितायाः अमृतचैतन्यमूर्तिं कल्पयामि नमः ॥ मूलमन्त्रध्यानश्लोकोक्तरूपेण देवीं निजलीलाङ्गीकृतललितवपुषं विचिन्त्य

९

आवाहनम् ।

४ ह्सैं ह्स्क्लरीं ह्स्रौः

महापद्मवनान्तस्थे कारणानन्दविग्रहे ।
सर्वभूतहिते मातः एह्येहि परमेश्वरि ॥

बिन्दुपीठगतनिर्विशेषब्रह्मात्मकश्रीमत्कामेश्वराङ्के श्रीललिता-
महात्रिपुरसुन्दरीपराभट्टारिकामावाहयामि नमः ॥

४ मूलं आवाहिता भव ॥
४ ,, संस्थापिता भव ॥
४ ,, संनिधापिता भव ॥
४ ,, संनिरुद्धा भव ॥
४ ,, संमुखी भव ॥
४ ,, अवकुण्ठिता भव ॥

इति मन्त्रैरावाहनादिषण्मुद्राः प्रदर्श्य, चन्दनधेनुयोनि-
मुद्राश्च प्रदर्शयेत् ।

अथ उपचारपूजा ।

४ श्रीललितायै पाद्यं कल्पयामि नमः
,, आभरणावरोपणं कल्पयामि नमः
,, मज्जनशालाप्रवेशनं ,,
,, *कनककलशच्युतसकलतीर्थाभिषेकं ,,
,, धौतवस्त्रपरिमार्जनं ,,

* इह त्रिपुरादेवी भावना-बह्वृचोपनिषद्भिः श्रीसूक्त-दुर्गासूक्ताभ्यां च
अभिषेकः कार्यः ॥

४ श्रीललितायै	अरुणदुकूलपरिधानं	कल्पयामि नमः
,,	अरुणकुचोत्तरीयं	,,
,,	दिव्यगन्धसर्वाङ्गीणविलेपनं	,,
,,	केशभारस्य कालागरुधूपं	,,
,,	मल्लिकादिसर्वर्तुकुसुममालाः	,,
,,	नवमणिमकुटादिसर्वाभरणानि	,,
,,	एककरे पाशं	,,
,,	अन्यकरेऽङ्कुशं	,,
,,	इतरकरे पुण्ड्रेक्षुचापं	,,
,,	अपरकरे पुष्पबाणान्	,,
,,	श्रीमन्माणिक्यपादुके	,,
,,	महाचक्राधिरोहणं	,,
,,	कामेश्वराङ्कपर्यङ्कोपवेशनं	,,

चतुरायतनपूजा ।

४ गणपतिमूलं सिद्धलक्ष्मीसमेतमहागणपतिश्रीपादुकां पूजयामि नमः—इति त्रिः ।

४ आदित्यमूलं प्रकाशशक्तिसहितमार्ताण्डभैरवश्रीपादुकां पूजयामि नमः—इति त्रिः ।

४ अष्टाक्षरी श्रीमहालक्ष्मीसमेतमहाविष्णुश्रीपादुकां पूजयामि नमः—इति त्रिः ।

४ पञ्चाक्षरी श्रीसाम्बपरमेश्वरश्रीपादुकां पू०—इति त्रिः ।

लयाङ्गपूजा ।

४ मूलं श्रीललितामहात्रिपुरसुन्दरी (परामट्टारिका) श्रीपादुकां पूजयामि नमः इति बिन्दौ देवीं त्रिः संपूजयेत् ।

षडङ्गार्चनम् ।

देव्यङ्गे (बिन्दौ) अग्नीशासुरवायुकोणेषु मध्ये दिक्षु च—
४ ऐं क-५ हृदयाय नमः । हृदयशक्तिश्रीपादुकां पू० नमः
४ क्लीं ह-६ शिरसे स्वाहा । शिरःशक्तिश्रीपादुकां ,,
४ सौः स-४ शिखायै वषट् । शिखाशक्तिश्रीपादुकां ,,
४ ऐं क-५ कवचाय हुं । कवचशक्तिश्रीपादुकां ,,
४ क्लीं ह-६ नेत्रत्रयाय वौषट् । नेत्रशक्तिश्रीपादुकां ,,
४ सौः स-४ अस्त्राय फट् । अस्त्रशक्तिश्रीपादुकां ,,

नित्यादेवीयजनम् ।

४ अं ऐं सकलह्रीं नित्यक्लिन्ने मदद्रवे सौः अं कामेश्वरी-नित्याश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥

४ आं ऐं भगभुगे भगिनि भगोदरि भगमाले भगावहे भगगुह्ये भगयोनि भगनिपातिनि सर्वभगवशंकरि भगरूपे नित्यक्लिन्ने भगस्वरूपे सर्वाणि भगानि मे ह्यानय वरदे रेते सुरेते भगक्लिन्ने क्लिन्नद्रवे क्लेदय द्रावय अमोघे भगविच्चे क्षुभ क्षोभय सर्वसत्त्वान् भगेश्वरि ऐं ब्लूं जं ब्लूं भें ब्लूं मों ब्लूं हें ब्लूं हें क्लिन्ने सर्वाणि भगानि मे वशमानय स्त्रीं हर ब्लें ह्रीं आं भगमालिनीनित्या०

४ इं ओं ह्रीं नित्यक्लिन्ने मदद्रवे स्वाहा इं नित्यक्लिन्नानित्या०
४ ईं ओं क्रों भ्रों क्रौं झौं छ्रौं जौं स्वाहा ईं भेरुण्डानित्या०
४ उं ओं ह्रीं वह्निवासिन्यै नमः उं वह्निवासिनीनित्या०
४ ऊं ह्रीं क्लिन्ने ऐं क्रों नित्यमदद्रवे ह्रीं ऊं महावज्रेश्वरीनित्या०
४ ऋं ह्रीं शिवदूत्यै नमः ऋं शिवदूतीनित्याश्री०
४ ॠं ओं ह्रीं हुं खे च छे क्षः स्त्रीं हुं क्षें ह्रीं फट् ॠं त्वरितानित्याश्री०
४ लृं ऐं क्लीं सौः लृं कुलसुन्दरीनित्याश्री०
४ ॡं ह्स्क्ल्र्डैं ह्स्क्ल्र्डीं ह्स्क्ल्र्डौः ॡं नित्यानित्या०
४ एं ह्रीं फ्रें स्रूं क्रों आं क्लीं ऐं ब्लूं नित्यमदद्रवे हुं फ्रें ह्रीं एं नीलपताकानित्याश्री०
४ ऐं म्म्र्यूं ऐं विजयानित्याश्री०
४ ओं स्वौं ओं सर्वमङ्गलानित्याश्री०
४ औं ओं नमो भगवति ज्वालामालिनि देवदेवि सर्वभूतसंहारकारिके जातवेदसि ज्वलन्ति ज्वल ज्वल प्रज्वल प्रज्वल ह्रां ह्रीं ह्रूं र र र र र र र हुं फट् स्वाहा औं ज्वालामालिनीनित्याश्री०
४ अं च्क्रौं अं चित्रानित्याश्री०
४ अः क-१५ अः ललितामहानित्याश्री०

लयाङ्गपूजा।

४ मूलं श्रीललितामहात्रिपुरसुन्दरी (पराभट्टारिका) श्रीपादुकां पूजयामि नमः इति विन्दौ देवीं त्रिः संपूजयेत्।

षडङ्गार्चनम्।

देव्यङ्गे (बिन्दौ) अग्नीशासुरवायुकोणेषु मध्ये दिक्षु च—

४ ऐं क-५ हृदयाय नमः। हृदयशक्तिश्रीपादुकां पू० नमः
४ क्लीं ह-६ शिरसे स्वाहा। शिरःशक्तिश्रीपादुकां ,,
४ सौः स-४ शिखायै वषट्। शिखाशक्तिश्रीपादुकां ,,
४ ऐं क-५ कवचाय हुं। कवचशक्तिश्रीपादुकां ,,
४ क्लीं ह-६ नेत्रत्रयाय वौषट्। नेत्रशक्तिश्रीपादुकां ,,
४ सौः स-४ अस्त्राय फट्। अस्त्रशक्तिश्रीपादुकां ,,

नित्यादेवीयजनम्।

४ अं ऐं सकलह्रीं नित्यक्लिन्ने मदद्रवे सौः अं कामेश्वरीनित्याश्रीपादुकां पूजयामि नमः॥

४ आं ऐं भगभुगे भगिनि भगोदरि भगमाले भगावहे भगगुह्ये भगयोनि भगनिपातिनि सर्वभगवशंकरि भगरूपे नित्यक्लिन्ने भगस्वरूपे सर्वाणि भगानि मे ह्यानय रेते सुरेते भगक्लिन्ने क्लिन्नद्रवे क्लेदय द्रावय अमोघे भगविच्चे क्षुभ क्षोभय सर्वसत्वान् भगेश्वरि ऐं ब्लूं जें ब्लूं भें ब्लूं मों ब्लूं हें ब्लूं हें क्लिन्ने सर्वाणि भगानि मे वशमानय स्त्रीं हर ब्लें ह्रीं आं भगमालिनीनि

४ इं ओं ह्रीं नित्यक्लिन्ने मदद्रवे स्वाहा इं नित्यक्लिन्नानित्या०

४ ईं ओं क्रों भ्रों क्रौं झ्रौं छ्रौं ज्रौं स्वाहा ईं भेरुण्डानित्या०

४ उं ओं ह्रीं वह्निवासिन्यै नमः उं वह्निवासिनीनित्या०

४ ऊं ह्रीं क्लिन्ने ऐं क्रों नित्यमदद्रवे ह्रीं ऊं महावज्रेश्वरीनित्या०

४ ऋं ह्रीं शिवदूत्यै नमः ऋं शिवदूतीनित्याश्री०

४ ॠं ओं ह्रीं हुं खे च छे क्षः स्त्रीं हुं क्षें ह्रीं फट् ॠं त्वरितानित्याश्री०

४ ऌं ऐं क्लीं सौः ऌं कुलसुन्दरीनित्याश्री०

४ ॡं ह्स्क्लरड्ैं ह्स्क्लरड्रीं ह्स्क्लरड्ौः ॡं नित्यानित्या०

४ एं ह्रीं फ्रें स्रूं क्रों आं क्लीं ऐं ब्लूं नित्यमदद्रवे हुं फ्रें ह्रीं एं नीलपताकानित्याश्री०

४ ऐं भ्म्र्यूं ऐं विजयानित्याश्री०

४ ओं स्वौं ओं सर्वमङ्गलानित्याश्री०

४ औं ओं नमो भगवति ज्वालामालिनि देवदेवि सर्वभूतसंहारकारिके जातवेदसि ज्वलन्ति ज्वल ज्वल प्रज्वल प्रज्वल ह्रां ह्रीं ह्रूं र र र र र र र हुं फट् स्वाहा औं ज्वालामालिनीनित्याश्री०

४ अं च्क्रौं अं चित्रानित्याश्री०

४ अः क-१५ अः ललितामहानित्याश्री०

गुरुमण्डलार्चनम् ।

४ परौघेभ्यो नमः—इति बिन्दुत्रिकोणयोः पुष्पाञ्जलिं दत्वा बिन्दौ महापादुकां यजेत् ॥ यथा—

४ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं क्लीं सौः ऐं ग्लौं ह्स्ख्फ्रें हसक्षमलवरयूं ह्सौः सहक्षमलवरयीं स्हौः श्रीविद्यानन्दनाथात्मकचर्यानन्दनाथश्रीमहापादुकां पूजयामि नमः ॥

त्रिकोणे वामरेखायां—

४ उड्डीशानन्दनाथश्रीपादुकां पूजयामि नमः
४ प्रकाशानन्दनाथ ,,
४ विमर्शानन्दनाथ ,,
४ आनन्दानन्दनाथ ,,

पूर्वरेखायां

४ षष्ठीशानन्दनाथ ,,
४ ज्ञानानन्दनाथ ,,
४ सत्यानन्दनाथ ,,
४ पूर्णानन्दनाथ ,,

दक्षरेखायां—

४ मित्रेशानन्दनाथ ,,
४ स्वभावानन्दनाथ ,,
४ प्रतिमानन्दनाथ ,,
४ सुभगानन्दनाथ ,,

४ दिव्यौघसिद्धौघमानवौघेभ्यो नमः—इति पुष्पाञ्जलिः ।

दिव्यौघः—

४ परप्रकाशानन्दनाथश्रीपादुकां पूजयामि नमः
४ पराशिवानन्दनाथ ,,
४ पराशक्त्यम्बा ,,
४ कौलेश्वरानन्दनाथ ,,
४ शुक्लदेव्यम्बा ,,
४ कुलेश्वरानन्दनाथ ,,
४ कामेश्वर्यम्बा ,,

सिद्धौघः—

४ भोगानन्दनाथ ,,
४ क्लिन्नानन्दनाथ ,,
४ समयानन्दनाथ ,,
४ सहजानन्दनाथ ,,

मानवौघः—

४ गगनानन्दनाथ ,,
४ विश्वानन्दनाथ ,,
४ विमलानन्दनाथ ,,
४ मदनानन्दनाथ ,,
४ भुवनानन्दनाथ ,,
४ लीलाम्बा ,,
४ स्वात्मानन्दनाथ ,,
४ प्रियानन्दनाथ ,,

गुरुमण्डलार्चनम् ।

४ परौघेभ्यो नमः—इति विन्दुत्रिकोणयोः पुष्पाञ्जलि दत्त्वा विन्दौ महापादुकां यजेत् ॥ यथा—

४ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं क्लीं सौः ऐं ग्लौं ह्स्रव्फ्रें हसक्षमलवरयूं ह्सौः सहक्षमलवरयीं स्हौः श्रीविद्यानन्दनाथात्मकचर्यानन्दनाथश्रीमहापादुकां पूजयामि नमः ॥

त्रिकोणे वामरेखायां—

४ उड्डीशानन्दनाथश्रीपादुकां पूजयामि नमः
४ प्रकाशानन्दनाथ 〃
४ विमर्शानन्दनाथ 〃
४ आनन्दानन्दनाथ 〃

पूर्वरेखायां

४ षष्ठीशानन्दनाथ 〃
४ ज्ञानानन्दनाथ 〃
४ सत्यानन्दनाथ 〃
४ पूर्णानन्दनाथ 〃

दक्षरेखायां—

४ मित्रेशानन्दनाथ 〃
४ स्वभावानन्दनाथ 〃
४ प्रतिभानन्दनाथ 〃
४ सुभगानन्दनाथ 〃

४ दिव्यौघसिद्धौघमानवौघेभ्यो नमः—इति पुष्पाञ्जलिः ।

दिव्यौघः—

४ परप्रकाशानन्दनाथश्रीपादुकां पूजयामि नमः
४ परशिवानन्दनाथ ,,
४ पराशक्त्यम्बा ,,
४ कौलेश्वरानन्दनाथ ,,
४ शुक्लदेव्यम्बा ,,
४ कुलेश्वरानन्दनाथ ,,
४ कामेश्वर्यम्बा ,,

सिद्धौघः—

४ भोगानन्दनाथ ,,
४ क्लिन्नानन्दनाथ ,,
४ समयानन्दनाथ ,,
४ सहजानन्दनाथ ,,

मानवौघः—

४ गगनानन्दनाथ ,,
४ विश्वानन्दनाथ ,,
४ विमलानन्दनाथ ,,
४ मदनानन्दनाथ ,,
४ भुवनानन्दनाथ ,,
४ लीलाम्बा ,,
४ स्वात्मानन्दनाथ ,,
४ प्रियानन्दनाथ ,,

ततः परमेष्ठिगुरुमन्त्रेण परमेष्ठिगुरुं, परमगुरुमन्त्रेण परमगुरुं, स्वगुरुमन्त्रेण स्वगुरुं च यजेत् ॥

४ अं आं सौः चतुरश्रत्रयात्मकत्रैलोक्यमोहनचक्राधिष्ठात्र्यै अणिमाद्यष्टाविंशतिशक्तिसहित—प्रकटयोगिनीमयूखावृत-त्रिपुराचक्रेश्वरीस्वरूपश्रीललितामहात्रिपुरसुन्दरीश्रीपादुकां पूजयामि नमः

४ ऐं क्लीं सौः षोडशदळपद्मात्मकसर्वाशापरिपूरकचक्राधिष्ठात्र्यै कामाकर्षण्यादिषोडशशक्तिसहित—गुप्तयोगिनीमयूखावृत-त्रिपुरेशीचक्रेश्वरीस्वरूपश्रीललितामहात्रिपुरसुन्दरी०

४ ह्रीं क्लीं सौः अष्टदलपद्मात्मकसर्वसंक्षोभणचक्राधिष्ठात्र्यै अनङ्गकुसुमाद्यष्टशक्तिसहितगुप्ततरयोगिनीमयूखावृतत्रिपुर-सुन्दरीचक्रेश्वरीस्वरूपश्रीललिता०

४ हैं ह्क्लीं ह्सौः चतुर्दशारात्मकसर्वसौभाग्यदायकचक्राधि-ष्ठात्र्यै सर्वसंक्षोभिण्यादिचतुर्दशशक्तिसहितसंप्रदाययोगिनी-मयूखावृतत्रिपुरवासिनीचक्रेश्वरीस्वरूपश्रीललिता०

४ ह्सैं ह्स्क्लीं ह्स्सौः बहिर्दशारात्मकसर्वार्थसाधकचक्राधि-ष्ठात्र्यै सर्वसिद्धिप्रदादिदशशक्तिसहित—कुलोत्तीर्णयोगिनी-मयूखावृतत्रिपुराश्रीचक्रेश्वरीस्वरूपश्रीललिता०

४ ह्रीं क्लीं ब्लें अन्तर्दशारात्मकसर्वरक्षाकरचक्राधिष्ठात्र्यै सर्व-ज्ञादिदशशक्तिसहितनिगर्भयोगिनीमयूखावृतत्रिपुरमालिनी-चक्रेश्वरीस्वरूपश्रीललिता०

४ ह्रीं श्रीं सौः अष्टारात्मकसर्वरोगहरचक्राधिष्ठित—वशिन्याद्यष्टशक्तिसहितरहस्ययोगिनीमयूखावृतत्रिपुरासिद्धाचक्रेश्वरीस्वरूपश्रीललिता०

४ ह्स्रैं ह्स्क्लरीं ह्स्रौः त्रिकोणात्मकसर्वसिद्धिप्रदचक्राधिष्ठित—कामेश्वर्यादित्रिशक्तिसहितातिरहस्ययोगिनीमयूखावृतत्रिपुराम्बाचक्रेश्वरीस्वरूपश्रीललिता०

४ पञ्चदशी बिन्द्वात्मकसर्वानन्दमयचक्राधिष्ठित—षडङ्गायुधदशशक्तिसहितपरापरातिरहस्ययोगिनीमयूखावृतमहात्रिपुरसुन्दरीचक्रेश्वरीस्वरूपश्रीललिता०

लयाङ्गाद्यावरणान्तपूजास्थाने नमोऽन्तशुद्धशक्तिखड्गमालार्चनमपि कर्तुं शक्यम् ।

दण्डनाथानामानि ।

ॐ पञ्चम्यै	नमः	ॐ पोत्रिण्यै	नमः
दण्डनाथायै	,,	शिवायै	,,
संकेतायै	,,	वार्ताळ्यै	,,
समयेश्वर्यै	,,	महासेनायै	,,
समयसंकेतायै	,,	आज्ञाचक्रेश्वर्यै	,,
वाराह्यै	,,	अरिघ्न्यै	,,

मन्त्रिणीनामानि ।

ॐ संगीतयोगिन्यै	नमः	ॐ श्यामळायै	,,
श्यामायै	,,	मन्त्रनायिकायै	,,

ॐ मन्त्रिण्यै	नमः	ॐ मुद्रिण्यै	नमः
सचिवेशान्यै	,,	प्रियकप्रियायै	,,
प्रधानेश्यै	,,	नीपप्रियायै	,,
शुकप्रियायै	,,	कदम्बेश्यै	,,
वीणावत्यै	,,	कदम्बवनवासिन्यै	,,
वैणिक्यै	,,	सदामदायै	,,

ललितानामानि ।

ॐ सिंहासनेश्यै	नमः	ॐ कामेश्यै	नमः
ललितायै	,,	परमेश्वर्यै	,,
महाराज्ञ्यै	,,	कामराजप्रियायै	,,
वराङ्कुशायै	,,	कामकोटिकायै	,,
चापिन्यै	,,	चक्रवर्तिन्यै	,,
त्रिपुरायै	,,	महाविद्यायै	,,
महात्रिपुरसुन्दर्यै	,,	शिवायै	,,
सुन्दरीचक्रनाथायै	,,	अनङ्गवल्लभायै	,,
सम्राज्ञ्यै	,,	सर्वपाटलायै	,,
चक्रिण्यै	,,	कुलनाथायै	,,
चक्रेश्वर्यै	,,	आम्नायनाथायै	,,
महादेव्यै	,,	सर्वाम्नायनिवासिन्यै	,,

ॐ शृङ्गारनायिकायै नमः ॥

अथ यथावकाशं सहस्रनामावल्यादिना अर्चनं कुर्यात् ।

धूपः ।

४ धूरसि धूर्व धूर्वन्तं धूर्व तं योऽस्मान् धूर्वति तं धूर्वयं वयं धूर्वामस्त्वं देवानामसि सस्नितमं पप्रितमं जुष्टतमं वह्नितमं देवहूतममहूतमसि हविर्धानं दृꣳहस्व माह्वार्मित्रस्य त्वा चक्षुषा प्रेक्षे माभेर्मा संविक्था मा त्वा हिꣳसिषम् ।

ॐ श्रीललितामहात्रिपुरसुन्दरीपराभट्टारिकायै नमः । धूपमाघ्रापयामि । धूपानन्तरं आचमनीयं समर्पयामि ॥

दीपः ।

४ उद्दीप्यस्व जातवेदोपघ्नन्निर्ऋतिं मम । पशूꣳश्च मह्यमावह जीवनं च दिशो दिश । मा नो हिꣳसीर्जातवेदो गामश्वं पुरुषं जगत् । अबिभ्रदग्न आगहि श्रिया मा परिपातय ।

ॐ श्रीललितामहात्रिपुरसुन्दरीपराभट्टारिकायै नमः । दीपं दर्शयामि । दीपानन्तरं आचमनीयं समर्पयामि ॥

ततः सर्वसंक्षोभिण्यादिमुद्राः प्रदर्शयेत् ।

नैवेद्यम् ।

श्रीदेव्यग्रे चतुरश्रमण्डलं सामान्यार्घ्योदकेन विधाय तत्र आधारोपरि नैवेद्यं निधाय, मूलेन प्रोक्ष्य—

४ वं—इति धेनुमुद्रया अमृतीकृत्य—

४ मूलेन त्रिवारमभिमन्त्र्य—

ओं भूर्भुवस्सुवः+परिषिञ्चामि । अमृतोपस्तरणमसि—इति देव्यै आपोशनं दत्वा—

वामकरेण ग्रासमुद्रां दर्शयन्, दक्षकरेण प्राणादिपञ्चमुद्रा-प्रदर्शनपूर्वकं पञ्च प्राणाहुतीः कल्पयेत्। यथा—

४ ऐं प्राणाय स्वाहा।

४ क्लीं अपानाय स्वाहा।

४ सौः व्यानाय स्वाहा।

४ ऐं क्लीं उदानाय स्वाहा।

४ ऐं क्लीं सौः समानाय स्वाहा।

४ ब्रह्मणे स्वाहा।

४ चित्पात्रे सद्भविस्सौख्यं विविधानेकभक्षणम्।
निवेदयामि ते देवि सानुगायै जुषाण तत्॥

मधु वाता ऋतायते मधु क्षरन्ति सिन्धवः। माध्वीर्नः सन्त्वोषधीः। मधु नक्तमुतोषसि मधुमत्पार्थिवँ रजः। मधु द्यौरस्तु नः पिता। मधुमान्नो वनस्पतिर्मधुमाँ अस्तु सूर्यः। माध्वीर्गावो भवन्तु नः।

इति पुष्पाञ्जलिं विन्यस्य नैवेद्यजातं तादात्म्येन समर्पयेत्।

४ श्रीललितायै अमृतपानीयं समर्पयामि।

४ अमृतापिधानमसि। इत्युत्तरापोशनं दत्वा—

४ श्रीललितायै हस्तप्रक्षालनं, गण्डूषं, पादप्रक्षालनं, आचमनीयं, कल्पयामि नमः।

ताम्रचलिपात्रे निवेदनसामग्रीः किंचित्किंचिदादाय निवेदनपात्राणि निर्गमय्य तत्स्थलं अस्त्रेण शोधयेत्।

ताम्बूलं—४ वनस्पतिदेवत्याय ताम्बूलाय नमः ।

इति सामान्यार्घ्योदकेन प्रोक्ष्य—

४ तमालदलकर्पूरपूगभागसमन्वितम् ।
एलापत्रसुसंयुक्तं ताम्बूलं प्रतिगृह्यताम् ॥
४ श्रीललितायै ताम्बूलं कल्पयामि नमः ॥
४ ,, आनन्दोल्लासविलासहासं कल्पयामि नमः ॥

कर्पूरनीराजनम् ।

४ साम्राज्यं भोज्यं स्वाराज्यं वैराज्यं पारमेष्ठ्यं राज्यं महाराज्यमाधिपत्यम् ॥ ४ न तत्र सूर्यो भाति न चन्द्रतारकं नेमा विद्युतो भान्ति कुतोऽयमग्निः । तमेव भान्तमनुभाति सर्वं तस्य भासा सर्वमिदं विभाति ॥

४ राजाधिराजाय प्रसह्य साहिने नमो वयं वैश्रवणाय कुर्महे ।
समेकामांकामकामाय मह्यम् । कामेश्वरो वैश्रवणो ददातु ।
कुबेराय वैश्रवणाय महाराजाय नमः ॥
४ श्रीललितायै कर्पूरनीराजनं कल्पयामि नमः ॥

मन्त्रपुष्पम् ।

योऽपां पुष्पं वेद । पुष्पवान् प्रजावान् पशुमान् भवति ।
चन्द्रमा वा अपां पुष्पम् । पुष्पवान् प्रजावान् पशुमान् भवति ।

शिवे शिवसुशीतलामृततरङ्गगन्धोल्लस-
न्नवावरणदेवते नवनवामृतस्पन्दिनि ।
गुरुक्रमपुरस्कृते गुणशरीरनित्योज्ज्वले
षडङ्गपरिवारिते कलित एष पुष्पाञ्जलिः ॥

श्रीललितामहात्रिपुरसुन्दर्यै नमः । पुष्पाञ्जलिं समर्पयामि ॥
४ श्रीललितायै छत्रं कल्पयामि नमः
,, चामरयुगलं ,,
,, दर्पणं ,,
,, तालवृन्तं ,,

बलिदानम् ।

देव्या दक्षभागे सामान्यार्घ्योदकेन त्रिकोणवृत्तचतुरश्रात्मकं मण्डलं परिकल्प्य—

४ ऐं व्यापकमण्डलाय नमः—इति गन्धाक्षतैरभ्यर्च्य—
अर्धभक्तपूरितोदकं बलिपात्रं तत्र विन्यस्य—
४ ओं ह्रीं सर्वविघ्नकृद्भ्यः सर्वभूतेभ्यो हुं फट् स्वाहा—इति मन्त्रं त्रिः पठित्वा दक्षकरार्पितं वामकरतत्त्वमुद्रास्पृष्टं सलिलं बल्युपरि दत्वा वामपार्ष्णिघातकरास्फोटौ कुर्वाणः समुदञ्चितवक्त्रो बाणमुद्रया बलिं भूतैर्ग्रासितं विभाव्य योनिमुद्रया प्रणमेत् ॥

ततः पादौ प्रक्षाल्य, आचम्य प्रदक्षिणनमस्कारं कृत्वा यथाशक्ति जपमाचरेत् ॥

गुह्यातिगुह्यगोप्त्रि त्वं गृहाणास्मत्कृतं जपम् ।
सिद्धिर्भवतु मे देवि त्वत्प्रसादान्मयि स्थिरा ॥

इति जपं समर्पयेत् ॥

स्तोत्रम् ।

४ गणेशग्रहनक्षत्रयोगिनीराशिरूपिणीम् ।
देवीं मन्त्रमयीं नौमि मातृकां पीठरूपिणीम् ॥

जपो जल्पः शिल्पं सकलमपि मुद्राविरचना
गतिः प्रादक्षिण्यक्रमणमशनाद्याहुतिविधिः ।
प्रणामः संवेशः सुखमखिलमात्मार्पणदृशा
सपर्यापर्यायस्तव भवतु यन्मे विलसितम् ॥

षडङ्गदेवता नित्या दिव्याद्योघत्रयीगुरून् ।
नमाम्यायुधदेवीश्च शक्तीश्चावरणस्थिताः ॥
अमुकानन्दनाथाय मम श्रीगुरवे नमः ।
अमुकानन्दनाथाय गुरवे परमाय मे ।
अमुकानन्दनाथाय गुरवे परमेष्ठिने ॥
यदिदं श्रीगुरुस्तोत्रं स्वस्वरूपोपलक्षणम् ।
बालभावानुसारेण ममेदं हि विचेष्टितम् ।
मातृवात्सल्यसदृशं त्वया देवि विधीयताम् ॥

एवमादिभिः स्तुतिभिर्देवीं स्तुयात् ॥

पूजासमर्पण-देवतोद्वासने

साधु वाऽसाधु वा कर्म यद्यदाचरितं मया ।
तत्सर्वं कृपया देवि गृहाणाराधनं मम ॥

इति देव्या वामहस्ते पूजां समर्प्य, शङ्खमुद्धृत्य, देव्युपरि त्रिः परिभ्राम्य, तज्जलं हस्ते समादाय, सामयिकानात्मानं च मूलेन प्रोक्ष्य, शङ्खं प्रक्षाल्य निदध्यात् ।

ततो मूलेन तीर्थनिर्माल्ये स्वीकृत्य—

४ ज्ञानतोऽज्ञानतो वापि यन्मयाचरितं शिवे ।
तव कृत्यमिति ज्ञात्वा क्षमस्व परमेश्वरि ॥

इति क्षमाप्य खेचरीं बद्ध्वा—

४ हृत्पद्मकर्णिकामध्ये शिवेन सह शङ्करि ।
प्रविश त्वं महादेवि सर्वैरावरणैः सह ॥

इति तेजोरूपेण परिणतां श्रीदेवीं पूर्ववत् हृदयं नीत्वा, तत्र च मूर्तिं पञ्चोपचारैः संपूज्य, पुनः आत्माभिन्नसंविद्रूपेण भावयेत् ।

शान्तिस्तवः ।

४ संपूजकानां परिपालकानां
यतेन्द्रियाणां च तपोधनानाम् ।
देशस्य राष्ट्रस्य कुलस्य राज्ञां
करोतु शान्तिं भगवान् कुलेशः ॥

नन्दन्तु साधककुलान्यणिमादिसिद्धाः
शापाः पतन्तु समयद्विषि योगिनीनाम् ।
सा शाम्भवी स्फुरतु कापि ममाप्यवस्था
यस्यां गुरोश्चरणपङ्कजमेव लभ्यम् ॥

शिवाद्यवनिपर्यन्तं ब्रह्मादिस्तम्बसंयुतम् ।
कालाग्न्यादि शिवान्तं च जगद्यज्ञेन तृप्यतु ॥

इति पूजाप्रकरणं समाप्तम् ॥

ॐ

श्रीगुरुभ्यो नमः ।

श्रीमहागणपतये नमः ।

श्रीललितामहात्रिपुरसुन्दर्यै नमः ।

॥ श्रीविद्यानित्याह्निकम् ॥

तृतीयः खण्डः ।

पुरश्चरणप्रकरणम् ।

श्रीनाथादिगुरुत्रयं गणपतिं पीठत्रयं भैरवं
सिद्धौघं बटुकत्रयं पदयुगं दूतीक्रमं मण्डलम् ।
वीरान्द्व्यष्ट चतुष्कषष्टिनवकं वीरावळीपञ्चकं
श्रीमन्मालिनिमन्त्रराजसहितं वन्दे गुरोर्मण्डलम् ॥

वन्दे गुरुपदद्वन्द्वमवाङ्मनसगोचरम् ।
रक्तशुक्लप्रभामिश्रमतर्क्यं त्रैपुरं महः ॥

गुरुपादुकामनुमुच्चार्य सुमुखादिपञ्चमुद्राः प्रदर्श्य गणपतिमूलेन महागणपतिं प्रणमेत् ।

अथ पूर्वाम्नायः ।

तत्र त्रैलोक्यमोहनसर्वाशापरिपूरकसर्वसंक्षोभणाख्ये सृष्टिचक्रे पूर्वाम्नायदेवतां मुक्तातपत्रच्छायायामुपविष्टां पद्मरागारुणां

मुक्ताभरणवस्त्रमाल्यानुलेपनां पाशाङ्कुशवराभयकरां रक्तमुकुटार्पितचन्द्रलेखां ध्यात्वा—

गुरुमण्डलम् ।

1. गुरुः—ॐ ऐं ह्रीं श्रीं, ऐं क्लीं सौः, हंसः शिवः सोहं, ह्स्ख्फ्रें हसक्षमलवरयूं ह्सौः, सहक्षमलवरयीं स्हौः, हंसः शिवः सोहं, स्वरूपनिरूपणहेतवे श्रीगुरवे नमः । अमुकानन्दनाथश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥

2. परमगुरुः—ॐ ऐं ह्रीं श्रीं, ऐं क्लीं सौः, सोहं हंसः शिवः, ह्स्ख्फ्रें हसक्षमलवरयूं ह्सौः, सहक्षमलवरयीं स्हौः, सोहं हंसः शिवः, स्वच्छप्रकाशविमर्शहेतवे श्रीपरमगुरवे नमः । अमुका-नन्दनाथश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥

3 परमेष्ठिगुरुः—ॐ ऐं ह्रीं श्रीं, ऐं क्लीं सौः, हंसः शिवः सोहं हंसः, ह्स्ख्फ्रें हसक्षमलवरयूं ह्सौः, सहक्षमलवरयीं स्हौः, हंसः शिवः सोहं हंसः, स्वात्मारामपञ्जरविलीनतेजसे श्रीपरमेष्ठिगुरवे नमः । अमुका-नन्दनाथश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥

4. गणपतिः—ॐ श्रीं ह्रीं क्लीं ग्लौं गं गणपतये वर वरद सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । महागणपतिश्रीपा०

5. पीठत्रयं—

   1. ४ ऐं क्लीं सौः अं आं सौः कामगिरिपीठब्रह्मात्मशक्त्यै नमः । कामगिरिपीठब्रह्मात्मशक्तिश्रीपा०

ii. ४ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं क्लीं सौः पूर्णगिरिपीठविष्ण्वात्मशक्त्यै नमः। पूर्णगिरिपीठविष्ण्वात्मशक्तिश्रीपा०

iii. ४ ऐं क्लीं सौः श्रीं ह्रीं ऐं जालन्धरपीठरुद्रात्मशक्त्यै नमः। जालन्धरपीठरुद्रात्मशक्तिश्रीपा०

देवताः।

6. शुद्धविद्या—४ ऐं ह्रीं औः। शुद्धविद्याम्बाश्री०

7. बाला—

४ ऐं क्लीं सौः सौः क्लीं ऐं। बालात्रिपुरसुन्दर्यम्बा०

8. द्वादशार्धा—

४ हसकलरडैं हसकलरडीं हसकलरडौः। द्वादशार्धाम्बा०

9. मतङ्गिनीमन्त्राः—

i. ४ ॐ ह्रीं हसन्ति हसितालापे मातङ्गि परिचारिके। मम भयविघ्नापदां नाशं कुरु कुरु ठ ठ हुं फट् स्वाहा। श्रीहसन्तीश्यामलाम्बाश्री०

ii. ४ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं क्लीं सौः ओं नमो भगवति श्रीमातङ्गीश्वरि सर्वजनमनोहारि सर्वमुखरञ्जिनि क्लीं ह्रीं श्रीं सर्वराजवशंकरि सर्वस्त्रीपुरुषवशंकरि सर्वदुष्टमृगवशंकरि सर्वसत्त्ववशंकरि सर्वलोकवशङ्करि राजानं मे वशमानय स्वाहा। सौः क्लीं ऐं श्रीं ह्रीं ऐं। श्रीराजश्यामलाम्बाश्री०

iii. ४ ओं नमो भगवते महाशुकाय त्रिभुवनालंकाराय राजमदमर्दनाय शीघ्रं राजानं मे वशमानय स्वाहा । श्रीशुकश्यामलाम्बाश्री०

iv. ४ ओं ऐं ओं नमो भगवति शां शारिके सकलकलाकोविदे विद्यां बोधय बोधय स्वाहा । श्रीशारिकाश्यामलाम्बा०

v. ४ ओं नमो भगवत्यै धीं वीणायै मम संगीतविद्यां प्रयच्छ स्वाहा । श्रीवीणाश्यामलाम्बा०

vi. ४ ओं नमो भगवते व्यं वेणवे मम साहित्यविद्यां प्रयच्छ स्वाहा । श्रीवेणुश्यामलाम्बा०

vii. ४ ऐं नमः उच्छिष्टचाण्डालि मातङ्गि सर्वजनवशंकरि स्वाहा । श्रीलघुश्यामलाम्बा०

10. गायत्री—

४ ओं भूर्भुवस्सुवः । तत्सवितुर्वरेण्यं + प्रचोदयात् । गायत्र्यम्बा०

11. गणपतिमन्त्राः—

i. ४ ओं श्रीं ह्रीं ग्लौं गणपतये सर्वकार्यसिद्धिं कुरु कुरु स्वाहा । क्षिप्रगणपति०

ii. ४ ओं श्रीं ह्रीं सर्वकार्यविघ्नप्रशमनाय सर्वराजवश्यकराय सर्वस्त्रीपुरुषाकर्षणाय सर्वलोकवशीकरणाय आं ह्रीं क्रों हुं फट् स्वाहा । सिद्धगणपति०

iii. ४ ओं ग्लौं नवनीतगणपतये सर्वजनान्मे वशमानय स्वाहा । नवनीतगणपति०

iv. ४ ओं श्रीं ह्रीं क्लीं ग्लौं ऐं वद वद वाग्वादिनि सिद्ध-गणपतये गीं भगवति स्वाहा । शक्तिगणपति०

v. ४ ओं हस्तिमुखाय लम्बोदराय उच्छिष्टाय महात्मने आं क्रो ह्रीं क्लीं ग्लौं गं घे घे उच्छिष्टाय स्वाहा । उच्छिष्टगणपति०

vi. ४ ओं गं ओं । एकाक्षरीगणपति०

12. कार्तिकेयमन्त्राः—

i. ४ ओं ऐं क्षं क्षं कुमाराय नमः । कुमारश्रीपा०

ii. ४ ओं ह्रीं श्रीं सं सुब्रह्मण्याय वैरिधैर्यं चलय चलय स्वाहा । सुब्रह्मण्य०

iii. ४ ओं ह्रीं श्रीं क्लीं सौः स्कन्दाय नमः । स्कन्द०

13. मृत्युंजयमनुः—४ ओं हौं जुं सः । मृत्युंजय०

14. नीलकण्ठमनुः—४ ओं प्रों श्रीं ठः । नीलकण्ठ०

15. त्र्यम्बकमनुः—

४ त्र्यम्बकं यजामहे सुगन्धिं पुष्टिवर्धनम् । उर्वारुक-मिव बन्धनान्मृत्योर्मुक्षीय मामृतात् । त्र्यम्बक०

16. जातवेदोमनुः—

४ ओं वैश्वानर जातवेद इहावह लोहिताक्ष सर्वकर्माणि साधय साधय स्वाहा । जातवेद०

17. प्रत्यङ्गिरामनुः—

i. ४ ओं आं ह्रीं क्रों ओं नमः कृष्णवसने सिंहवदने महाभैरवि ज्वलज्ज्वालाजिह्वे कराळवदने प्रत्यङ्गिरे क्ष्म्रों। ओं नमो नारायणाय। घृणिस्सूर्य आदित्यों। सहस्रार हुं फट्। अंव ब्रह्मद्विषो जहि। ब्राह्मीप्रत्यङ्गिरा०

ii. ४ ओं ह्रीं खें फें भक्षज्वालाजिह्वे कराळवदने काळरात्रि प्रत्यङ्गिरे क्षों क्ष्म्रौं ह्रीं नमस्तुभ्यं हन हन, मां रक्ष रक्ष, मम शत्रून् भक्षय भक्षय हुं फट् स्वाहा। नारायणीप्रत्यङ्गिरा०

iii. ४ श्रीं ह्रीं ओं नमः कृष्णवसने सहस्रसिंहिनि सहस्रवदने काळरात्रि प्रत्यङ्गिरे परसैन्यपरकर्मविध्वंसिनि परमन्त्रोत्सादिनि सर्वभूतदमनि सर्वदेहान्बन्ध बन्ध सर्वविद्यां छिन्धि छिन्धि, क्षोभय क्षोभय परतन्त्राणि स्फोटय स्फोटय सर्वशृङ्खलान् त्रोटय त्रोटय ज्वलज्ज्वालाजिह्वे कराळवदने प्रत्यङ्गिरे ह्रीं नमः। रौद्रीप्रत्यङ्गिरा०

iv. ४ यां कल्पयन्ति नोऽरयः क्रूरां कृत्यां वधूमिव। तां ब्रह्मणापन्निर्णुद्मः प्रत्यक्कर्तारमृच्छतु ॥ उग्रकृत्याप्रत्यङ्गिरा०

v. ४ ज्वलज्ज्वालाजिह्वे कराळदंष्ट्रे प्रत्यङ्गिरे क्षीं ह्रीं हुं फट्। अथर्वणभद्रकालीप्रत्यङ्गिरा०

18. ४ तत्पुरुषाय विद्महे महादेवाय धीमहि तन्नो रुद्रः प्रचोदयात् । अकाररूपाय सृष्टिकर्त्रे ब्रह्मणे नमः । ब्रह्म०
19. ४ ह्स्रैं ह्स्क्ल्रीं ह्स्रौः । पूर्वाम्नायसमयविद्येश्वर्युन्मोदिनीदेव्यम्बा०
20. ४ मूलं गुरुत्रयगणपतिपीठत्रयसहितायै शुद्धविद्यादिसमयविद्येश्वरीपर्यन्तचतुर्विंशतिसहस्रदेवतापरिसेवितायै कामगिरिपीठस्थितायै पूर्वाम्नायसमष्टिरूपिण्यै श्रीमहात्रिपुरसुन्दर्यै नमः । श्रीमहात्रिपुरसुन्दरीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥

इति पूर्वाम्नायः ।

अथ दक्षिणाम्नायः ।

चतुर्दशारद्विदशारात्मके स्थितिचक्रे दक्षिणाम्नायदेवतामुद्यत्सूर्यसहस्राभां नानालंकारभूषितां रक्तवस्त्रानुलेपनां वामादूर्ध्वयोस्तदाधधःस्थयोः करयोः पाशाङ्कुशपुस्तकाक्षमालाधरां ध्यात्वा—

गुरुमण्डलम् ।

1. भैरव :—
   i. ४ फ्रें फट् फां फीं ह्रीं श्रीं महामन्थानभैरवश्रीपा०
   ii. ४ ,, ,, खचक्रभैरव०
   iii. ४ ,, ,, फट्कारभैरव०
   iv. ४ ,, ,, एकात्मानन्दभैरव०

v. ४ फें फट् फां फीं ह्रीं श्रीं रविभक्षणभैरवश्रीपा०
vi ४ „ „ चण्डभैरव०
vii. ४ „ „ नभोनिर्मलभैरव०
viii ४ „ „ डमरभास्करभैरव०

2 सिद्धौघः—

i. ४ ह्रीं श्रीं सौः आं महादुर्मनाम्बासिद्धश्रीपा०
ii ४ „ सुन्दर्यम्बासिद्ध०
iii ४ „ विश्वदळनाम्बासिद्ध०
iv ४ „ कपालिकाम्बासिद्ध०
v ४ „ वडवाम्बासिद्ध०
vi ४ „ भीमाम्बासिद्ध०
vii ४ „ कराळ्यम्बासिद्ध०
viii ४ „ खराननाम्बासिद्ध०
ix ४ „ शालिनाम्बासिद्ध०

3 वटुत्रय—

i ४ ओं ह्रीं श्रीं हुं फट् स्कन्दवटुकश्रीपा०
ii ४ „ „ चित्रवटुक०
iii ४ „ „ विरिञ्चिवटुक०

4 पदयुगं—

i ४ हसकलह्रीं हसकहलह्रीं सकलह्रीं । प्रकाशपादुकाश्री०
ii ४ हसकल हसकहल सकलह्रीं । विमर्शपादुकाश्री०

देवता ।

5 सौभाग्यविद्या—

४ ऐं क-५ क्लीं ह-६ सौः स-४ । सौभाग्यविद्याम्बा०

6 बगलामनुः —

४ ओं ह्लीं बगळामुखि सर्वदुष्टानां वाचं मुखं पदं स्तम्भय जिह्वां कीलय बुद्धिं विनाशय ह्लीं ओं स्वाहा । बगळामुखी०

7. वाराहीमनुः —

४ ऐं ग्लौं ऐं नमो भगवति वार्तालि वार्तालि वाराहि वाराहि वराहमुखि वराहमुखि अन्धे अन्धिनि नमः । रुन्धे रुन्धिनि नमः । जम्भे जम्भिनि नमः । मोहे मोहिनि नमः । स्तम्भे स्तम्भिनि नमः । सर्वदुष्टप्रदुष्टानां सर्वेषां सर्ववाक्चित्तचक्षुर्मुखगतिजिह्वास्तम्भनं कुरु कुरु शीघ्रं वश्य ऐं ग्लौं ठः ठः ठः ठः हुं अस्त्राय फट् । श्रीवाराह्यम्बा०

8 वटुकमनुः —

४ ओं ह्रीं वं वटुकाय आपदुद्धारणं कुरु कुरु वं वटुकाय ह्रीं ओं स्वाहा । आपदुद्धारणवटुक०

9 तिरस्करिणीमनुः —

४ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं क्लीं सौः ओं नमो भगवति तिरस्करणि महामाये महानिद्रे सकलपशुजनमनश्चक्षुश्श्रोत्रतिरस्करणं कुरु कुरु स्वाहा सौः क्लीं ऐं श्रीं ह्रीं ऐं । तिरस्करण्यम्बा०

10. महामाया—४ ॐ ह्रीं ईं ॐ नमो भगवति महामाये मनोमये जगत्क्षोभिणि वर वरदे सर्वजनं मोहय मोहय ईं ह्रीं ॐ स्वाहा। श्रीमहामाया०

11. अघोरमनुः —

४ ह्रां ह्रीं ह्रूं अघोरेभ्योऽथ घोरेभ्यो घोरघोरतरेभ्यः। सर्वेभ्यः सर्वशर्वेभ्यो नमस्ते अस्तु रुद्ररूपेभ्यः। ह्रूं ह्रीं ह्रः अघोराय स्वाहा। अघोरेभ्योऽथ घोरेभ्यो घोरघोरतरेभ्यः। सर्वेभ्यः सर्वशर्वेभ्यो नमस्ते अस्तु रुद्ररूपेभ्यः स्वाहा। कं कं हं क्षं सं हं भ्रीं भ्रीं प्रत्यक्ष प्रत्यक्ष ह्रूं ह्रीं ह्रां सं हुं फट् स्वाहा। अघोर०

12. शरभमनुः —

I. ४ ॐ नमो भगवते प्रळयकालाग्निरुद्राय दक्षाध्वरध्वंसकाय महाशरभाय मम शत्रुच्छेदनं कुरु कुरु स्वाहा। श्रीशरभेश्वर०

II ४ खें खां खं फट् प्राणग्रहसि प्राणग्रहसि हुं फट्। सर्वशत्रुसंहारकाय शरभसाल्वाय पक्षिराजाय हुं फट् स्वाहा। शरभेश्वरी०

13 भेतालमनुः—४ छ्रां छ्रीं छ्रूं छ्रैं छ्रौं छ्रः ऐं ह्रीं क्लीं झ्रां परेतभूताधिपतये महापिशाचकापालाय झ्रां झोटिंगदमनाय अधिपाय भो भो भेताळाय तुभ्यं नमस्स्वाहा। भेताळ०

14. खड्गरावणमनुः—४ ओं ह्रूं क्रीं खं भूतेश ह्रीं ह्रूं खड्गरावणाय नमः । खड्गरावण०

15. वीरभद्रमनुः —

४ ओं क्लीं श्रीं वीरभद्र जय जय नमः स्वाहा । वीरभद्र०

16. रौद्रमनुः—४ ॐ नमो भगवते रुद्राय । रुद्र०

17. शास्तृमनुः —

४ ह्रीं हरिहरपुत्राय पुत्रलाभाय शत्रुनाशनाय मदगजवाहनाय महाशास्त्रे प्रत्यक्षवेलायुधाय वर वरद सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । श्रीशास्तृ०

18. पाशुपतास्त्रमनुः—

४ ओं श्लीं पशु हुं फट् । पाशुपतास्त्र०

19. ब्रह्मास्त्रमनुः —

४ ओं आं ह्लीं क्रों ग्लौं हुं ऐं क्लीं ह्रीं श्रीं बगलामुखि आवेशयावेशय आं ह्लीं क्रों ब्रह्मास्त्ररूपिणि एह्येहि आं ह्लीं क्रों मम हृदये आवहावह संनिधिं कुरु कुरु आं ह्लीं क्रों मम हृदये सुखं चिरं तिष्ठ तिष्ठ आं ह्लीं क्रों हुं फट् स्वाहा । ब्रह्मास्त्र०

20. वायव्यास्त्रमनुः—

४ आवायव्ययावायव्या व्यायवाया व्ययवाआ । औवायव्ययावायव्या व्यायवायाव्ययवौऔ । ओं हन हन हुं फट् स्वाहा । वायव्यास्त्र०

21. भैरवमन्त्राः —

i. ४ ॐ नमो भगवते उग्रभैरवाय सर्वविघ्ननाशाय नाशय हुं फट् स्वाहा। उग्रभैरव०

ii. ४ ओं ह्रीं आं अङ्गभैरव (देवदत्त) कोपशमनं कुरु कुरु स्वाहा। अङ्गभैरव०

iii. ४ ह्रू ह्रीं क्लीं अघोरभैरवाय (देवदत्तं) मोहय स्वाहा। अघोरभैरव०

iv. ४ ओं नमो भगवते महाभीमभैरवाय लोकभयङ्कराय सर्वशत्रुसंहारकाय हुं (देवदत्तं) ध्वंसय ध्वंसय स्वाहा। भीमभैरव०

v. ४ वं रं ह्रूं ओं नमो भगवते विजयभैरवाय सर्वशत्रु-विनाशनाय विबुधवाहनाय नररुधिरमांसभक्षणाय (देवदत्तं) उच्चाटयोच्चाटय हुं ताडय ताडय भस्मीकुरु भस्मीकुरु स्वाहा। विजयभैरव०

vi. ४ ॐ ह्रीं स्रां रक्तभैरवाय शवकपालमालालंकृताय नवाम्बुदश्यामाय एह्येहि शीघ्रं एहि मां पाहि एं ऐं आगामिकार्यं वद वद अखिलोपाधिं हर हर सौभाग्यं देहि मे स्वाहा। रक्तभैरव०

vii. ४ ॐ श्रीं ह्रीं क्लीं ॐ नमो भगवते स्वर्णाकर्षण-भैरवाय प्रणताभीष्टपरिपूरणाय एह्येहि करुणानिधे मह्यं हिरण्यं दापय दापय शीघ्रं दापय दापय श्रीं ह्रीं क्लीं स्वाहा। स्वर्णाकर्षणभैरव०

22 दक्षिणामूर्तिमन्त्राः—

i. ४ ओं नमो भगवते दक्षिणामूर्तये मह्य मेधां प्रज्ञां प्रयच्छ स्वाहा । मेधादक्षिणामूर्ति०

ii ४ ओं नमो भगवते दक्षिणामूर्तये मह्य श्रियं प्रज्ञां प्रयच्छ स्वाहा । लक्ष्मीदक्षिणामूर्ति०

iii ४ ओं अः नमःशिवाय अः ओं । कीर्तिदक्षिणामूर्ति०

iv ४ ओं ज्ञां नमश्चिन्मयमूर्तये ज्ञानं देहि स्वाहा । ज्ञानदक्षिणामूर्ति०

v ४ ओं श्रीं सौः श्रीसाम्बशिवाय तुभ्यं स्वाहा । साम्बदक्षिणामूर्ति०

vi ४ ओं ह्रीं ओं दक्षिणामूर्तये सर्वसाध्यमेधां समुत्कर्पय स्वाहा । वीरदक्षिणामूर्ति०

vii ४ ओंकारसहारमूर्तये नमः । संहारदक्षिणामूर्ति०

viii ४ ओं नमो भगवते दक्षिणामूर्तये त्रिणेत्राय त्रिकाल॰ ज्ञानाय सर्वशत्रुघ्नाय सर्वापस्मारविदारणाय दारय दारय मारय मारय भस्मीकुरु भस्मीकुरु एह्येहि हुं फट् । अपस्मारनिवर्तकदक्षिणामूर्ति०

23 ४ अघोरेभ्योऽथ घोरेभ्यो घोरघोरतरेभ्यः । सर्वेभ्यः सर्वशर्वेभ्यो नमस्ते अस्तु रुद्ररूपेभ्यः ॥ उकाररूपाय स्थितिकर्त्रे विष्णवे नमः । विष्णुश्री०

24. ४ आं ह्रीं ऐं क्लिन्ने क्लिन्नमदद्रवे कुले ह्सौः । दक्षिणाम्नायसमयविद्येश्वरीभोगिनीदेव्यम्बा०

४ मूलं भैरवाष्टकनवसिद्धौघवटुकत्रयपदयुगसहितायै सौभाग्यविद्यादिसमयविद्येश्वरीपर्यन्तत्रिंशत्सहस्रदेवतापरिसेवितायै पूर्णगिरिपीठस्थितायै दक्षिणाम्नायसमष्टिरूपिण्यै श्रीमहात्रिपुरसुन्दर्यै नमः । श्रीमहात्रिपुरसुन्दरीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥

इति दक्षिणाम्नायः ।

अथ पश्चिमाम्नायः ।

नवयोनिचक्रे सहस्राराख्ये पश्चिमाम्नायाधिदेवतां पञ्चमुण्डासनां बालार्कसहस्रप्रभां मुण्डमालाधरां रक्तवस्त्राभरणानुलेपनां वामाधूर्ध्वतदाद्यधः पाशाङ्कुशाभयवरकरां त्रिणेत्रां ध्यात्वा—

गुरुमण्डलम् ।

1. दूत्यः —

i. ४ अं आं सौः ह्रीं श्रीं सौः योन्यम्बादूतीश्रीपा०

ii. ४ ,, ,, योनिसिद्धनाथाम्बादूती०

iii. ४ ,, ,, महायोन्यम्बादूती० [दूती०

iv. ४ ,, ,, महायोनिसिद्धनाथाम्बा-

v ४ अं आं सौः ह्रीं श्रीं सौः दिव्ययोन्यम्बादूती०
vi ४ ,, ,, दिव्ययोनिसिद्धनाथाम्बा-
vii ४ ,, ,, शङ्खयोन्यम्बादूती० [दूती०
viii ४ ,, ,, शङ्खयोनिसिद्धनाथाम्बा-
ix ४ ,, ,, पद्मयोन्यम्बादूती० [दूती०
x ४ ,, ,, पद्मयोनिसिद्धनाथाम्बादूती०

2 मण्डल—

i ४ ह्रीं श्रीं ऐं ह्रीं श्रीं क्लीं ह्रीं श्रीं सौः वह्निमण्डल०
ii ४ ,, ,, ,, सूर्यमण्डल०
iii ४ ,, ,, ,, सोममण्डल०

3 वीराष्टकं—

i. ४ ह्रीं श्रीं फट् फां फें सृष्टिवीरभैरवश्री०
ii ४ ,, ,, स्थितिवीरभैरव०
iii ४ ,, ,, संहारवीरभैरव०
iv ४ ,, ,, रक्तवीरभैरव०
v ४ ,, ,, यमवीरभैरव०
vi ४ ,, ,, मृत्युवीरभैरव०
vii ४ ,, ,, भद्रवीरभैरव०
viii ४ ,, ,, परमार्कवीरभैरव०
ix. ४ ,, ,, मार्ताण्डवीरभैरव०
x ४ ,, ,, कालाग्निरुद्रभैरव०

4. चतुःषष्टिसिद्धाः —

४ ऐं ह्रीं श्रीं क्लीं श्रीं ह्रीं सौः श्रीं ह्रीं मङ्गळानाथश्रीपा०

४-९ चौण्डिकानाथ०
ज्येष्ठानाथ०
कन्तुकिनाथ०
पटहानाथ०
कूर्मानाथ०
घनदानाथ०
गन्धानाथ०
गगनानाथ०
मतङ्गानाथ०
चम्पकानाथ०
कैवर्तानाथ०
मातङ्गगमनानाथ०
सूर्यभक्षानाथ०
नभोभक्षानाथ०
सौतिकानाथ०
रूपिकानाथ०
दंष्ट्रानाथ०
धूम्राक्षानाथ०
ज्वालानाथ०
गान्धारानाथ०

४-९ गगनेश्वरानाथ०
मायानाथ०
महामायानाथ०
नित्यानाथ०
शान्तानाथ
विश्वानाथ०
कामानाथ०
उमानाथ०
श्रियानाथ०
सुभगानाथ०
विद्यानाथ०
महाविद्यानाथ०
अमृतानाथ०
चन्द्रानाथ०
अन्तरिक्षानाथ०
सिद्धानाथ०
श्रद्धानाथ०
अनन्तानाथ०
शम्बरानाथ०
उल्कानाथ०

४-९ त्रैलोक्यानाथ०	४-९ कालानाथ०
भीमानाथ०	महाकालानाथ०
राक्षसीनाथ०	अभयानाथ०
मलिनानाथ०	विकारानाथ०
प्रचण्डानाथ०	महाविकारानाथ०
अनङ्गानाथ०	सर्वगानाथ०
त्रिविधानाथ०	सृगालानाथ०
अनभिहितानाथ०	पूतनानाथ०
नन्दिनाथ०	शर्वरीनाथ०
महामनानाथ०	व्योमानाथ०
सुन्दरानाथ०	पूर्णानाथ०
विश्वेश्वरानाथ०	[चतुःषष्टिनाथ०]

देवताः ।

5. लोपामुद्रामनुः —
४ हसकलह्रीं हसकहलह्रीं सकलह्रीं । लोपामुद्राम्बाश्री०

6. भुवनेश्वरीमनुः —४ श्रीं ह्रीं श्रीं । भुवनेश्वर्यम्बा०

7. अन्नपूर्णामनुः —४ ह्रीं श्रीं क्लीं ॐ नमो भगवत्यन्नपूर्णे ममाभिलषितमन्नं देहि स्वाहा । अन्नपूर्णाम्बा०

8. कामकलामनुः —४ अं आं + + ळं क्षं ईं । कामकलाम्बा०

9. सुदर्शनमनुः — i. ४ ओं सहस्रार हुं फट् । सुदर्शन०
ii. ४ श्रीं ह्रीं ॐ सुदर्शनचक्राय रिपुचित्तं भ्रामय भ्रामय स्वाहा । सुदर्शन०

10. वैनतेयमनुः—

i. ४ ओं क्षिं क्षिप स्वाहा । महागरुडश्री०

ii. ४ ओं नमो भगवते श्रीमन्महागरुडाय अमृतकोशोद्भवाय वज्रनखवज्रतुण्डपक्षालंकृतशरीराय श्रीमन्महागरुड विषं हुं फट् स्वाहा । गरुड०

iii. ४ वं क्षं क्षिप स्वाहा । गरुड०

11. कार्तवीर्यमनुः—४ ॐ फ्रों ध्रीं क्लीं ब्लूं आं ह्रीं क्रों श्रीं हुं फट् स्वाहा । कार्तवीर्यार्जुनाय नमः । कार्तवीर्यार्जुन०

12. नृसिंहमनुः—४ ॐ क्ष्रौं ह्रें हं उग्रं वीरं महाविष्णुं ज्वलन्तं सर्वतोमुखम् । नृसिंहं भीषणं भद्रं मृत्युमृत्युं नमाम्यहम् । हं ह्रें क्ष्रौं ओं । मन्त्रराजनृसिंह०

13. नामत्रयमनुः—४ अच्युताय नमः । अनन्ताय नमः । गोविन्दाय नमः । नामत्रय०

14. राममन्त्रः—

i. ४ ॐ रां रामाय नमः । राम०

ii. ४ ॐ श्रीं ह्रीं क्लीं नित्यशुद्धबुद्धाय रामाय परब्रह्मणे नमः । राम०

15. सीतामन्त्रः—४ ओं श्रीं सीतायै स्वाहा । सीतादेवी०

16. गोपालमन्त्राः—

i. ४ क्लीं कृष्णाय गोविन्दाय गोपीजनवल्लभाय स्वाहा । राजगोपाल०

ii. ४ अन्नरूप रसरूप नमो नमः । अन्नाधिपतये ममान्नं प्रयच्छ स्वाहा । गोपालश्री०

iii. ४ ॐ क्लीं कृष्ण कृष्ण हरे कृष्ण सर्वज्ञ त्वं प्रसीद मे । रमारमण विश्वेश विद्यामाशु प्रयच्छ मे । क्लीं ओं । गोपाल०

iv. ४ क्लीं देवकीसुत गोविन्द वासुदेव जगत्पते । देहि मे तनयं कृष्ण शरणागतवत्सल । संतानगोपाल०

v. ४ क्लीं कृष्ण क्लीं । गोपाल०

17. सौरमनुः—४ ओं ह्रीं घृणिस्सूर्य आदित्यों । सूर्य०

18. धन्वन्तरिमनुः—४ ॐ नमो भगवते धन्वन्तरये अमृतकलशहस्ताय सर्वामयविनाशनाय त्रिलोकनाथाय विष्णवे स्वाहा । धन्वन्तरि०

19. इन्द्रजालिमनुः—

i. ४ ॐ ह्रीं ई ॐ नमो भगवति महामाये मनोमये जगत्क्षोभिणि वर वरदे सर्वजनं मोहय मोहय ई ह्रीं स्वाहा । इन्द्रजालिमायामहादेवी०

ii. ४ वं सं झं झं जुं रं ह्रीं श्रीं मों भगवति चित्रविद्ये महामाये अमृतेश्वरि एह्येहि प्रसन्नवदने अमृतं प्लावय अनलं शीतलं कुरु कुरु सर्वविषं नाशय ज्वरं हन हन पैत्योन्मादं मोचय मोचय आज्योष्णं शमय शमय सर्वजनं मोहय मोहय मां पालय पालय मों श्रीं ह्रीं रं जुं झं झं सं वं स्वाहा । इन्द्रजालि०

20. इन्द्रादिसुरमन्त्राः —

i. ४ ओं लं यत इन्द्र भयामहे ततो नो अभयं कृधि मघवञ्छग्धि तव तन्न ऊतये विद्विषो विमृधो जहि । लं ओं इन्द्राय नमः । इन्द्रश्री०

ii. ४ ओं रं इद्वादुल्कः आपप्तु हिरण्याक्षो अयोमुखः रक्षसां दूत आगतः तमितो नाशयाग्ने । रं ओं अग्नये नमः । अग्नि०

iii. ४ ओं क्रों ह्रीं आं वैवस्वताय धर्मराजाय भक्तानुग्रहकृते नमः । यम०

iv. ४ ओं नमो विचित्राय धर्मलेखकाय यमवाहिकाधारिणे यमलवरयूं जन्मसंपत्प्रलयं कथय स्वाहा । चित्रगुप्त०

v. ४ क्षं निर्ऋतये नमः । निर्ऋति०

vi. ४ वं वरुणाय नमः । वरुण०

vii. ४ यं वायवे नमः । वायु०

viii. (1) ४ ओं क्रीं यक्षाय कुबेराय वैश्रवणाय धनधान्याधिपतये धनधान्यसमृद्धिं मे देहि दापय स्वाहा । कुबेर०

(2) ४ ओं श्रीं ओं ह्रीं श्रीं ह्रीं क्लीं वित्तेश्वराय नमः । कुबेर०

ix. ४ ओं हं ओं नमो भगवते रुद्राय हं ओं । रुद्र०

21. इन्द्राक्षीमनुः —

i. ४ ओं ऐं ग्रीं ह्रीं हुं टुं लं श्रीं ईं इन्द्राक्षि रक्ष रक्ष मम शत्रून् दुःखग्रन्थिं स्फोटय स्फोटय मम अरीन् भञ्जय भञ्जय मम मनोग्रन्थिं शरीरग्रन्थिं घातय घातय हुं फट् स्वाहा । सुरनायिका-इन्द्राक्षीश्री०

ii. ४ ओं श्रीं ह्रां ऐं क्लीं सौः ओं नमो भगवति इन्द्राक्षि भूतभविष्यद्वर्त्तमानकालवादिनि प्रपञ्चकारिणि अमुकं मे कार्यं कथय सौः क्लीं ऐं ह्रां श्रीं ओं स्वाहा । सर्ववादिनी-इन्द्राक्षी०

22. दत्तात्रेयमन्त्राः —

i. ४ ओं ह्रीं क्रों ऐं क्लीं सौः श्रीं ग्लौं द्रां । दत्तात्रेय०

ii. ४ ओं ह्रीं द्रां दत्तात्रेयाय नमः द्रां ह्रीं ओं । दत्तात्रेय०

iii. ४ ओं ह्रीं द्रां दत्तात्रेय हरे कृष्ण उन्मत्तानन्ददायक । दिगम्बरमुने बालपिशाचज्ञानसागर । द्रां ह्रीं ओं । दत्तात्रेय०

23. द्वादशाक्षरीमनुः —

४ ओं नमो भगवते वासुदेवाय । वासुदेव०

24. अष्टाक्षरीमनुः —

४ ओं नमो नारायणाय । नारायण०

25. ४ सद्योजातं प्रपद्यामि सद्योजाताय वै नमो नमः । भवे भवे नातिभवे भवस्व मां भवोद्भवाय नमः ॥ मकाररूपाय संहारकर्त्रे रुद्राय नमः । रुद्रश्री०

20. इन्द्रादिसुरमन्त्राः —

i. ४ ओं लं यत इन्द्र भयामहे ततो नो अभयं कृधि मघवञ्छग्धि तव तन्न ऊतये विद्विषो विमृधो जहि। लं ओं इन्द्राय नमः। इन्द्रश्री०

ii. ४ ओं रं इह्वादुल्लुक आपप्तत् हिरण्याक्षो अयोमुखः रक्षसां दूत आगतः तमितो नाशयाग्ने। रं ओं अग्नये नमः। अग्नि०

iii. ४ ओं क्रों ह्रीं आं वैवस्वताय धर्मराजाय भक्तानुग्रहकृते नमः। यम०

iv. ४ ओं नमो विचित्राय धर्मलेखकाय यमवाहिकाधारिणे यमलवरयूं जन्मसंपत्प्रलयं कथय स्वाहा। चित्रगुप्त०

v. ४ क्षं निर्ऋतये नमः। निर्ऋति०

vi. ४ वं वरुणाय नमः। वरुण०

vii. ४ यं वायवे नमः। वायु०

viii. (1) ४ ओं क्रीं यक्षाय कुबेराय वैश्रवणाय धनधान्याधिपतये धनधान्यसमृद्धिं मे देहि दापय स्वाहा। कुबेर०

(2) ४ ओं श्रीं ओं ह्रीं श्रीं ह्रीं क्लीं वित्तेश्वराय नमः। कुबेर०

ix. ४ ओं हं ओं नमो भगवते रुद्राय हं ओं। रुद्र०

21. इन्द्राक्षीमनुः —

i. ४ ओं ऐं घ्रीं ह्रीं हुं दुं लं श्रीं इं इन्द्राक्षि रक्ष रक्ष मम शत्रून् दुःखग्रन्थिं स्फोटय स्फोटय मम अरीन् भञ्जय भञ्जय मम मनोग्रन्थिं शरीरग्रन्थिं घातय घातय हुं फट् स्वाहा । सुरनायिका-इन्द्राक्षीश्री०

ii. ४ ओं श्रीं छ्रां ऐं क्लीं सौः ओं नमो भगवति इन्द्राक्षि भूतभविष्यद्वर्तमानकालवादिनि प्रपञ्चकारिणि अमुकं मे कार्यं कथय सौः क्लीं ऐं छ्रां श्रीं ओं स्वाहा । सर्ववादिनी-इन्द्राक्षी०

22. दत्तात्रेयमन्त्राः —

i. ४ ओं ह्रीं क्रों ऐं क्लीं सौः श्रीं ग्लौं द्रां । दत्तात्रेय०

ii. ४ ओं ह्रीं द्रां दत्तात्रेयाय नमः द्रां ह्रीं ओं । दत्तात्रेय०

iii. ४ ओं ह्रीं द्रां दत्तात्रेय हरे कृष्ण उन्मत्तानन्ददायक । दिगम्बरमुने बालपिशाचज्ञानसागर । द्रां ह्रीं ओं । दत्तात्रेय०

23. द्वादशाक्षरीमनुः —

४ ओं नमो भगवते वासुदेवाय । वासुदेव०

24. अष्टाक्षरीमनुः—

४ ओं नमो नारायणाय । नारायण०

25. ४ सद्योजातं प्रपद्यामि सद्योजाताय वै नमो नमः । भवे भवे नातिभवे भवस्व मां भवोद्भवाय नमः ॥ मकाररूपाय संहारकर्त्रे रुद्राय नमः । रुद्रश्री०

26 ४ ह्स्त्रैं ह्सैं ह्स्त्रौः ह्स्क्ल्फ्रें भगवत्यम्बे हसक्षमलवरयूं ह्स्क्ल्फ्रें अघोरमुखि छ्रां छ्रीं किणि किणि विच्चे ह्स्त्रौः ह्स्क्ल्फ्रें ह्सौः । पश्चिमाम्नायसमयविद्येश्वरीकुब्जिकादेव्यम्बाश्री०

४ मूलं दशदूतीमण्डलत्रयवीरदशकचतुःषष्टिसिद्ध-नाथसहितायै लोपामुद्रादिसमयविद्येश्वरीपर्यन्तद्विसहस्र-देवतापरिसेवितायै जालन्धरपीठस्थितायै पश्चिमाम्नाय-समष्टिरूपिण्यै श्रीमहात्रिपुरसुन्दर्यै नमः । श्रीमहा-त्रिपुरसुन्दरीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥

इति पश्चिमाम्नायः ।

अथ उत्तराम्नायः ।

समष्टिचक्रे उत्तराम्नायदेवतां कुब्जकाख्यां पञ्चमुण्डासनां धूम्रकुसुमारुणां तादृशवस्त्राभरणानुलेपनां चन्द्रचूडां मुण्डमाला-धरां त्रिणेत्रां वामोर्ध्वादितदधोऽन्तं पुस्तकाक्षमालावराभयकरां ध्यात्वा—

गुरुमण्डलम् ।

1. नवमुद्राः—

४ द्रां सर्वसंक्षोभिणीमुद्राश्री० । ४ द्रीं सर्वविद्राविणी-मुद्रा० । ४ क्लीं सर्वाकर्षिणीमुद्रा० । ४ ब्लूं सर्व-

वशंकरीमुद्रा० । ४ सः सर्वोन्मादिनीमुद्रा० । ४ क्रों सर्वमहांकुशामुद्रा० । ४ ह्स्ख्फ्रें सर्वखेचरीमुद्रा० । ४ ह्सौः सर्वबीजमुद्रा० । ४ ऐं सर्वयोनिमुद्रा०

2. वीरावळीपञ्चकमनुः—

४ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं क्लीं सौः लं ब्रह्मवीरावळीश्री०
" " वं विष्णुवीरावळी०
" " रं रुद्रवीरावळी०
" " यं ईश्वरवीरावळी०
" " हं सदाशिववीरावळी०

देवताः ।

3. तुरीयमनुः—४ हसकल हसकहल सकलह्रीं । तुरीयाम्बा०

4. महार्घमनुः—४ ऐं ईं औः क-५ ह-६ स-४ सं सृष्टिनित्ये स्वाहा, हं स्थितिपूर्णे नमः, रं महासंहारिणि कृशे चण्डकालि फट्, रं ह्स्ख्फ्रें महानाख्ये अनन्तभास्करि महाचण्डकाळि फट्, रं महासंहारिणि कृशे चण्डकाळि फट्, हं स्थितिपूर्णे नमः, सं सृष्टिनित्ये स्वाहा । महार्घाम्बा०

5. अश्वारूढामनुः—

४ आं ह्रीं क्रों एहि परमेश्वरि स्वाहा । अश्वारूढाम्बा०

6. मिश्राम्बामनुः—४ ऐं । मिश्राम्बा०

7. वाग्वादिनीमनुः—

४ ऐं वद वद वाग्वादिनि स्वाहा । वाग्वादिन्यम्बा०

8. दुर्गामनुः—

i. ४ ओं श्रीं ह्रीं क्लीं दुं उत्तिष्ठ पुरुषे किं स्वपिषि भयं मे समुपस्थितं, यदि शक्यमशक्यं वा तन्मे भगवति शमय शमय स्वाहा। वनदुर्गाम्बाश्री०

ii. ४ ओं श्रीं ह्रीं क्लीं ग्लौं दुं ज्वल ज्वल शूलिनि दुष्टग्रह हुं फट् स्वाहा। शूलिनीदुर्गाम्बा०

iii. ४ ओं ह्रीं दुं जातवेदसे सुनवाम सोममरातीयतो निदहाति वेदः। स नः पर्षदतिदुर्गाणि विश्वा नावेव सिन्धुं दुरितात्यग्निः। दुं ह्रीं ओं। जातवेदोदुर्गाम्बा०

iv. ४ ओं ह्रीं दुं दुर्गां देवीं शरणमहं प्रपद्ये दुं ह्रीं ओं। शान्तिदुर्गाम्बा०

v. ४ ओं ह्रां ह्रीं सौः ऐं श्रीं क्षं दुं शबरिदुर्गायै क्रों अमलवरयूं आदिशक्तिस्वरूपिणि अक्षरमये रक्षःकुलनाशनि मां रक्ष रक्ष मम शत्रून् विदारय विदारय रोगान् भस्मीकुरु भस्मीकुरु कृत्रिमान् दह दह प्राणान् वह वह आभिचारिकान् नाशय नाशय सर्वं मां रक्ष रक्ष शबरिदुर्गायै हुं फट् स्वाहा। शबरिदुर्गाम्बा०

vi. ४ ह्रां ह्रीं सौः ग्लौं ऐं श्रीं ज्वलदुर्गे एह्येहि स्फुर प्रस्फुर आदिविष्णुसोदरि अस्त्रज्वलदुर्गे आवेशयावेशय। ज्वलदुर्गाय विद्महे जाज्वल्यमानाय धीमहि। तन्नो वडवानलः प्रचोदयात्। वमलवरयूं ज्वलदुर्गास्त्रे हुं फट् स्वाहा। ज्वलदुर्गाम्बा०

vii. ४ खं चिटि चिटि चाण्डालि महाचाण्डालि अमुकं मे वशमानय स्वाहा । लवणदुर्गाम्बाश्री०

viii. ४ ओं क्रों ह्रीं आं दुं दुर्गे ह्रीं एह्येहि आवेशयावेशय ह्रीं दुं दुर्गे आं ह्रीं क्रों ओं हुं फट् स्वाहा । दीपदुर्गाम्बा०

ix. ४ ओं श्रीं ह्रीं कटुके कटुकपत्रके असुभगे आसुरि रक्तवसने अथर्वणदुहितः अघोरे घोरकर्मकारिके अमुकस्य प्रस्थितस्य साध्यस्य गतिं दह दह उपविष्टस्य गुदं दह दह प्रसुप्तस्य मनो दह दह प्रबुद्धस्य हृदयं दह दह हन हन पच पच नामरूपं दह दह तावद्दह तावत्पच यावन्मे वशमागच्छति तावन्मे वशमानय स्वाहा । असुरदुर्गाम्बा०

9. कालीमनुः —

४ क्रीं क्रीं क्रीं हुं हुं हुं ह्रीं ह्रीं ह्रीं दक्षिणकालिके ह्रीं ह्रीं ह्रीं हुं हुं हुं क्रीं क्रीं क्रीं स्वाहा । दक्षिणकालिकाम्बा०

10. चण्डीमनुः —

४ ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे । चण्डिकापरमेश्वरी०

11. नकुलीमनुः —

४ ओष्ठापिधाना नकुली दन्तैः परिवृता पविः, सर्वस्यै वाच ईशाना चारु मामिह वादयेत् । नकुलीवाग्देवता०

12. पुलिन्दिनीमनुः—

४ ओं ई नमो भगवति शारदादेव्यत्यन्तामलभोज्यं देहि देहि आगच्छ आगच्छ आगन्तुकं हृदि संस्थं कार्यं सत्यं ब्रूहि ब्रूहि पुलिन्दिनि ई ओं स्वाहा । पुलिन्दिन्यम्बाश्री०

13. रेणुकामनुः—

४ क्रीं नमो भगवति रक्तपक्ष्मि रेणुकादेवि हन हन पच पच अखिलजगन्मे वशं कुरु कुरु स्वाहा क्रीं । रेणुकाम्बा०

14. लक्ष्मीमनुः—

४ ओं श्रीं ह्रीं क्लीं महालक्ष्मि एह्येहि सर्वसौभाग्यं देहि मे स्वाहा । महालक्ष्म्यम्बा०

15. वागीशामनुः—४ सं सरस्वत्यै नमः । वागीशा०

16. मातृकामनुः—

४ ओं श्रीं ह्रीं क्लीं अं आं + +ळं क्षं क्लीं ह्रीं श्रीं ओं । मातृकाम्बा०

17. स्वयंवरामनुः—

४ ओं ह्रीं योगिनि योगिनि योगेश्वरि योगाभयंकरि सकलस्थावरजङ्गममुखहृदयं मम वशमाकर्षयाकर्षय स्वाहा । स्वयंवराम्बा०

18. ४ वामदेवाय नमो ज्येष्ठाय नमः श्रेष्ठाय नमो रुद्राय नमः कालाय नमः कलविकरणाय नमो बलविकरणाय नमो बलाय नमो बलप्रमथनाय नमः सर्वभूतदमनाय नमो मनोन्मनाय नमः । अर्धमात्राकाराय तिरोधानकर्त्रे ईश्वराय नमः । ईश्वरश्री०

19. [illegible] ह्स्ख्फ्रें महाचण्डयोगीश्वरि कालिके फट् । उत्तराम्नायसमयविद्येश्वरीकालिकादेव्यम्बा०

४ मूलं नवमुद्रापञ्चवीरावलीसहितायै तुर्याम्बादिसमयविद्येश्वरीपर्यन्त-द्विसहस्रदेवतापरिसेवितायै ओड्याणपीठस्थितायै उत्तराम्नायसमष्टिरूपिण्यै श्रीमहात्रिपुरसुन्दर्यै नमः । श्रीमहात्रिपुरसुन्दरीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥

इत्युत्तराम्नायः ।

पञ्चदशीपक्षे चतुराम्नायः ।
षोडशीपक्षे तु षडाम्नायः ।

अथ ऊर्ध्वाम्नायः ।

अमृतार्णवमध्योद्यत्स्वर्णद्वीपे मनोरमे ।
कल्पवृक्षवनान्तःस्थे नवमाणिक्यमण्डपे ॥

12. पुलिन्दिनीमनुः—

४ ओं ईं नमो भगवति शारदादेव्यत्यन्तामलभोज्यं देहि देहि आगच्छ आगच्छ आगन्तुकं हृदि संस्थं कार्यं सत्यं ब्रूहि ब्रूहि पुलिन्दिनि ईं ओं स्वाहा । पुलिन्दिन्यम्बाश्री०

13. रेणुकामनुः—

४ क्लीं नमो भगवति रक्तपक्ष्मिं रेणुकादेवि हन हन पच पच अखिलजगन्मे वशं कुरु कुरु स्वाहा क्लीं । रेणुकाम्बा०

14. लक्ष्मीमनुः—

४ ओं श्रीं ह्रीं क्लीं महालक्ष्मि एह्येहि सर्वसौभाग्यं देहि मे स्वाहा । महालक्ष्म्यम्बा०

15. वागीशामनुः—४ सं सरस्वत्यै नमः । वागीशा०

16. मातृकामनुः—

४ ओं श्रीं ह्रीं क्लीं अं आं + +ळं क्षं क्लीं ह्रीं श्रीं ओं । मातृकाम्बा०

17. स्वयंवरामनुः—

४ ओं ह्रीं योगिनि योगिनि योगेश्वरि योगाभयंकरि सकलस्थावरजङ्गमस्य मुखहृदयं मम वशमाकर्षयाकर्षय स्वाहा । स्वयंवराम्बा०

18. ४ वामदेवाय नमो ज्येष्ठाय नमः श्रेष्ठाय नमो रुद्राय नमः कालाय नमः कलविकरणाय नमो बलविकरणाय नमो बलाय नमो बलप्रमथनाय नमः सर्वभूतदमनाय नमो मनोन्मनाय नमः । अर्धमात्राकाराय तिरोधानकर्त्रे ईश्वराय नमः । ईश्वरश्री०

19. ४ ह्स्ख्फ्रें महाचण्डयोगीश्वरि कालिके फट् । उत्तराम्नायसमयविद्येश्वरीकालिकादेव्यम्बा०

४ मूलं नवमुद्रापञ्चवीरावलीसहितायै तुर्याम्बादिसमयविद्येश्वरीपर्यन्त-द्विसहस्रदेवतापरिसेवितायै ओड्याणपीठस्थितायै उत्तराम्नायसमष्टिरूपिण्यै श्रीमहात्रिपुरसुन्दर्यै नमः । श्रीमहात्रिपुरसुन्दरीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥

इत्युत्तराम्नायः ।

पञ्चदशीपक्षे चतुराम्नायः ।
षोडशीपक्षे तु षडाम्नायः ।

अथ ऊर्ध्वाम्नायः ।

अमृतार्णवमध्योद्यत्स्वर्णद्वीपे मनोरमे ।
कल्पवृक्षवनान्तःस्थे नवमाणिक्यमण्डपे ॥

नवरत्नमयश्रीमत्सिंहासनगताम्बुजे ।
त्रिकोणान्तःसमासीनं चन्द्रसूर्यायुतप्रभम् ॥
अर्धाम्बिकासमायुक्तं प्रविभक्तविभूषणम् ।
कोटिकन्दर्पलावण्यं सदा षोडशवार्षिकम् ॥
मन्दस्मितमुखाम्भोजं त्रिनेत्रं चन्द्रशेखरम् ।
दिव्याम्बरस्रगालेपं दिव्याभरणभूषितम् ॥
पानपात्रं च चिन्मुद्रां त्रिशूलं पुस्तकं करैः ।
विद्यासंसदि बिभ्राणं सदानन्दमुखेक्षणम् ॥
महाषोढोदिताशेषदेवतागणसेवितम् ।
एवं चित्ताम्बुजे ध्यायेदर्धनारीश्वरं शिवम् ॥
पुंरूपं वा स्मरेद्देवि स्त्रीरूपं वा विचिन्तयेत् ।
अथवा निष्कलं ध्यायेत्सच्चिदानन्दलक्षणम् ।
सर्वतेजोमयं ध्यायेत्सचराचरविग्रहम् ॥

गुरुमण्डलम् ।

1. मालिनीमन्त्रः —

४ ऐं ह्रीं श्रीं अं आं + + ळं क्षं श्रीं ह्रीं ऐं मालिन्यम्बा०

2. मन्त्रराजः—४ ह्रां ह्रीं ह्रुं फट् । मन्त्रराजश्री०

देवताः ।

3. परापोडशी —

४ श्रीं सौः क्लीं ऐं ह्रीं श्रीं ह्रीं ओं सकलह्रीं हसकहलह्रीं कएईलह्रीं ह्रीं श्रीं ऐं क्लीं सौः । परापोडश्यम्बा०

4. पराभट्टारिकामनुः—४ सौः । पराभट्टारिकाम्बाश्री०

5. पराशांभवमनुः—

४ ऐं ह्रीं श्रीं ह्स्ख्फ्रें ह्सौः अहमहं अहमहं ह्सौः ह्स्ख्फ्रें श्रीं ह्रीं ऐं । पराशाम्भव०

6. पराशांभवी—

४ ह्स्ख्फ्रें ह्रीं सौः श्रीं हुं । पराशाम्भव्यम्बा०

7. प्रासादः—

i. ४ ह्सौः । प्रासादपराम्बा०

ii. ४ स्हौः२ । पराप्रासादाम्बा०

8. दहरं—४ हं सं रं ईं । दहरविद्याम्बा०

9. हंसः—४ हंसः । हंसश्री०

10. महावाक्यं—

४ प्रज्ञानं ब्रह्म, अहं ब्रह्मास्मि, तत्त्वमसि, अयमात्मा ब्रह्म । महावाक्याम्बा०

11. पञ्चाक्षरी—

i. ४ ओं नमः शिवाय । शिवपञ्चाक्षर्यम्बा०

ii. ४ ओं ह्रीं नमः शिवाय । शक्तिपञ्चाक्षर्यम्बा०

12. तारकं—४ ओं ह्रीं । तारक०

13. ४ ईशानः सर्वविद्यानामीश्वरः सर्वभूतानां ब्रह्माधिपतिर्ब्रह्मणोऽधिपतिर्ब्रह्मा शिवो मे अस्तु सदाशिवों । मन्त्रातीतस्वरूपायानुग्रहकर्त्रे सदाशिवाय नमः । सदाशिवश्री०

14. ४ मखपरयघच् महिचनडयङ् गंशफर् । ऊर्ध्वाम्नाय-समयविद्येश्वर्यम्बाश्री०

४ मूलं श्रीमन्मालिनिमन्त्रराजगुरुमण्डलसहितायै परा-म्बादि - समयविद्येश्वरीपर्यन्त - अशीतिसहस्रदेवतापरिसे-वितायै शाम्भवपीठस्थितायै ऊर्ध्वाम्नायसमष्टिरूपिण्यै श्रीमहात्रिपुरसुन्दर्यै नमः । श्रीमहात्रिपुरसुन्दरीपरा-भट्टारिकाश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥

इत्यूर्ध्वाम्नायः ।

अथ अनुत्तराम्नायः ।

गुरुमण्डलम् ।

1. महापादुका—

४ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं क्लीं सौः ऐं ग्लौं हस्ख्फ्रें हसक्षमल-वरयूं सहक्षमलवरयीं ह्सौः स्हौः । श्रीविद्यानन्दनाथा-त्मकचर्यानन्दनाथश्रीमहापादुकां पूजयामि नमः ।

2. संप्रदायपादुका—

४ श्रीं ह्रीं क्लीं अमृतवर्षिणीपादुकापरमेश्वरी वौषट् । संप्रादयपादुका०

3. कादिविद्यागुरुपरम्परा—

४ परप्रकाशानन्दनाथ०
४ परशिवानन्दनाथ०
४ पराशक्त्यम्बा०
४ कौलेश्वरानन्दनाथ०
४ शुक्लदेव्यम्बा०
४ कुलेश्वरानन्दनाथ०
४ कामेश्वर्यम्बा०
४ भोगानन्दनाथ०
४ क्लिन्नानन्दनाथ०
४ समयानन्दनाथ०
४ सहजानन्दनाथ०
४ गगनानन्दनाथ०
४ विश्वानन्दनाथ०
४ विमलानन्दनाथ०
४ मदनानन्दनाथ०
४ भुवनानन्दनाथ०
४ लीलाम्बा०
४ स्वात्मानन्दनाथ०
४ प्रियानन्दनाथ०

4. कामराजचरणाः—

४ ऐं ह्रीं श्रीं योऽहमस्मि ब्रह्माहमस्मि अहमस्मि ब्रह्माहमस्मि सोऽहं । स्वच्छप्रकाशपरिपूर्णपरापरमहाप्रकाशपरिपूर्णानन्दनाथश्री०

४ ऐं क-५ हंसः । रक्तचरणश्रीपादुकां पूजयामि नमः ।
,, ,, रक्तचरणाम्बा ,,
४ क्लीं ह-६ सोहं । शुक्लचरण ,,
,, ,, शुक्लचरणाम्बा ,,
४ सौः स-४ हंसःसोहं । मिश्रचरण ,,
,, ,, मिश्रचरणाम्बा ,,

४ ऐं क-५ क्लीं ह-६ सौः स-४ हंसःशिवःसोहं निर्वाणचरणश्री०

" " " निर्वाणचरणाम्बा०

देवताः । .

5. पञ्चाम्बाः —

४ आदिनाथव्योमातीताम्बाश्रीपादुकां पूजयामि नमः ।
४ आदिनाथव्योमेश्वर्यम्बा "
४ अनामयानन्दनाथव्योमगाम्बा "
४ अनन्तानन्दनाथव्योमचारिण्यम्बा "
४ चिदाभासव्योमस्थाम्बा "

6. नवनाथमन्त्राः—

४ हं उन्मन्याकाशानन्दनाथश्री "
४ सं समाकाशानन्दनाथश्री "
४ क्षं व्यापकाकाशानन्दनाथश्री "
४ मं शक्त्याकाशानन्दनाथश्री "
४ लं ध्वन्याकाशानन्दनाथश्री "
४ वं ध्वनिमात्राकाशानन्दनाथश्री "
४ रं इन्द्वाकाशानन्दनाथश्री "
४ यं चिदाकाशानन्दनाथश्री "
४ ऊं व्यस्ताकाशानन्दनाथश्री "
४ हसक्षमलवरयऊं समस्ताकाशानन्दनाथश्रीपादुकां पूजयामि नमः ।

7. मूलविद्याः —

i. ४ ह्रीं स्वच्छप्रकाशपरिपूर्णपरापरमहासिद्धविद्याकुलयोगिनि ह्रीं । ह्रींमूलविद्याम्बा०

ii. ४ ह्सौः स्वात्मानं बोधय बोधय स्हौः । प्रासादपरामूलविद्याम्बा०

iii. ४ ऐं क्लूं क्लिन्ने क्लेदिनि महामदद्रवे क्लीं क्लेदय क्लां क्लीं मोहय मोहय क्लीं नमः स्वाहा । अतिरहस्ययोगिनीमूलविद्याम्बा०

iv. ४ हंसः स्वच्छप्रकाशपरिपूर्णानन्दपरमहंसपरमात्मने स्वाहा ह्सौः ह्स्ख्फ्रें । शाम्भवीमूलविद्याम्बा०

v. ४ ह्रीं नित्यस्फुरणचैतन्यानन्दमयी महाबिन्दुव्यापकमातृकास्वरूपिणी ऐं ह्रीं श्रीं ईं । हृल्लेखामूलविद्याम्बा०

vi. ४ ऐं ह्रीं श्रीं स्वच्छप्रकाशात्मिके ह्रीं कुलमहामालिनि ऐं कुलमहामातृके ह्रीं ऐं समयविमले श्रीं । समयविमलामूलविद्याम्बा०

vii. ४ हंसः स्वच्छप्रकाशपरिपूर्णपरापरमहाप्रकाशात्मिके कुलकुण्डलिनि आज्ञासिद्धिमहाभैरवि आत्मानं बोधय बोधय अम्बे भगवति ह्रीं हुं । परबोधिनीमूलविद्याम्बा०

viii. ४ ओं मोक्षं कुरु कुरु । कौलपञ्चाक्षरीमूलविद्याम्बा०

ix. ४ हसकलह्रीं हसकहलह्रीं सकलह्रीं । चैतन्यमूल-
विद्याम्बा०

x. ४ ऐं शुद्धसूक्ष्मनिराकारनिर्विकल्पपरब्रह्मस्वरूपिणी क्लीं
परमानन्दशक्ति सौः । शाम्भवानन्दनाथानुत्तरकौलिनी-
मूलविद्याम्बा०

xi. ४ हंसस्सोहं स्वच्छानन्दपरमहंसपरमात्मने स्वाहा ।
गुरूत्तमविमर्शिनीमूलविद्याम्बा०

xii. ४ अनामाख्यव्योमातीतानन्दनाथपरापरव्योमातीत-
व्योमेश्वर्यम्बायै नमः । अनामाख्यमूलविद्याम्बा०

xiii. ४ ऐं ह्रीं ॐ । संकेतसारमूलविद्याम्बा०

xiv. ४ ह्रीं भगवति विच्चे वाग्वादिनि क्लीं महाहृदयमात-
ङ्गिनि ऐं विलन्ने ब्लूं स्त्रीं । अनुत्तरवाग्वादिनीमूल-
विद्याम्बा०

8. पञ्चदशाक्षरी—

४ क-१५ । पञ्चदशाक्षरीब्रह्मविद्याम्बा०

9. महाषोडशी—

४ श्रींह्रींक्लींऐंसौः ओंह्रींश्रीं क-५ ह-६ स-४ सौःऐंक्लीं
ह्रींश्रीं । महाषोडश्यम्बा०

10. पूर्तिविद्या—

४ हसकल हसकहल सकलह्रीं सर्वानन्दमयबैन्दवचक्रे
परब्रह्मस्वरूपिणी-परामृतशक्ति-सर्वमन्त्रेश्वरी-सर्वयन्त्रे-

श्वरी-सर्वतन्त्रेश्वरी-सर्ववीरेश्वरी-सर्वयोगीश्वरी-सकलजगदधिष्ठानदेवतायै श्रीमहापूर्तिविद्यायै नमः । श्रीमहापूर्तिविद्याम्बा०

11. षडाधारविद्यामनुः —

४ सां हंसः मूलाधाराधिष्ठानदेवतायै साकिनीसहितगणनाथस्वरूपिण्यै नमः । गणनाथस्वरूपिण्यम्बा०

४ कां सोहं स्वाधिष्ठानाधिष्ठानदेवतायै काकिनीसहितब्रह्मस्वरूपिण्यै नमः । ब्रह्मस्वरूपिण्यम्बा०

४ लां हंसः सोहं मणिपूरकाधिष्ठानदेवतायै लाकिनीसहितविष्णुस्वरूपिण्यै नमः । विष्णुस्वरूपिण्यम्बा०

४ रां हंसश्शिवस्सोहं अनाहताधिष्ठानदेवतायै राकिणीसहितसदाशिवस्वरूपिण्यै नमः । सदाशिवस्वरूपिण्यम्बा०

४ डां सोहं हंसश्शिवः विशुद्ध्यधिष्ठानदेवतायै डाकिनीसहितजीवेश्वरस्वरूपिण्यै नमः । जीवेश्वरस्वरूपिण्यम्बा०

४ हां हंसश्शिवस्सोहं सोहं हंसश्शिवः आज्ञाधिष्ठानदेवतायै हाकिनीसहितपरमात्मस्वरूपिण्यै नमः । परमात्मस्वरूपिण्यम्बा०

12\. i. ४ ऐं क्लीं सौः श्रीं ह्रीं क्लीं क-५ ह-६ स-४ ह-५ ह-६ स-४ हसकल हसकहल सकलह्रीं क्लीं ह्रीं श्रीं श्रीं सौः क्लीं श्रीं ह्रीं ऐं प्रकाशचरणाभ्यां नमः। प्रकाशचरणश्री०

ii. ४ ऐं क्लीं सौः श्रीं ह्रीं क्लीं क-५ ह-६ स-४ ह-५ ह-६ स-४ हसकल हसकहल सकलह्रीं क्लीं ह्रीं श्रीं श्रीं सौः क्लीं श्रीं ह्रीं ऐं विमर्शचरणाभ्यां नमः। विमर्शचरणश्री०

13\. ४ भगवति विच्चे महामाये मातङ्गिनि ब्लूं अनुत्तरवाग्वादिनि ह्स्ख्फ्रें ह्स्ख्फ्रें ह्सौः। अनुत्तरशाङ्कर्यम्बा०

४ मूलं परिपूर्णानन्दनाथादिनवनाथसहितायै चतुर्दशमूलविद्याद्यनुत्तरशाङ्कर्यन्तानन्तदेवतापरिसेवितायै अनुत्तराम्नायसमष्टिरूपिण्यै श्रीमहात्रिपुरसुन्दर्यै नमः। श्रीमहात्रिपुरसुन्दरीपराभट्टारिकाश्रीपादुकां पूजयामि नमः।

इत्यनुत्तराम्नायः।

॥ इति षडाम्नायाः ॥

॥ श्रीः ॥

॥ त्रैलोक्यमोहनकवचम् ॥

श्रीदेव्युवाच—

श्रीमत्त्रिपुरसुन्दर्या या या विद्याः सुदुर्लभाः ।
कृपया कथिताः सर्वाः श्रुताश्चाधिगता मया ॥

प्राणनाथाधुना ब्रूहि कवचं मन्त्रविग्रहम् ।
त्रैलोक्यमोहनं चेति नामतः कथितं पुरा ।
इदानीं श्रोतुमिच्छामि सर्वार्थकवचं स्फुटम् ॥

ईश्वर उवाच—

शृणु देवि प्रवक्ष्यामि सुन्दरि प्राणवल्लभे ।
त्रैलोक्यमोहनं नाम सर्वविद्यौघविग्रहम् ॥

यद्धृत्वा दानवान्विष्णुर्निजघान मुहुर्मुहुः ।
सृष्टिं वितनुते ब्रह्मा यद्धृत्वा पठनाद्यतः ॥

संहर्ताहं यतो देवि देवेशो वासवो यतः ।
धनाधिपः कुबेरोऽपि यतः सर्वे दिगीश्वराः ॥

न देयं यदशिष्येभ्यो देयं शिष्येभ्य एव च ।
अभक्तेभ्योऽपि पुत्रेभ्यो दत्त्वा मृत्युमवाप्नुयात् ॥

12. i. ४ ऐं क्लीं सौः श्रीं ह्रीं क्लीं क-५ ह-६ स-४ ह-५ ह-६ स-४ हसकल हसकहल सकलह्रीं क्लीं ह्रीं श्रीं श्रीं सौः क्लीं श्रीं ह्रीं ऐं प्रकाशचरणाभ्यां नमः। प्रकाशचरणश्री०

ii. ४ ऐं क्लीं सौः श्रीं ह्रीं क्लीं क-५ ह-६ स-४ ह-५ ह-६ स-४ हसकल हसकहल सकलह्रीं क्लीं ह्रीं श्रीं श्रीं सौः क्लीं श्रीं ह्रीं ऐं विमर्शचरणाभ्यां नमः। विमर्शचरणश्री०

13. ४ भगवति विच्चे महामाये मातङ्गिनि ब्लूं अनुत्तरवाग्वादिनि ह्स्ख्फ्रें ह्स्ख्फ्रें ह्सौः। अनुत्तरशाङ्कर्यम्बा०

४ मूलं परिपूर्णानन्दनाथादिनवनाथसहितायै चतुर्दशमूलविद्याद्यनुत्तरशाङ्कर्यन्तानन्तदेवतापरिसेवितायै अनुत्तराम्नायसमष्टिरूपिण्यै श्रीमहात्रिपुरसुन्दर्यै नमः। श्रीमहात्रिपुरसुन्दरीपराभट्टारिकाश्रीपादुकां पूजयामि नमः।

इत्यनुत्तराम्नायः।

॥ इति षडाम्नायाः ॥

॥ श्रीः ॥

॥ त्रैलोक्यमोहनकवचम् ॥

श्रीदेव्युवाच—

श्रीमत्त्रिपुरसुन्दर्या या या विद्याः सुदुर्लभाः ।
कृपया कथिताः सर्वाः श्रुताश्चाधिगता मया ॥

प्राणनाथाधुना ब्रूहि कवचं मन्त्रविग्रहम् ।
त्रैलोक्यमोहनं चेति नामतः कथितं पुरा ।
इदानीं श्रोतुमिच्छामि सर्वार्थकवचं स्फुटम् ॥

ईश्वर उवाच—

शृणु देवि प्रवक्ष्यामि सुन्दरि प्राणवल्लभे ।
त्रैलोक्यमोहनं नाम सर्वविद्यौघविग्रहम् ॥

यद्धृत्वा दानवान्विष्णुर्निर्जघान मुहुर्मुहुः ।
सृष्टिं वितनुते ब्रह्मा यद्धृत्वा पठनाद्यतः ॥

संहर्ताहं यतो देवि देवेशो वासवो यतः ।
धनाधिपः कुबेरोऽपि यतः सर्वे दिगीश्वराः ॥

न देयं यदशिष्येभ्यो देयं शिष्येभ्य एव च ।
अभक्तेभ्योऽपि पुत्रेभ्यो दत्त्वा मृत्युमवाप्नुयात् ॥

श्रीमत्त्रिपुरसुन्दर्याः कवचस्य ऋषिः शिवः ।
छन्दो विराट् देवता च श्रीमत्त्रिपुरसुन्दरी ॥
धर्मार्थकाममोक्षेषु विनियोगः प्रकीर्तितः ॥

शिरो मे वाग्भवं पातु 'कएईलह्रीं' रूपकम् । 'हसकलह्रीं' ललाटं पातु कामेश्वरी मम । 'हकहलह्रीं' दृशौ मे पातु कामेश्वरी सदा । 'कहएईलह्रीं' श्रुती मे सदा पातु तुरीयकम् । 'हकलसह्रीं' पञ्चमं पातु जिह्वां च पञ्चमी । 'कएईलह्रीं हसकलह्रीं हकहलह्रीं कहएईलह्रीं हकलसह्रीं' वदनं सदा पातु पञ्चकूटा तु पञ्चमी ॥ १ ॥

'कएईलह्रीं' घ्राणं मे पातु वाग्भवसंज्ञकम् । 'हसकहलह्रीं' कण्ठं पातु कामेशसंज्ञकम् । 'सकलह्रीं' शक्तिकूटं स्कन्धौ पातु सदा मम । 'कएईलह्रीं हसकहलह्रीं सकलह्रीं' मे । कामेनोपासिता विद्या कक्षदेशे सदावतु ॥ २ ॥

'क्लीं ह्रीं श्रीं ऐं सौः ॐ ह्रीं श्रीं ऐं क्लीं सौः श्रीं ह्रीं क्लीं ऐं सौः ।' कामादिषोडशी पातु भुजौ त्रिपुरसुन्दरी ॥ ३ ॥

ॐ क्लीं ह्रीं श्रीं ऐं क्लीं सौः श्रीं ह्रीं क्लीं स्त्रीं ऐं क्रौं क्रीं श्रीं हुं' । तारादिषोडशी पातु मणिबन्धद्वयं मम ॥ ४ ॥

'श्रीं ह्रीं क्लीं ऐं सौः ॐ ह्रीं श्रीं ऐं क्लीं सौः सौः ऐं क्लीं ह्रीं श्रीं' रमादिषोडशी पातु करौ त्रिपुरसुन्दरी ॥ ५ ॥

'ह्रीं हसौः ॐ ऐंह्रींश्रीं ऐंक्लींसौः स्त्रींक्रों ऐंह्रींहूंह्रं श्रीं'। मायादिषोडशी ख्याता हृदयं परिरक्षतु ॥ ६ ॥

'ऐं ह्रीं श्रीं क्लीं सौः ऐं क्लीं सौः सौः क्लीं ऐं सौः क्लीं श्रीं ह्रीं ऐं' वागादिषोडशी पातु स्तनौ मे सुन्दरी परा ॥ ७ ॥

'कएश्रीं हसकलह्रीं क्लीं हसकहलह्रीं सौः सकलह्रीं' नख (२०) वर्णा पार्श्वौ पात्वपराजिता ॥ ८ ॥

'ह्रीं ह्सौं स्हौं ह्रीं स्हौं ह्सौं क्लीं हसकहलह्रीं ह्रीं ह्रीं सौः सौः हह सकहलह्रीं क्लीं ह्सौं स्हौं ह्रीं स्हौं ह्सौं ह्रीं' मे सुन्दरीयं समाख्याता महापुरुषपूजिता । महागुह्यस्वरूपा च केवलानन्दचिन्मयी । एकत्रिंशद्वर्णरूपा कटिदेशं सदावतु ॥९॥

'हसकलह्रीं' मे पृष्ठं कूटं वाग्भवसंज्ञकम् । 'हसकहलह्रीं' कुक्षिं कामकूटं सदावतु । वक्षस्थलं शक्तिकूटं 'सकलह्रीं' सदावतु । 'हसकलह्रीं हसकहलह्रीं सकलह्रीं' मे । लोपामुद्रा पञ्चदशी मध्यदेशं सदावतु ॥ १० ॥

'कहएईलह्रीं' नाभिं 'हकएईलह्रीं' कटिम् । सक्थिनी मे सदा पातु 'सकएईलह्रीं' सदा । 'कहएईलह्रीं हकएईलह्रीं सकएईलह्रीं' मे । मानवी विद्या सर्वतः परिरक्षतु ॥ ११ ॥

'सहकएईलह्रीं' मे ऊरुयुग्मं सदावतु । 'सहकहएईलह्रीं' गुह्यं पातु सदा मम । 'हसकएईलह्रीं' तु जानुनी पातु मे सदा । 'सहकएईलह्रीं सहकहएईलह्रीं हसकएईलह्रीं' मम । जलजे भयसंघाते सर्वतः परिरक्षतु ॥ १२ ॥

'हसकएईलह्रीं' मे गुल्फयुग्मं सदावतु । 'हसकहएईलह्रीं' पादौ पातु सदा मम । 'सहकएईलह्रीं' मे प्रपदौ पातु

सर्वदा । 'हसकएईलह्रीं हसकहएईलह्रीं सहकएईलह्रीं' सदा कुबेरेण प्रपूजिता । द्वाविंशत्यक्षरी विद्या सर्वाङ्गं मे सदावतु ॥

'कएईलह्रीं' प्राच्यां मां त्रिपुरा परिरक्षतु । 'हसकहलह्रीं' पातु वह्निकोणे निरन्तरम् । 'सहसकलह्रीं' याम्यां पातु मां सर्वसिद्धिदा । 'कएईलह्रीं हसकहलह्रीं सहसकलह्रीं' विद्यागस्त्यसेव्या च चक्रस्था मां सदावतु ॥ १४ ॥

'सएईलह्रीं' च नित्यं नैर्ऋत्यां मां सदावतु । 'सहकहलह्रीं' पातु प्रतीच्यां मे द्वितीयकम् । 'सकलह्रीं' तु वायव्ये सदा मां परिरक्षतु । 'सएईलह्रीं सहकहलह्रीं सकलह्रीं' तु । नन्द्याराधितविद्येयं सर्वाङ्गं मे सदावतु ॥ १५ ॥

'हसकलह्रीं' वायव्ये 'सहकलह्रीं' उत्तरे । 'सकहलह्रीं' ईशान्ये सुन्दरी पातु मां सदा । 'हसकलह्रीं सहकलह्रीं सकहलह्रीं' मां । ऊर्ध्वं रक्षतु मे नित्यं सूर्यपूज्या महोदया ॥ १६ ॥

'कएईलह्रीं हसकहलह्रीं सकलह्रीं' मे । सर्वाङ्गं वै शक्रपूज्या सततं परिरक्षतु ॥ १७ ॥

'कएईलह्रीं हकहलह्रीं हसकलह्रीं' च । ब्रह्माणी मां सदा पायाच्छ्रीमात्रिपुरसुन्दरी ॥ १८ ॥

'हसकलह्रीं हसकहलह्रीं सकलह्रीं' च । 'हसकलहसकहलसकलह्रीं' शाङ्करी । चतुष्कूटा महाविद्या पाताले मां सदावतु ॥

'हसकलह्रीं' आधारं । 'हसकहलह्रीं' लिङ्गे । 'सकलह्रीं' पातु नाभिं । 'सहकलह्रीं' हृदये । 'सहकहलह्रीं' कण्ठं ।

'सहसकलह्रीं' नाभ्याम् । 'हसकलह्रीं हसकहलह्रीं सकलह्रीं । सहकलह्रीं सहकहलह्रीं सहसकलह्रीं ।' मनोभवा सदा पातु रससंख्या महाप्रभा । षट्कूटा वैष्णवी विद्या पातु मां सुन्दरी परा ॥ २० ॥

'कएईलह्रीं हसकहलह्रीं सकलह्रीं' च । दुर्वाससा प्रपूज्या मां दिक्षु विद्या सदावतु ॥ २१ ॥

'कहएईलह्रीं हलएईलह्रीं सकएईलह्रीं' । क्रोधेन पूजिता देवी विदिक्षु परिरक्षतु ॥ २२ ॥

'हसकलह्रीं हसकहहलह्रीं सकलह्रीं' । महाज्ञानमयी विद्या षोडशी मां सदावतु ॥ २३ ॥

'श्रीं ह्रीं क्लीं ऐं सौः ॐ ह्रीं श्रीं ऐं क्लीं सौः सौः ऐं क्लीं ह्रीं श्रीं' । सर्वाङ्गं मे सदा पातु बीजरूपा च षोडशी ॥ २४ ॥

मतान्तरे—

श्रीं ह्रीं क्लीं ऐं सौः ॐ ह्रीं श्रीं कएईलह्रीं हसकहलह्रीं सकलह्रीं सौः ऐं क्लीं ह्रीं श्रीं । सर्वाङ्गं मे सदा पातु पूर्णरूपा तु षोडशी ॥ २४ ॥

'ॐ क्लीं ह्रीं श्रीं ऐं क्लीं सौः कएईलह्रीं हसकहलह्रीं सकलह्रीं स्त्रीं ऐं क्रों क्रीं ईं हुं' महादेवी । श्रीमहाषोडशी पूर्णा प्रथिता भुवनत्रये । ज्ञानेन मृत्युशमनी शिरस्था सर्वतोऽवतु । श्रीमहाषोडशी पूर्णा महादेवेन पूजिता । यस्या विज्ञानमात्रेण मृत्योर्मृत्युर्भवेत्स्वयम् ॥ २५ ॥

'ऐं कएईलह्रीं ह्क्लीं हसकहलह्रीं सौः सकलह्रीं सोहं हौं हंसः ह्रीं सकलह्रीं सौः हसकहलह्रीं क्लीं कएईलह्रीं ऐं ब्रह्म-स्वरूपिणी । अष्टादशाक्षरी विद्या परमानन्दचिद्घना । नेत्र-वेदा (४२) स्मकैर्वर्णैर्युता मां सर्वतोऽवतु ॥ २६ ॥

इति ते कथितं देवि ब्रह्मविद्याकलेवरम् ।
त्रैलोक्यमोहनं नाम कवचं ब्रह्मरूपकम् ॥

सप्तकोटिमहाविद्यास्तन्त्रेषु कथिताः प्रिये ।
तासां सारात्सारतरा याश्च विद्याः सुगोपिताः ॥

बहुनात्र किमुक्तेन श्रीमहाषोडशी परा ।
प्रकाशिता मया देवि यां पृच्छसि पुनः पुनः ॥

महाविद्यामयं ब्रह्मकवचं मन्मुखोदितम् ।
गुरुमभ्यर्च्य विधिवत्कवचं प्रपठेत्ततः ॥

देवीमभ्यर्च्य विधिवत्पुरश्चर्यां समाचरेत् ।
अष्टोत्तरशतं जप्त्वा दशांशं हवनादिकम् ॥

ततः सुसिद्धकवचः पुण्यात्मा मदनोपमः ।
मन्त्रसिद्धिर्भवेत्तस्य पुरश्चर्यां विना ततः ॥

वक्त्रे तस्य वसेद्वाणी कमला निश्चला गृहे ।
पुष्पाञ्जल्यष्टकं दत्त्वा मूलेनैव पठेत्सकृत् ॥

दशवर्षसहस्राणां पूजायाः फलमाप्नुयात् ।
आत्मानं तन्मयं कृत्वा यः पठेत्कवचं परम् ॥

यं यं पश्यति वै शीघ्रं तस्य दासो भवेद्ध्रुवम् ।
विलिख्य भूर्जे घुटिकां स्वर्णस्थां धारयेद्यदि ।
कण्ठे वा यदि वा बाहौ स कुर्याद्दासवज्जगत् ॥
त्रिलोकीं क्षोभयत्येव त्रैलोक्यविजयी भवेत् ।
तद्गात्रं प्राप्य शस्त्राणि महास्त्रादीनि पार्वति ।
माल्यानि कुसुमानीव सुखदानि भवन्ति हि ॥
इदं कवचमज्ञात्वा यो जपेत्सुन्दरीं पराम् ।
नवलक्षं प्रजप्त्वापि तस्य विद्या न सिध्यति ॥
स शस्त्रघातमाप्नोति सोऽचिरान्मृत्युमाप्नुयात् ।
इदमेव परं यस्माद्भुक्तिमुक्तिप्रदायकम् ।
तस्मात्सर्वप्रयत्नेन पठनीयं मुमुक्षुभिः ॥

भूवेश्मगात्रिवृतषोडशनागशक्र-
दिग्युग्मवस्वनलकोणगबिन्दुमध्ये ।
सिंहासनोपरिगतारकपीठमध्ये
प्रोत्फुल्लपद्मनिलयां त्रिपुरां भजेऽहम् ॥

इति रुद्रयामले गौरीश्वरसंवादे श्रीराजराजेश्वरीश्रीमहा-
त्रिपुरसुन्दर्यास्त्रैलोक्यमोहनाख्यकवचम् ।

अस्य कवचस्य तूत्कीलनम्—"ॐ ह्सकलह्रीं ह्रीं ह्रीं ह्रीं सकलह्रीं क्लीं क्लीं क्लीं श्रीं श्रीं श्रीं क्रीं क्रीं क्रीं" रुद्रसूत्र्यमेण मूलविद्याशापमुत्कीलयोत्कीलय स्वाहा ॥ इति ॥

इति पुरश्चरणप्रकरणं समाप्तम् ।

ॐ

श्रीगुरुभ्यो नमः ।

श्रीमहागणपतये नमः ।

श्रीललितामहात्रिपुरसुन्दर्यै नमः ।

॥ श्रीविद्यानित्याह्निकम् ॥

चतुर्थः खण्डः ।

स्तोत्रप्रकरणम् ।

खड्गमाला ।

अस्य श्रीशुद्धशक्तिसंबुद्ध्यन्तमालामहामन्त्रस्य, उपस्थेन्द्रियाधिष्ठायिवरुणादित्यऋषये नमः । गायत्रीच्छन्दसे नमः । सात्विककककारभट्टारकपीठस्थितशिवकामेश्वराङ्कनिलयायै कामेश्वरीललितामहाभट्टारिकायै देवतायै नमः ।

ऐं बीजं, क्लीं शक्तिः, सौः कीलकं, खड्गसिद्धौ विनियोगः ।

ह्रां इत्यादिना करहृदयादिन्यासः ।

ध्यानम्—

तादृशं खड्गमाप्नोति येन हस्तस्थितेन वै ।
अष्टादशमहाद्वीपसम्राड्भोक्ता भविष्यति ॥

लमित्यादि पञ्चपूजा ।

ऐं ह्रीं श्रीं ओं नमस्त्रिपुरसुन्दरि (१२) हृदयदेवि शिरोदेवि शिखादेवि कवचदेवि नेत्रदेव्यस्त्रदेवि (३७) कामेश्वरि भगमालिनि नित्यक्लिन्ने भेरुण्डे वह्निवासिनि महावज्रेश्वरि शिवादूति त्वरिते कुलसुन्दरि नित्ये नीलपताके विजये सर्वमङ्गले ज्वालामालिनि चित्रे महानित्ये (१०२) परमेश्वरपरमेश्वरि मित्रीशमयि षष्ठीशमय्युड्डीशमयि चर्यानाथमयि लोपामुद्रामय्यगस्त्यमयि कालतापनमयि धर्माचारमयि मुक्तकेशीश्वरमयि दीपकलानाथमयि विष्णुदेवमयि प्रभाकरदेवमयि तेजोदेवमयि मनोजदेवमयि कल्याणदेवमयि रत्नदेवमयि वासुदेवमयि (२१७) श्रीरामानन्दमय्यणिमासिद्धे लघिमासिद्धे महिमासिद्ध ईशित्वसिद्धे वशित्वसिद्धे प्राकाम्यसिद्धे भुक्तिसिद्ध इच्छासिद्धे प्राप्तिसिद्धे सर्वकामसिद्धे (२७१) ब्राह्मि माहेश्वरि कौमारि वैष्णवि वाराहि माहेन्द्रि चामुण्डे महालक्ष्मि (२९६) सर्वसंक्षोभिणि सर्वविद्राविणि सर्वाकर्षिणि सर्ववशंकरि सर्वोन्मादिनि सर्वमहाङ्कुशे सर्वखेचरि सर्वबीजे सर्वयोने सर्वत्रिखण्डे त्रैलोक्यमोहनचक्रस्वामिनि प्रकटयोगिनि (३६५) कामाकर्षिणि बुद्ध्याकर्षिण्यहंकाराकर्षिणि शब्दाकर्षिणि स्पर्शाकर्षिणि रूपाकर्षिणि रसाकर्षिणि गन्धाकर्षिणि चित्ताकर्षिणि धैर्याकर्षिणि स्मृत्याकर्षिणि नामाकर्षिणि बीजाकर्षिण्यात्माकर्षिण्यमृताकर्षिणि शरीराकर्षिणि सर्वाशापरिपूरकचक्रस्वामिनि (४५९) गुप्तयोगिन्यनङ्गकुसुमेऽनङ्गमेखलेऽनङ्गमदनेऽनङ्गमदनातुरेऽनङ्गरेखेऽनङ्गवेगिन्यनङ्गाङ्कुशेऽनङ्गमालिनि सर्वसंक्षोभणचक्रस्वामिनि गुप्ततरयोगिनि (५२२) सर्वसंक्षोभिणि सर्वविद्राविणि सर्वाकर्षिणि सर्वाह्लादिनि सर्व-

संमोहिनि सर्वस्तम्भिनि सर्वजृम्भिणि सर्ववशंकरि सर्वरञ्जिनि सर्वोन्मादिनि सर्वार्थसाधिनि सर्वसंपत्तिपूरणि सर्वमन्त्रमयि सर्वद्वन्द्वक्षयंकरि सर्वसौभाग्यदायकचक्रस्वामिनि संप्रदाययोगिनि (६२४) सर्वसिद्धिप्रदे सर्वसंपत्प्रदे सर्वप्रियंकरि सर्वमङ्गलकारिणि सर्वकामप्रदे सर्वदुःखविमोचिनि सर्वमृत्युप्रशमनि सर्वविघ्ननिवारिणि सर्वाङ्गसुन्दरि सर्वसौभाग्यदायिनि सर्वार्थसाधकचक्रस्वामिनि कुलोत्तीर्णयोगिनि (७१२) सर्वज्ञे सर्वशक्ते सर्वैश्वर्यप्रदे सर्वज्ञानमयि सर्वव्याधिविनाशिनि सर्वाधारस्वरूपे सर्वपापहरे सर्वानन्दमयि सर्वरक्षास्वरूपिणि सर्वेप्सितप्रदे सर्वरक्षाकरचक्रस्वामिनि निगर्भयोगिनि (७८९) वशिनि कामेश्वरि मोदिनि विमलेऽरुणे जयिनि सर्वेश्वरि कौलिनि सर्वरोगहरचक्रस्वामिनि रहस्ययोगिनि (८३१) बाणिनि चापिनि पाशिन्यङ्कुशिनि महाकामेश्वरि महावज्रेश्वरि महाभगमालिनि महाश्रीसुन्दरि सर्वसिद्धिप्रदचक्रस्वामिन्यतिरहस्ययोगिनि (८८६) श्रीश्रीमहाभट्टारिके सर्वानन्दमयचक्रस्वामिनि परापररहस्ययोगिनि (९१५) त्रिपुरे त्रिपुरेशि त्रिपुरसुन्दरि त्रिपुरवासिनि त्रिपुराश्रीस्त्रिपुरमालिनि त्रिपुरासिद्धे त्रिपुराम्ब महात्रिपुरसुन्दरि (९६१) महामहेश्वरि महामहाराज्ञि महामहाशक्ते महामहागुप्ते महामहाज्ञप्ते महामहानन्दे महामहास्पन्दे महामहाशये महामहाश्रीचक्रनगरसम्राज्ञि नमस्ते त्रिः स्वाहा श्रीं ह्रीं ऐं ॥ १०३१

एकत्रिंशदधिकसहस्राक्षराणि ।

इति खड्गमाला ।

अथ आम्नायस्तोत्रम् ।

श्रीनाथादिगुरुत्रयं गणपतिं पीठत्रयं भैरवं
सिद्धौघं वटुकत्रयं पदयुगं दूतीक्रमं मण्डलम् ।
वीरान्द्व्यष्ट चतुष्कषष्टिनवकं वीरावलीपञ्चकं
श्रीमन्मालिनिमन्त्रराजसहितं वन्दे गुरोर्मण्डलम् ॥

गुरुपादुकामनुमुचार्य, सुमुखादिभिः पञ्चमुद्राभिः श्रीगुरुं प्रणम्य ।

शुद्धविद्या च बाला च द्वादशार्धा मतङ्गिनी ।
द्विजत्वसाधिनीविद्या गायत्री वेदमातृका ॥ १ ॥

गाणापत्यं कार्तिकेयं मृत्युञ्जं नीलकण्ठकम् ।
त्र्यम्बकं जातवेदाश्च तथा प्रत्यङ्गिरादयः ॥ २ ॥

मुखात्तत्पुरुषाज्जाता द्विकोटीमन्त्रनायिकाः ।
एताः कामगिरीन्द्राश्च पूर्वाम्नायस्य देवताः ॥ ३ ॥

गुरुत्रयादिपीठान्तं चतुर्विंशत्सहस्रकम् ।
एतदावरणोपेतं पूर्वाम्नायं भजाम्यहम् ॥ ४ ॥
विशुद्धौ चिन्तयेद्धीमान् पूर्वाम्नायस्य देवताः ।

सौभाग्यविद्या बगला वाराही वटुकस्तथा ॥ ५ ॥
श्रीतिरस्करिणी प्रोक्ता महामाया प्रकीर्तिता ।
अघोरं शरभं खड्गरावणं वीरभद्रकाम् ॥ ६ ॥

रौद्रं शास्ता पाशुपताद्यस्त्रशस्त्रादिभैरवाः ।
दक्षिणामूर्तिमन्त्राद्याः शैवागमसमुद्भवाः ॥ ७ ॥

अघोरमुखसंभूतं मदंशं कोटिसंख्यकम् ।
पूर्वपीठस्थिता देवि दक्षिणाम्नायदेवताः ॥ ८ ॥

द्विसहस्रं तु देव्यस्ताः परिवारसमन्विताः ।
भैरवादिपदद्वन्द्वं भजे दक्षिणमुत्तमम् ॥ ९ ॥
अनाहते चिन्तयेच्च दक्षिणाम्नायदेवताः ।

लोपामुद्रा महादेवी अम्बा च भुवनेश्वरी ॥ १० ॥

अन्नपूर्णा कामकला सर्वसिद्धिप्रदायिनी ।
सुदर्शनं वैनतेयं कार्तवीर्यं नृसिंहकम् ॥ ११ ॥

नामत्रयं राममन्त्रं गोपालं सौरमेव च ।
धन्वन्तरीन्द्रजालं च इन्द्रादिसुरमन्त्रकम् ॥ १२ ॥

दत्तात्रेयं द्वादशाष्टौ वैष्णवागमचोदिताः ।
सद्योजातमुखोद्भूता मन्त्राः स्युः कोटिसंख्यकाः ॥ १३ ॥

एता जालन्धरपीठस्थाः पश्चिमाम्नायदेवताः ।
दूत्यादि च चतुष्षष्टि सिद्धान्तं त्रिसहस्रकम् ॥ १४ ॥

आम्नायं पश्चिमं वन्दे सर्वदा सर्वकामदम् ।
मणिपूरे चिन्तनीयाः पश्चिमाम्नायदेवताः ॥ १५ ॥

तुरीयाम्बा महार्घा च अश्वारूढा तथैव च ।
मिश्राम्बा च महालक्ष्मीः श्रीमद्वाग्वादिनी अपि ॥१६॥
दुर्गा काळी ततश्चण्डी नकुली च पुळिन्दिनी ।
रेणुका लक्ष्मिवागीशमातृकाद्याः स्वयंवरा ॥ १७ ॥
पञ्चाम्नायसमोपेतं श्रीविद्याख्यं मदंशकम् ।
वामदेवमुखोद्भूता द्विकोटीमन्त्रनायिकाः ॥ १८ ॥
एता ओड्याणपीठस्थाः शाक्तागमसमुद्भवाः ।
द्विसहस्रं तु देव्यस्ताः परिवारसमन्विताः ॥ १९ ॥
मुद्रादिनवकं चैव सिद्धानां मिथुनं तथा ।
वीरावळीपञ्चकं च भजेदाम्नायमुत्तरम् ॥ २० ॥
स्वाधिष्ठाने चिन्तनीया उत्तराम्नायदेवताः ।
परापरा च सा देवी पराशांभवमेव च ॥ २१ ॥
प्रासादं दहरं हंसं महावाक्यादिकं परम् ।
पञ्चाक्षरं महामन्त्रं तारकं जन्मतारकम् ॥ २२ ॥
ईशानमुखसंभूतं स्वात्मानन्दप्रकाशकम् ।
कोटिसंख्या महादेवि मद्रूपाः सर्वसिद्धिदाः ॥ २३ ॥
एताः शाम्भवपीठस्थाः सहस्रपरिवारिताः ।
आराध्य मालिनीपूर्वं मण्डलान्तं तथैव च ॥ २४ ॥
सायुज्यहेतुकं नित्यं वन्दे चोर्ध्वमकल्मषम् ।
ऊर्ध्वाम्नायमनूनित्यं मूलाधारे विभावयेत् ॥ २५ ॥
पञ्चाम्बा नवनाथाश्च मूलविद्यास्ततः परम् ।
आधारविद्याषट्कं च पुनरंघ्रिद्वयं क्रमात् ॥ २६ ॥

शाम्भवी नाथ हृल्लेखा समया परबोधिनी ।
कौलपञ्चाक्षरी पञ्चदशार्णाऽनुत्तरात्मिका ॥ २७ ॥
षोडशी पूर्तिविद्या च महात्रिपुरसुन्दरी ।
ऊर्ध्वश्रीपादुकापूर्वं चरणान्तं गुरुक्रमात् ॥ २८ ॥
पश्चादनुत्तरं वन्दे परब्रह्मस्वरूपिणीम् ।
अनुत्तराम्नायमनूनाज्ञाचक्रे विभावयेत् ॥ २९ ॥
श्रीनाथगुरुमन्त्रादीन्मण्डलान्तं यथाक्रमम् ।
सप्तकोटिमहामन्त्रं द्वादशान्ते सदा स्मरेत् ॥ ३० ॥

शुचिर्वाप्यशुचिर्वापि गच्छंस्तिष्ठन्स्वपन्नपि ।
मन्त्रैकशरणो विद्वान्मनसापि सदा स्मरन् ॥ ३१ ॥
तत्तत्सिद्धिं च साहस्रं जपेत्साधकपुङ्गवः ।
जपान्ते शुद्धमाला च आम्नायस्तोत्रमुत्तमम् ॥ ३२ ॥
ललितानामसाहस्रं सर्वपूर्तिकरं स्तवम् ।
स्तवराजं च पश्चैते भक्तः प्रतिदिनं पठेत् ॥ ३३ ॥
भुक्त्वा भोगान्यथाकामं सर्वभूतहिते रतः ।
सभार्यापुत्रसौभाग्यः सभूतिः पशुमान् भवेत् ॥ ३४ ॥
एकवारं जपेदेतत् कोटियज्ञफलं लभेत् ।
एतद्विज्ञानमात्रेण सर्वेषां देशिकोत्तमः ।
शिवसायुज्यमाप्नोति शिवयोरेव शासनात् ॥ ३५ ॥

इति श्रीरुद्रयामळतन्त्रे उमामहेश्वरसंवादे
शिवेन विरचितं आम्नायस्तोत्रम् ।

ततः ललितासहस्रनामत्रिशत्यौ पूर्वोत्तराङ्गसहिते पठितव्ये ॥

अथ

श्रीत्रिपुरास्तवराजः ।

——:o:——

श्रीनाथादिगुरुत्रयं गणपतिं पीठत्रयं भैरवं
सिद्धौघं बटुकत्रयं पदयुगं दूतीक्रमं मण्डलम् ।
वीरान्द्यष्ट चतुष्कषष्टिनवकं वीरावलीपञ्चकं
श्रीमन्मालिनिमन्त्रराजसहितं वन्दे गुरोर्मण्डलम् ॥ १ ॥

सेवे सिन्दूरसंदोहसुन्दरस्वाङ्गभासुराम् ।
करुणापूरपीयूषकटाक्षां कुलनायिकाम् ॥ २ ॥

द्विनेत्रं द्विभुजं शान्तं गुरुं पद्मासनस्थितम् ।
योगपीठे समासीनं नमामि शिरसि स्थितम् ॥ ३ ॥

नमामि सद्गुरुं शान्तं प्रत्यक्षशिवरूपिणम् ।
शिरसा योगपीठस्थं मुक्तिकामार्थसिद्धये ॥ ४ ॥

या नित्या परमा शक्तिर्जगच्चैतन्यरूपिणी ।
तां नमामि महादेवीं पञ्चमीं मातृरूपिणीम् ॥ ५ ॥

यस्याः सर्वं समुत्पन्नं यस्यामद्यापि तिष्ठति ।
लयमेष्यति यस्यां तां पञ्चमीं प्रणमाम्यहम् ॥ ६ ॥

श्रीमत्कल्पतरोर्मूले भवान्या रत्नमन्दिरे ।
रत्नसिंहासने देव्याः श्रीचक्रं प्रणमाम्यहम् ॥ ७ ॥

भूगृहं गुणरेखाढ्यं वेदद्वारोपशोभितम् ।
त्रिवृत्तं षोडशदलं तथाष्टदलकर्णिकम् ॥ ८ ॥

मनुकोणं द्विदिक्कोणं वसुकोणं त्रिकोणकम् ।
मध्ये बिन्दुमहाचक्रं नित्यं श्रीत्रिपुरामयम् ॥ ९ ॥

ब्रह्माण्डाधारशक्तिश्च कलास्मरपुरन्दराः ।
एताः संयोज्य पुरत ईश्वरीं योजयेच्छिवे ॥ १० ॥

चन्द्रबीजं बिन्दुसंस्थं शिवबीजं नियोजयेत् ।
मादनं शक्रबीजस्थं योजयेद्भुवनेश्वरीम् ॥ ११ ॥

शिवबीजं मादनस्थं शक्रपष्टिसमन्वितम् ।
सप्तमं तच्च शक्रस्थं मायाबीजं समुद्धरेत् ॥ १२ ॥

तुङ्गाक्षरं शिवादिस्थं मरुदिन्द्रसमन्वितम् ।
धरन्धरसुताबीजमेकत्रापि नियोजयेत् ॥ १३ ॥

बगलातुरीयबीजाधः षोडशं च नियोजयेत् ।
वाक्स्थं तुरीयकं बीजं शाक्रबीजं नियोजयेत् ॥ १४ ॥

पिनाकेशं चन्द्रसंस्थमाकाशं रससंस्थितम् ।
चतुर्थस्वरसंयुक्तं नादबिन्दुसमन्वितम् ॥ १५ ॥

सर्वमेकत्र संयोज्य पञ्चपञ्चक्षारी* भवेत् ।
पञ्चकूटात्मिका विद्या सर्वतन्त्रेषु गोपिता ॥ १६ ॥

---

* फएईलह्रीं हसफ्ल्ह्रीं हफहम्ह्रीं हफऐंलह्रीं हफस्सह्रीं ।

विद्याचूडामणिर्देवी प्रोक्ता सर्वोत्तमोत्तमा ।
तव स्नेहान्मयाख्याता नाख्येया यस्य कस्यचित् ॥

इन्द्रो मां रक्षयेत्प्राच्यामाग्नेय्यामग्निदेवता ।
याम्ये यमः सदा पातु नैर्ऋते निर्ऋतिश्च माम् ॥ १८ ॥

पश्चिमे वरुणः पातु वायव्ये वायुदेवता ।
धनदश्चोत्तरे पातु ऐशान्यामीश्वरोऽवतु ॥ १९ ॥

ऊर्ध्वं प्रजापतिः पायादधश्चानन्तदेवता ।
एवं दश दिशो रक्षां कुर्वन्त्वाशाधिदेवताः ॥ २० ॥

गणेशः सर्वदा पातु क्षेत्रेशो रक्षयेत्सदा ।
द्वारश्रीः सर्वदा पातु देहळी पातु सर्वदा ॥ २१ ॥

गणनाथः सदा पातु दुर्गा मां परिरक्षतु ।
वटुको भैरवश्चान्ते क्षेत्रपालोऽभिरक्षतु ॥ २२ ॥

सह रत्या स्वपत्न्या च कामदेवश्च सर्वदा ।
प्रीत्या सह वसन्तोऽपि पातु मां नन्दने वने ॥ २३ ॥

चक्रस्य पश्चिमद्वारे भवान्या रत्नमन्दिरे ।
शङ्खपद्मनिधी रक्षां कुरुतां कामसिद्धये ॥ २४ ॥

पातु मां रत्नसोपानं परमैश्वर्यशोभितम् ।
रक्षयेत्पश्चिमद्वारे भवान्या रत्नमन्दिरे ॥ २५ ॥

सरस्वती महालक्ष्मीर्माया दुर्गा विभूतये ।
भद्रकाळी तथा स्वस्ती स्वाहा चैव शुभंकरी ॥ २६ ॥

गौरी च लोकधात्री च वागीश्वर्यादयो मम ।
एताश्चात्र स्थिताः सर्वा रक्षां कुर्वन्तु सर्वदा ॥ २७ ॥

पाषण्डाचारिणो भूता भूमौ ये चान्तरीक्षगाः ।
दिवि लोके स्थिता ये च ते गच्छन्तु शिवाज्ञया ॥ २८ ॥

वास्तूनामधिपो ब्रह्मा स्रष्टा रक्षतु सर्वदा ।
कुलनाथः सदा पातु द्वीपनाथोऽपि सर्वदा ।
शिवं कुर्वन्तु ताः सर्वा आसने पञ्चदेवताः ॥ २९ ॥

पृथ्वि त्वया धृता लोका देवि त्वं विष्णुना धृता ।
त्वं च धारय मां देवि पवित्रं कुरु चासनम् ॥ ३० ॥

चक्रस्य दक्षिणे भागे श्रीमत्पात्रस्य मण्डले ।
पञ्चरत्नानि मे पान्तु पूजकानां च सिद्धये ॥ ३१ ॥

तत्र पात्रासने पुण्ये सर्वदा वह्निमण्डले ।
वह्नेश्च मण्डलं पातु कुलदेव्याश्च पूजने ॥ ३२ ॥

धूम्रार्चिरूष्मा ज्वलिनी ज्वालिनी विस्फुलिङ्गिनी ।
सुश्रीः सुरूपा कपिला हव्यकव्यवहे दश ॥ ३३ ॥
वह्नेर्दशकला ज्ञेयाः सर्वधर्मफलप्रदाः ।
एताभिः सहितो रक्षां कुर्याद्वैश्वानरो मम ॥ ३४ ॥

तत्र पात्रवरे दिव्ये श्रीमदादित्यमण्डले ।
सूर्यस्य मण्डलं पातु मम सर्वार्थसिद्धये ॥ ३५ ॥
तपिनी तापिनी धूम्रा मरीचिर्ज्वालिनी रुचिः ।

सुषुम्ना भोगदा विश्वा बोधिनी धारिणी क्षमा ॥ ३६ ॥
कभाद्यर्णयुता मानोष्ठडान्ता द्वादशेरिताः ।
एताः कलास्तु सूर्यस्य सूर्यमण्डलसंस्थिताः ।
एताभिः सहितो रक्षामादित्यः प्रकरोतु मे ॥ ३७ ॥

तत्र पात्रामृते दिव्ये सोमस्यामृतमण्डले ।
अमृतं सर्वदा पातु भैरवानन्दहेतुकम् ॥ ३८ ॥
अमृता मानदा पूषा तुष्टिः पुष्टी रतिर्धृतिः ।
शशिनी चन्द्रिका कान्तिर्ज्योत्स्ना श्रीः प्रीतिरङ्गदा ॥
पूर्णा पूर्णामृता कामदायिन्यः स्वरजाः कलाः ।
सोममण्डलमध्यस्था रक्षां कुर्वन्तु सर्वदा ॥ ४० ॥
रविवेदकलापूर्णे सुधासंपूर्णमण्डले ।
नक्षत्राधिपती रक्षां करोतु मम भूतये ॥ ४१ ॥

सूर्याग्निमण्डले दिव्ये संपूर्णे शशिमण्डले ।
पातु मां खेचरीबीजं दोषैकादशनाशकृत् ॥ ४२ ॥
शक्तियुक्ते सुरानन्दे भैरवाद्यैः सशक्तिभिः ।
आनन्दभैरवो रक्षां करोतु मम सर्वदा ॥ ४३ ॥
तत्र पूर्णामृते पुण्ये शक्तिर्या वारुणी कला ।
आनन्दरूपिणी रक्षां करोतु मम सर्वदा ॥ ४४ ॥

सृष्टिर्बुद्धिः स्मृतिर्मेधा कान्तिर्लक्ष्मीर्द्युतिः स्थिरा ।
स्थितिः सिद्धिरिति ख्याताः कचवर्गकला दश ॥ ४५ ॥

अकारात् ब्रह्मणोत्पन्नाः सृष्टिकर्मणि तत्पराः ।
एताभिः सहितः पायात् ब्रह्मा मां वाक्प्रदः सदा ॥४६॥

जरा च पालिनी शान्तिरीश्वरी रतिकामिके ।
वरदा ह्लादिनी प्रीतिर्दीर्घा च टतवर्गगाः ॥ ४७ ॥

उकाराद्विष्णुसंभूताः स्थितिकर्मणि तत्पराः ।
एताभिः सहितः पायान्मां विष्णुः पुष्टिदायकः ॥ ४८ ॥

तीक्ष्णा रौद्री भया निद्रा तन्द्री क्षुत् क्रोधिनी क्रिया ।
उद्गारा मृत्युरूपा च पयवर्गकला दश ॥ ४९ ॥

मकाराद्रुद्रसंभूताः संहारनिरताः सदा ।
एताभिः सहितो रुद्रो मां पायान्मृत्युनाशकः ॥ ५० ॥

तिरस्करिण्यः पशुहृत्पञ्चेन्द्रियविमोहना ।
अनन्तान्तास्तु ताः पञ्च पीता श्वेतारुणासिता ॥ ५१ ॥

बिन्दोरीश्वरसंभूताः पलवर्गकलास्तथा ।
तिरोधानपराभिर्मां पायादेताभिरीश्वरः ॥ ५२ ॥

निवृत्तिश्च प्रतिष्ठा च विद्या शान्तिस्तथैव च ।
इन्धिका दीपिका चेति रेचिका मोचिका परा ॥ ५३ ॥

सूक्ष्मा सूक्ष्मामृता ज्ञानामृता आप्यायिनी तथा ।
व्यापिनी व्योमरूपा च अनन्ता चेति षोडश ॥ ५४ ॥

एताः स्वरकलानादात्सदाशिवसमुद्भवाः ॥ ५५ ॥

अनुग्रहप्रदा नित्यं सर्वसिद्धिप्रदायिकाः ।
एताभिः सहितः पायात्सदापूर्वः शिवस्तु माम् ॥ ५६ ॥

मातृका पातु मां नित्यं सर्वमन्त्रस्वरूपिणी ।
अखण्डैकरसानन्दकरी मां पातु सर्वदा ॥ ५७ ॥
अमृतेशी सदा पातु दीपिनी पातु सर्वदा ।
मूलविद्या च मां पातु श्रीमत्रिपुरसुन्दरी ।
कामेश्वर्यादिभिर्युक्ता नित्याभिः पातु मां सदा ॥ ५८ ॥

सर्वाधोमण्डुकाकारे रुद्रः कालानलो विभुः ॥ ५९ ॥
रक्षां करोतु मे नित्यं या मूलप्रकृतिः सदा ।
ततश्चाधारशक्तिर्या मम रक्षां करोतु सा ॥ ६० ॥
कूर्मस्तु सततं पायादनन्तो रक्षयेत्सदा ।
तस्य मूर्ध्नि स्थितः श्वेतवराहः परिरक्षतु ॥ ६१ ॥
दन्ते तस्य स्थिता पृथ्वी पातु नित्यं वसुन्धरा ।
समुद्रः सर्वदा पातु सुरसैरमृतैर्जलैः ॥ ६२ ॥
रत्नद्वीपं च मे रक्षां करोतु स्वर्णपर्वतः ।
पातु मां नन्दनोद्यानं पान्तु मां कल्पभूरुहः ॥ ६३ ॥
अधस्तेषां सदा पातु विचित्रा रत्नभूमिका ।
वालुकाः पश्च मां पान्तु पान्तु देवमहीरुहः ॥ ६४ ॥

नवरत्नमयास्तत्र प्राकाराः पान्तु मां नव ।
श्रीरत्नमन्दिरं दिव्यं चिन्तामणिविभूषितम् ॥ ६५ ॥

अकारात् ब्रह्मणोत्पन्नाः सृष्टिकर्मणि तत्पराः ।
एताभिः सहितः पायात् ब्रह्मा-मां वाक्प्रदः सदा ॥४६॥

जरा च पालिनी शान्तिरीश्वरी रतिकामिके ।
वरदा ह्लादिनी प्रीतिर्दीर्घा च टतवर्गगाः ॥ ४७ ॥

उकाराद्विष्णुसंभूताः स्थितिकर्मणि तत्पराः ।
एताभिः सहितः पायान्मां विष्णुः पुष्टिदायकः ॥४८॥

तीक्ष्णा रौद्री भया निद्रा तन्द्री क्षुत् क्रोधिनी क्रिया ।
उद्गारा मृत्युरूपा च पयवर्गकला दश ॥ ४९ ॥

मकाराद्रुद्रसंभूताः संहारनिरताः सदा ।
एताभिः सहितो रुद्रो मां पायान्मृत्युनाशकः ॥ ५० ॥

तिरस्करिण्यः पशुहृत्पश्चेन्द्रियविमोहना ।
अनन्तान्तास्तु ताः पञ्च पीता श्वेतारुणासिता ॥ ५१ ॥

बिन्दोरीश्वरसंभूताः पळवर्गकलास्तथा ।
तिरोधानपराभिर्मां पायादेताभिरीश्वरः ॥ ५२ ॥

निवृत्तिश्च प्रतिष्ठा च विद्या शान्तिस्तथैव च ।
इन्धिका दीपिका चेति रेचिका मोचिका परा ॥ ५३ ॥

सूक्ष्मा सूक्ष्मामृता ज्ञानामृता आप्यायिनी तथा ।
व्यापिनी व्योमरूपा च अनन्ता चेति षोडश ॥ ५४ ॥

एताः स्वरकलानादात्सदाशिवसमुद्भवाः ॥ ५५ ॥

अनुग्रहप्रदा नित्यं सर्वसिद्धिप्रदायिकाः ।
एताभिः सहितः पायात्सदापूर्वः शिवस्तु माम् ॥ ५६ ॥

मातृका पातु मां नित्यं सर्वमन्त्रस्वरूपिणी ।
अखण्डैकरसानन्दकरी मां पातु सर्वदा ॥ ५७ ॥
अमृतेशी सदा पातु दीपिनी पातु सर्वदा ।
मूलविद्या च मां पातु श्रीमत्त्रिपुरसुन्दरी ।
कामेश्वर्यादिभिर्युक्ता नित्याभिः पातु मां सदा ॥ ५८ ॥

सर्वाधोमण्डुकाकारे रुद्रः कालानलो विभुः ॥ ५९ ॥
रक्षां करोतु मे नित्यं या मूलप्रकृतिः सदा ।
ततश्चाधारशक्तिर्या मम रक्षां करोतु सा ॥ ६० ॥
कूर्मस्तु सततं पायादनन्तो रक्षयेत्सदा ।
तस्य मूर्ध्नि स्थितः श्वेतवराहः परिरक्षतु ॥ ६१ ॥
दन्ते तस्य स्थिता पृथ्वी पातु नित्यं वसुन्धरा ।
समुद्रः सर्वदा पातु सुरत्नैरमृतैर्जलैः ॥ ६२ ॥
रत्नद्वीपं च मे रक्षां करोतु स्वर्णपर्वतः ।
पातु मां नन्दनोद्यानं पान्तु मां कल्पभूरुहः ॥ ६३ ॥
अधस्तेषां सदा पातु विचित्रा रत्नभूमिका ।
वालुकाः पञ्च मां पान्तु पान्तु देवमहीरुहः ॥ ६४ ॥

नवरत्नमयास्तत्र प्राकाराः पान्तु मां नव ।
श्रीरत्नमन्दिरं दिव्यं चिन्तामणिविभूषितम् ॥ ६५ ॥

तत्र पद्मे महादिव्ये प्रभामण्डलवेदिका ।
श्वेतच्छत्रं सदा पातु रत्नमुक्तामणिप्रभम् ॥ ६६ ॥
प्रभामध्यस्थितं पातु रत्नसिंहासनं च माम् ।
सिंहासनस्य पार्श्वस्थं धर्मं ज्ञानं च रक्षतु ॥ ६७ ॥
वैराग्यं रक्षयेन्नित्यमैश्वर्यं रक्षयेत्सदा ।
अधर्मो रक्षयेन्नित्यमज्ञानं परिरक्षतु ॥ ६८ ॥
अवैराग्यं तु मां पायादनैश्वर्यं तु सर्वदा ।
सिंहासनस्य मध्यस्था दुर्गा मां परिरक्षतु ॥ ६९ ॥
माया मां पातु तत्रैव विद्या मां परिरक्षतु ।
श्रीविद्या शुद्धविद्या च मातङ्गी भुवनेश्वरी ॥ ७० ॥
वाराही च समाख्याताः पञ्च विद्याश्च पान्तु माम् ।
अनन्तो रक्षयेन्नित्यं फणपञ्चदशान्वितः ॥ ७१ ॥
तन्मध्यफणमध्यस्थं महापद्मं च रक्षतु ।
पातु चानन्दकन्दं मां ज्ञाननालं च सर्वदा ॥ ७२ ॥
दला प्रकृतिरूपा मां प्रकृत्याकारकेसरैः ।
पातु मां पातु नित्यं सा तत्त्वरूपा च कर्णिका ॥ ७३ ॥
सूर्यस्य मण्डलं पातु पातु मां सोममण्डलम् ।
वह्नेश्च मण्डलं पातु सत्वं रक्षतु सर्वदा ।
रजश्च पातु मां नित्यं पातु नित्यं तमोगुणः ॥ ७४ ॥
आत्मा चैवान्तरात्मा च परमात्मा च रक्षतु ।
ज्ञानात्मा च तथा रक्षां करोतु मम सर्वदा ॥ ७५ ॥

आत्मतत्त्वं शक्तितत्त्वं विद्यातत्त्वं तथैव च ।
सदाशिवस्य यत्तत्त्वं तत्सर्वं पातु मां सदा ॥ ७६ ॥

ज्ञानं माया कलाविद्या तत्त्वात्मानो विभूतयः ।
रत्नसिंहासने देव्या रक्षां कुर्वन्तु सर्वदा ॥ ७७ ॥

ब्रह्मा विष्णुश्च रुद्रश्च ईश्वरश्च सदाशिवः ।
एते पञ्च महाप्रेता रक्षां कुर्वन्तु सर्वदा ॥ ७८ ॥

सुधार्णवासनं पातु पातु पोताम्बुजासनम् ।
देव्यासनं सदा पातु पातु चक्रासनं च माम् ॥ ७९ ॥

सर्वमन्त्रासनं पातु साध्यसिद्धासनं तथा ।
नवयोन्यासनं पातु सर्वदा मम रक्षणम् ॥ ८० ॥

करोतु कुलसुन्दर्याः कामरूपं शिवासनम् ।
तत्रैव संस्थिता देव्यो रक्षां कुर्वन्तु सर्वदा ॥ ८१ ॥

त्रिपुरा त्रिपुरेशी च त्रिपुराद्या च सुन्दरी ।
त्रिपुरावासिनी पश्चात् त्रिपुराश्रीश्च मालिनी ॥ ८२ ॥

सिद्धाम्बा भैरवीत्येतास्त्रिपुराद्याश्च पान्तु माम् ।
गुरवो दिव्यसिद्धौघमानवौघास्त्रिधा स्थिताः ॥ ८३ ॥

मुनिवेदनागसंख्या रक्षां कुर्वन्तु सर्वदा ।
समस्तप्रकटा गुप्तास्तथा गुप्ततराश्च याः ॥ ८४ ॥

संप्रदायाः कुलोत्तीर्णा निगर्भाश्च रहस्यकाः ।
तथैवातिरहस्याश्च परापररहस्यकाः ॥ ८५ ॥

नवधा पूजनं तत्र योगिनीनां विधीयते ।
एतास्तु सततं रक्षां कुर्वतां योगिनीगणाः ॥ ८६ ॥

त्रैलोक्यमोहनं चक्रं प्रथमं परिरक्षतु ।
अणिमा पश्चिमे पातु लघिमा चोत्तरे तथा ॥ ८७ ॥
पूर्वद्वारे च महिमा ईशिता पातु दक्षिणे ।
वशिता मारुते पातु प्राकाम्या त्वीशके तथा ॥ ८८ ॥
भुक्तिसिद्धिस्तथाग्नेय्यामिच्छा रक्षतु नैर्ऋते ।
अधः पातु सदा प्राप्तिः सर्वकामप्रदायिनी ॥ ८९ ॥
सर्वकामा सदा पातु ऊर्ध्वे चोर्ध्वनिवासिनी ।
एताः प्रथमरेखायां सर्वाः प्रकटपूरिताः ॥ ९० ॥
भैरवश्चासिताङ्गो यः कामरूपस्य पीठके ।
ब्रह्माणीसहितः पूर्वे द्वारे मां परिरक्षतु ॥ ९१ ॥
मलये चाग्निदिग्भागे संस्थितो रुरुभैरवः ।
माहेशीसहितः पातु कुलाचारस्य सिद्धये ॥ ९२ ॥
चण्डः कोलगिरौ रक्षां कौमारीसहितो यमे ।
करोतु भैरवो नित्यं पूजकानां च सिद्धये ॥ ९३ ॥
वैष्णवीसहितः क्रोधः कुलान्ते पीठराजके ।
नैर्ऋते सर्वदा पातु भोगमोक्षार्थसिद्धये ॥ ९४ ॥
चौहार्ये पश्चिमे पीठे वाराहीसहितः सदा ।
उन्मत्तभैरवो रक्षां करोतु मम सिद्धये ॥ ९५ ॥

जालन्धरे महापीठे कपाली भैरवः सदा ।
इन्द्राणीसहितो रक्षां वायव्ये प्रकरोतु मे ॥ ९६ ॥
ओड्याणे चोत्तरे पीठे चामुण्डासहितः सदा ।
भीषणो भैरवः पातु साधकानां च सिद्धये ॥ ९७ ॥
संहारश्चण्डिकायुक्तो देवीकोट्टे च पीठके ।
ऐशान्यां रक्षयेन्नित्यं कुलाचारस्य सिद्धये ॥ ९८ ॥
एते द्वितीयरेखायां संस्थिताश्चतुरश्रगाः ।
सर्वसंक्षोभिणी मुद्रा पश्चिमे पातु सर्वदा ॥ ९९ ॥
द्राविणी चोत्तरे पातु पूर्वे चाकर्षणी सदा ।
याम्ये वश्या सदा पातु उन्मादा मारुते सदा ॥ १०० ॥
ईशे महाङ्कुशा पातु त्रिखण्डा पातु चानले ।
नैर्ऋते बीजमुद्रा च ऊर्ध्वे रक्षतु खेचरी ॥ १०१ ॥
महामुद्रा त्वधः पातु योगिनी योनिरूपिणी ।
सुसिद्धयो मुद्रिकाश्च भैरवाः सह मातृभिः ॥ १०२ ॥
एताश्चक्रस्थिता नित्यं सर्वकामफलप्रदाः ।
चतुरश्रे त्रिरेखासु रक्षां कुर्वन्तु सर्वदा ॥ १०३ ॥
सर्वाशापूरकं चक्रं द्वितीयं परिरक्षतु ।
कामाकर्षणरूपा च बुद्ध्याकर्षणरूपिणी ॥ १०४ ॥
अहंकाराकर्षणी च शब्दाकर्षणरूपिणी ।
स्पर्शाकर्षणरूपा च रूपाकर्षणरूपिणी ॥ १०५ ॥

रसाकर्षणरूपा च गन्धाकर्षणरूपिणी ।
चित्ताकर्षणरूपा च धैर्याकर्षणरूपिणी ॥ १०६ ॥
स्मृत्याकर्षणरूपा च नामाकर्षणरूपिणी ।
बीजाकर्षणरूपा च आत्माकर्षणरूपिणी ॥ १०७ ॥
अमृताकर्षणी देवी शरीराकर्षणी तथा ।
एताश्चक्रस्थिता नित्यं स्वराणां षोडशे दले ॥ १०८ ॥
सर्वाभीष्टप्रदा देव्यो रक्षां कुर्वन्तु सर्वदा ।
सर्वसंक्षोभणं चक्रं तृतीयं परिरक्षतु ॥ १०९ ॥
अनङ्गकुसुमा पूर्वे दक्षिणेऽनङ्गमेखला ।
पश्चिमेऽनङ्गमदना उत्तरे मदनातुरा ॥ ११० ॥
अनङ्गरेखा चाग्नेय्यां नैर्ऋतेऽनङ्गवेगिनी ।
वातेऽनङ्गाङ्कुशा चैव ईशे चानङ्गमालिनी ॥ १११ ॥
कवर्गाद्यष्टवर्गस्था अष्टौ चानङ्गशक्तयः ।
रक्षां कुर्वन्तु ताः सर्वा देव्यश्चाष्टदले स्थिताः ॥ ११२ ॥
सर्वसौभाग्यदं चक्रं चतुर्थं परिरक्षतु ।
सर्वसंक्षोभिणी शक्तिः सर्वविद्राविणी तथा ॥ ११३ ॥
सर्वाकर्षणशक्तिश्च सर्वाह्लादस्वरूपिणी ।
सर्वसंमोहिनी शक्तिः सर्वस्तम्भनरूपिणी ॥ ११४ ॥
सर्वजृम्भणशक्तिश्च सर्वतोवश्यरूपिणी ।
सर्वरञ्जनशक्तिश्च सर्वोन्मादस्वरूपिणी ॥ ११५ ॥

सर्वार्थसाधिनी शक्तिः सर्वसंपत्तिपूरणी ।
सर्वमन्त्रमयी शक्तिः सर्वद्वन्द्वक्षयंकरी ॥ ११६ ॥
चतुर्दशारचक्रस्था रक्षां कुर्वन्तु सर्वदा ।
सर्वार्थसाधकं चक्रं पञ्चमं परिरक्षतु ॥ ११७ ॥
सर्वसिद्धिप्रदा देवी सर्वसंपत्प्रदायिनी ।
सर्वप्रियंकरी शक्तिः सर्वमङ्गलकारिणी ॥ ११८ ॥
सर्वकामप्रदा देवी सर्वदुःखविमोचिनी ।
सर्वमृत्युप्रशमनी सर्वविघ्ननिवारिणी ॥ ११९ ॥
सर्वाङ्गसुन्दरी देवी सर्वसौभाग्यदायिनी ।
बहिर्दशारचक्रस्था रक्षां कुर्वन्तु सर्वदा ॥ १२० ॥
सर्वरक्षाकरं चक्रं षष्ठं रक्षतु सर्वदा ।
सर्वज्ञा सर्वशक्तिश्च सर्वैश्वर्यफलप्रदा ॥ १२१ ॥
सर्वज्ञानमयी देवी सर्वव्याधिविनाशिनी ।
सर्वाधारस्वरूपा च सर्वपापहरा तथा ॥ १२२ ॥
सर्वानन्दमयी देवी सर्वरक्षास्वरूपिणी ।
तथैव हि महादेवी सर्वेप्सितफलप्रदा ॥ १२३ ॥
अन्तर्दशारचक्रस्था रक्षां कुर्वन्तु सर्वदा ।
सर्वरोगहरं चक्रं सप्तमं परिरक्षतु ॥ १२४ ॥
वाग्देवी वशिनी पातु पातु कामेश्वरी च माम् ।
मोदिनी विमला पातु अरुणा जयिनी च माम् ॥ १२५ ॥

सर्वेश्वरी च मे रक्षां कुरुतां कौलिनी तथा ।
वाग्देव्यो वरदाः सन्तु सर्वास्तुष्यन्तु पूजिताः ॥ १२६ ॥
अष्टकोणान्तरे वाण्यो रक्षां कुर्वन्तु सर्वदा ।

सर्वसिद्धिप्रदं चक्रमष्टमं परिरक्षतु ॥ १२७ ॥
अष्टकोणान्तरस्थाने त्रिकोणे बहिरायुधाः ।
श्रीमत्पाशाङ्कुशधनुर्बाणाश्चायुधदेवताः ॥ १२८ ॥
षडङ्गदेवताः पान्तु अङ्गस्थाश्चाङ्गदेवताः ।
महादेव्याश्चक्रसंस्था रक्षां कुर्वन्तु सर्वदा ॥ १२९ ॥

श्रीमत्त्रिकोणमध्ये तु तत्र कोणत्रयेषु च ।
मध्ये च सर्वदा पान्तु चतस्रः पीठदेवताः ॥ १३० ॥
कामे कामेश्वरी पातु पूर्णे वज्रेश्वरी तथा ।
जालन्धरे महापीठे पातु मां भगमालिनी ॥ १३१ ॥
ओड्याणके महापीठे महात्रिपुरसुन्दरी ।

सर्वानन्दमयं चक्रं नवमं परिरक्षतु ॥ १३२ ॥
सूर्येन्दुवह्निपीठे तु बिन्दुचक्रनिवासिनी ।
ब्रह्मस्वरूपिणी पातु श्रीमत्त्रिपुरसुन्दरी ॥ १३३ ॥
योनिमध्ये तु परितो नित्याषोडशशक्तयः ।
देव्याः श्रीचक्रमध्यस्था रक्षां कुर्वन्तु सर्वदा ॥ १३४ ॥

त्रैलोक्यमोहने चक्रे चतुरश्रे सुशोभने ।
पातु मामनिशं देवी त्रिपुरा परमेश्वरी ॥ १३५ ॥

कुलसुन्दरी मां पातु नित्यानित्या च पातु माम् ।
नित्या नीलपताका च विजया पातु सर्वदा ॥ १४६ ॥

श्रीसर्वमङ्गळा पातु नित्या ज्वालांशुमालिनी ।
विचित्रा सर्वदा पातु षोडशी पातु सुन्दरी ॥ १४७ ॥

षोडशी प्रथमा नित्या त्रिपञ्चतिथिगामिनी ।
अनुलोमविलोमेन श्रीमत्रिपुरसुन्दरी ॥ १४८ ॥

महाविद्या तुरीया तु पातु मां बहुरूपिणी ।
महासप्तदशी नित्या नित्यमानन्दरूपिणी ॥ १४९ ॥

पूर्वं दक्षिणपश्चाच्च उत्तरोर्ध्वमनुत्तमम् ।
बौद्धवैदिकशैवाश्च सौरवैष्णवशाक्तकाः ॥ १५० ॥

सृष्टिस्थितिलयाख्यानां वासो रक्षतु सर्वदा ।
चतस्रः समयादेव्यो योगिन्यः पान्तु सर्वदा ॥ १५१ ॥

चतुरश्रे महाचक्रे तारा मां परिरक्षतु ।
डाकिनी राकिणी पातु लाकिनी काकिनी तथा ॥
साकिनी हाकिनी पातु याकिनी सर्वरूपिणी ॥ १५२ ॥

वर्णस्था मातृकाः सर्वा देहस्था मातृकाश्च याः ।
रक्षां कुर्वन्तु ताः सर्वाश्चक्रराजे तु पूजिताः ॥ १५३ ॥

श्रीचक्रे पूजिता या याः पूजिता या न पूजिताः ।
सर्वास्ताः पूजिताः सन्तु श्रीमत्रिपुरसुन्दरी ॥ १५४ ॥

चतुरश्रे महाचक्रे बुद्धो मां परिरक्षतु ।
पातु मामनिशं देवः षोडशारे प्रजापतिः ॥ १५५ ॥

तथाष्टदळचक्रे तु शिवो मां परिरक्षतु ।
चतुर्दशारचक्रे तु भास्करो रक्षयेत्सदा ॥ १५६ ॥

द्विदशारे तथा पातु प्रभुर्नारायणो हरिः ।
अष्टारे मध्यचक्रे तु पातु मां भुवनेश्वरी ॥ १५७ ॥

अष्टारान्तस्त्रिकोणे तु काळिका पातु सर्वदा ।
त्रिकोणान्तरचक्रे तु पातु कात्यायनी च माम् ॥ १५८ ॥

नवचक्रेश्वरी नित्या या नित्या परमा कला ।
पातु मामनिशं देवी श्रीमत्त्रिपुरसुन्दरी ॥ १५९ ॥

महात्रिपुरसुन्दार्याश्चिन्तनीया च या परा ।
ब्रह्मस्वरूपिणी पातु पञ्चमी परदेवता ॥ १६० ॥

पञ्चमी पातु सततं नित्यं रक्षतु पञ्चमी ।
शान्तिं करोतु सा नित्या पञ्चमी परदेवता ॥ १६१ ॥

सा पुनः पञ्चमी शक्तिर्नित्यचैतन्यरूपिणी ।
कारणानन्दमध्यस्था पातु मां पञ्चमी सदा ॥ १६२ ॥

पञ्चतत्त्वं तथा पञ्च यत्किञ्चित् पञ्चमं स्मृतम् ।
नित्यं पञ्चगुणैः पातु पञ्चमी परदेवता ॥ १६३ ॥

पञ्चपञ्चाक्षरैर्मन्त्रैः पञ्चकूटैश्च पञ्चभिः ।
पञ्चमी पातु सततं नित्यं रक्षतु पञ्चमी ॥ १६४ ॥

श्रीविद्या च तथा लक्ष्मीर्महालक्ष्मीस्तथैव च ।
त्रिशक्तिः सर्वसाम्राज्यलक्ष्मीः पञ्च प्रकीर्तिताः ॥ १६५ ॥

श्रीविद्या च परंज्योतिः परा निष्कळशाम्भवी ।
अजपा मातृका चेति पञ्च कोशाः प्रकीर्तिताः ॥ १६६ ॥

श्रीविद्या त्वरिता चैव पारिजातेश्वरी तथा ।
त्रिपुटा पञ्चबाणेशी पञ्चकल्पलताः स्मृताः ॥ १६७ ॥

श्रीविद्याऽमृतपीठेशी सुधासूरमृतेश्वरी ।
अन्नपूर्णेति विख्याताः पञ्च कामदुघाः स्मृताः ॥ १६८ ॥

श्रीविद्या सिद्धलक्ष्मीश्च मातङ्गी भुवनेश्वरी ।
वाराही पञ्चरत्नानामीश्वर्यश्च प्रकीर्तिताः ॥ १६९ ॥

गणेशो वटुकश्चैव क्षेत्रेशो योगिनीगणाः ।
तर्पिता बलिपात्राणि सर्वे रक्षन्तु पूजिताः ॥ १७० ॥

ऐशान्यां सर्वदा पातु नित्यं निर्माल्यवासिनी ।
शेषिका सुन्दरी पातु बिन्दुचक्रनिवासिनी ॥ १७१ ॥

नित्यं कामकला पातु मुद्रा मां पातु खेचरी ।
शक्तिर्मां सर्वदा पातु या मूलाधारवासिनी ॥ १७२ ॥

मुद्रामन्त्रोपचारैस्तु समस्ता देवताश्च याः ।
ताः श्रीश्च पूजिता चास्तु श्रीमत्त्रिपुरसुन्दरी ॥ १७३ ॥

श्रीमत्त्रिपुरसुन्दर्याः स्तवराजं मनोहरम् ।
पूजाक्रमेण कथितं साधकानां सुखावहम् ॥ १७४ ॥

क्रमेणानेन विधिना श्रीमत्त्रिपुरसुन्दरीम् ।
संपूज्य साधकश्रेष्ठो रक्षामन्त्रं सदा पठेत् ॥ १७५ ॥

प्रातःकाले शुचिर्भूत्वा निशायामर्धरात्रके ।
अथवा संकटे प्राप्ते राजस्थाने सुदुर्गमे ॥ १७६ ॥

जले वाऽथ स्थले वापि श्मशाने दुर्गमे गिरौ ।
यत्र यत्र भये प्राप्ते स तत्रैव पठेन्नरः ॥ १७७ ॥

सर्वावयवभावेन देवीं संचिन्त्य साधकः ।
रक्षां कुर्वीत यत्नेन सर्वाशुभविनाशिनीम् ॥ १७८ ॥

स्तोत्रं चाद्भुतमेवेदं त्रैलोक्ये चापि दुर्लभम् ।
गोपनीयं प्रयत्नेन यदीच्छेदात्मनो हितम् ॥ १७९ ॥

यस्मै कस्मै न दातव्यं न वक्तव्यं कदाचन ।
शिष्याय भक्तियुक्ताय साधकाय प्रकाशयेत् ॥ १८० ॥

भ्रष्टेभ्यः साधकेभ्योऽपि बान्धवेभ्यो न दर्शयेत् ।
दत्ते च सिद्धिहानिः स्यादित्याज्ञा शांकरी कृता ॥१८१॥

मन्त्राः पराङ्मुखा यान्ति क्रुद्धा भवति सुन्दरी ।
अशुभं च भवेत्तस्य तस्माद्यत्नेन गोपयेत् ॥ १८२ ॥

यद्गृहे विद्यते स्तोत्रं ग्रन्थे लिखितमुत्तमम् ।
चञ्चलापि स्थिरा भूत्वा कमला तत्र तिष्ठति ॥ १८३ ॥

तस्माद्यत्नादिमं ग्रन्थं पूजयेद्गन्धपुष्पकैः ।
पूजाफलं लभेन्नित्यं सुन्दरीसंनिधिर्भवेत् ॥ १८४ ॥

स्तवराजमिमं पुण्यं यः पठेत्सुसमाहितः ।
यत्फलं लभते तस्माच्छृणुध्वं साधकोत्तमाः ॥ १८५ ॥

वारमेकं तु योऽधीयात् स पूजाफलमश्नुते ।
वेदिता मातृचक्रस्य साधको भुवि जायते ॥ १८६ ॥

मासमेतत्क्रमेणैव पठेद्भक्तिपरायणः ।
स्वर्गेऽपि विदितो भूत्वा देवीभक्तस्तु भूतले ॥ १८७ ॥

भक्त्या च धारयेद्यस्तु लिखित्वा स्तोत्रमुत्तमम् ।
शिखायामथवा कण्ठे बाहौ वा भक्तिसंयुतः ॥ १८८ ॥

स भवेत्साधकश्रेष्ठो मातॄणां च सदा प्रियः ।
लभते सर्वकामान्वै पर स्वस्त्ययनं भवेत् ॥ १८९ ॥

तस्मादिदं प्रयत्नेन धारयेद्विधिना तथा ।
पठित्वा पूजयित्वा च त्रैलोक्यं वशमानयेत् ॥ १९० ॥

भक्ताय ददते तस्मै मन्त्रं रक्षाकरं परम् ।
धृत्वा सौवर्णमध्यस्थां सर्वकामाञ्नरो लभेत् ॥ १९१ ॥

यानि वाञ्छति कामानि भुक्तिमुक्तिकराणि च ।
लभते नात्र संदेहो भुवि स्वर्गे रसातले ॥ १९२ ॥

दृष्ट्वा च साधकश्रेष्ठं ग्रहराक्षसहिंसकाः ।
दूरादेव पलायन्ते न समर्थाश्च हिंसितुम् ॥ १९३ ॥

विषं निर्विषतां याति पापं निर्याति संक्षयम् ।
देववन्मानवो भूत्वा भुनक्ति बहुलं सुखम् ॥ १९४ ॥

तस्मान्नित्यं पठेद्धीमान्मुक्तिकामार्थसिद्धये ।
भक्त्या च धारयेद्देवीं स्वरक्षां सर्वदाचरेत् ॥ १९५ ॥

पूर्वजातिपरिज्ञानवेद्यं जन्मसहस्रकम् ।
न पुनर्जायते योनौ मरणं नास्ति चापरम् ॥ १९६ ॥

गन्धर्वरूपवान् भूत्वा संपूज्य परमेश्वरीम् ।
रक्षामन्त्रं पठित्वा च देवत्वं लभते ध्रुवम् ॥ १९७ ॥

अपुत्रो लभते पुत्रं दरिद्रो लभते धनम् ।
यं यं चापि स्मरेन्नित्यं तं तमाप्नोति निश्चितम् ॥ १९८ ॥

अतिदुःखालये कष्टे भीमे निगळबन्धने ।
सकृत्पाठे कृते नित्यं निगळान्मुच्यते ध्रुवम् ॥ १९९ ॥

दुष्कृतैरभिचारैश्च रोगैर्यक्ष्मादिभिश्च यः ।
परप्रयुक्तैर्ग्रस्तोऽपि पठनान्मुच्यते नरः ॥ २०० ॥

इमं त्रिपुरसुन्दर्याः स्तवराजं मनोहरम् ।
रक्षामन्त्रं च शुभदं शिवेन परिकीर्तितम् ।
यः पठेत्प्रयतो भक्त्या सद्यो रोगात्स मुच्यते ॥ २०१ ॥

आयुरारोग्यमैश्वर्यं भुक्तिं मुक्तिं च विन्दति ।
सर्वान्कामानवाप्नोति देवेन्द्रस्यापि दुर्लभान् ॥ २०२ ॥

इति श्रीरुद्रयामळे त्रिपुरास्तवराजः समाप्तः ।

गुरुपादुकापञ्चकम् ।

—:o:—

ब्रह्मरन्ध्रसरसीरुहोदरे नित्यलग्नमवदातमद्भुतम् ।
कुण्डलीविवरकाण्डमण्डितं द्वादशार्णसरसीरुहं भजे ॥ १ ॥

तस्य कन्दलितकर्णिकापुटे क्लृप्तरेखमकथादिरेखया ।
कोणलक्षितहलक्षमण्डलीभावलक्ष्यमबलालयं भजे ॥ २ ॥

तत्पुटे पटुतटित्कडारिमस्पर्धमानमणिपाटलप्रभम् ।
चिन्तयामि हृदि चिन्मयं वपुर्नादबिन्दुमणिपीठमण्डलम् ॥ ३ ॥

ऊर्ध्वमस्य हुतभुक्शिखात्रयं तद्विलासपरिबृंहणास्पदम् ।
विश्वघस्मरमहोच्छिदोत्कटं व्यामृशामि युगमादिहंसयोः ॥ ४ ॥

तत्र नाथचरणारविन्दयोः कुङ्कुमासवझरीमरन्दयोः ।
द्वन्द्वमिन्दुमकरन्दशीतलं मानसं स्मरति मङ्गलास्पदम् ॥ ५ ॥

निषक्तमणिपादुकानियमिताघकोलाहलं
स्फुरत्किसलयारुणं नखसमुल्लसच्चन्द्रकम् ।
परामृतसरोवरोदितसरोजसद्रोचिषं
भजामि शिरसि स्थितं गुरुपदारविन्दद्वयम् ॥ ६ ॥

पादुकापञ्चकस्तोत्रं पञ्चवक्त्राद्विनिर्गतम् ।
षडाम्नायफलप्राप्तं प्रपञ्चे चातिदुर्लभम् ॥ ७ ॥

इति गुरुपादुकापञ्चकम् ।

॥ स्तोत्रप्रकरणं समाप्तम् ॥

गणपत्यथर्वशीर्षोपनिषत् ।

ॐ भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम देवा भद्रं पश्येमाक्षभिर्यजत्राः । स्थिरैरङ्गैस्तुष्टुवांसस्तनूभिर्व्यशेम देवहितं यदायुः । स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः । स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः । स्वस्ति नस्तार्क्ष्यो अरिष्टनेमिः । स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

अथ गणेशाथर्वशीर्षं व्याख्यास्यामः ॥ ॐ नमस्ते गणपतये । त्वमेव प्रत्यक्षं तत्त्वमसि । त्वमेव केवलं कर्तासि । त्वमेव केवलं धर्तासि । त्वमेव केवलं हर्तासि । त्वमेव सर्वं खल्विदं ब्रह्मासि । त्वं साक्षादात्मासि नित्यम् ॥ १ ॥ ऋतं वच्मि । सत्यं वच्मि ॥ २ ॥ अव त्वं माम् । अव वक्तारम् । अव श्रोतारम् । अव दातारम् । अव धातारम् । अवानूचानमव शिष्यम् । अव पश्चात्तात् । अव पुरस्तात् । अवोत्तरात्तात् । अव दक्षिणात्तात् । अव चोर्ध्वात्तात् । अवाधरात्तात् । सर्वतो मां पाहि पाहि समन्तात् ॥ ३ ॥

त्वं वाङ्मयस्त्वं चिन्मयः । त्वमानन्दमयस्त्वं ब्रह्ममयः । त्वं सच्चिदानन्दाद्वितीयोऽसि । त्वं प्रत्यक्षं ब्रह्मासि । त्वं ज्ञानमयो विज्ञानमयोऽसि ॥ ४ ॥ सर्वं जगदिदं त्वत्तो जायते । सर्वं जगदिदं त्वत्तस्तिष्ठति । सर्वं जगदिदं त्वयि लयमेष्यति । सर्वं जगदिदं

त्वयि प्रत्येति । त्वं भूमिरापोऽनलोऽनिलो नभः । त्वं चत्वारि वाक्पदानि ॥ ५ ॥ त्वं गुणत्रयातीतः । त्वं देहत्रयातीतः । त्वं कालत्रयातीतः । त्वं मूलाधारस्थितोऽसि नित्यम् । त्वं शक्तित्रयात्मकः । त्वां योगिनो ध्यायन्ति नित्यम् । त्वं ब्रह्मा त्वं विष्णुस्त्वं रुद्रस्त्वमिन्द्रस्त्वमग्निस्त्वं वायुस्त्वं सूर्यस्त्वं चन्द्रमास्त्वं ब्रह्म भूर्भुवःस्वरोम् ॥ ६ ॥

गणादिं पूर्वमुच्चार्य वर्णादिं तदनन्तरम् । अनुस्वारः परतरः । अर्धेन्दुलसितम् । तारेण रुद्धम् । एतत्तव मनुस्वरूपम् । गकारः पूर्वरूपम् । अकारो मध्यमरूपम् । अनुस्वारश्चान्त्यरूपम् । बिन्दुरुत्तररूपम् । नादः संधानम् । सꣳहिता संधिः । सैषा गणेशविद्या । गणक ऋषिः । निचृद्गायत्री छन्दः । गणपतिर्देवता ॥ ॐ गं गणपतये नमः ॥ ७ ॥ एकदन्ताय विद्महे वक्रतुण्डाय धीमहि । तन्नो दन्ती प्रचोदयात् ॥ ८ ॥ एकदन्तं चतुर्हस्तं पाशमङ्कुशधारिणम् । रदं च वरदं हस्तैर्बिभ्राणं मूषकध्वजम् ॥ रक्तं लम्बोदरं शूर्पकर्णकं रक्तवाससम् । रक्तगन्धानुलिप्ताङ्गं रक्तपुष्पैः सुपूजितम् ॥ भक्तानुकम्पिनं देवं जगत्कारणमच्युतम् । आविर्भूतं च सृष्ट्यादौ प्रकृतेः पुरुषात्परम् ॥ एवं ध्यायति यो नित्यं स योगी योगिनां वरः ॥ ९ ॥ नमो व्रातपतये नमो गणपतये नमः प्रमथपतये नमस्ते अस्तु लम्बोदरायैकदन्ताय विघ्ननाशिने शिवसुताय श्रीवरदमूर्तये नमः ॥ १० ॥

एतदथर्वशीर्षं योऽधीते । स ब्रह्मभूयाय कल्पते । स सर्वतः सुखमेधते । स सर्वविघ्नैर्न बाध्यते । स पञ्चमहापापात्प्रमुच्यते ।

सायमधीयानो दिवसकृतं पापं नाशयति । प्रातरधीयानो रात्रिकृतं पापं नाशयति । सायंप्रातः प्रयुञ्जानो अपापो भवति । सर्वत्राधीयानोऽपविघ्नो भवति । धर्मार्थकाममोक्षं च विन्दति ॥ इदमथर्वशीर्षमशिष्याय न देयम् ॥ यो यदि मोहाद्दास्यति । स पापीयान् भवति । सहस्रावर्तनात् । यं यं काममधीते । तं तमनेन साधयेत् ॥ ११ ॥ अनेन गणपतिमभिषिञ्चति । स वाग्मी भवति । चतुर्थ्यामनश्नन् जपति । स विद्यावान्भवति । इत्यथर्वणवाक्यम् । ब्रह्माद्याचरणं विद्यात् । न बिभेति कदाचनेति ॥ १२ ॥ यो दूर्वाङ्कुरैर्यजति । स वैश्रवणोपमो भवति । यो लाजैर्यजति स यशोवान्भवति । स मेधावान्भवति यो मोदकसहस्रेण यजति स वाञ्छितफलमवाप्नोति । यः साज्यसमिद्भिर्यजति स सर्वं लभते स सर्वं लभते । अष्टौ ब्राह्मणान् सम्यग्ग्राहयित्वा । सूर्यवर्चस्वी भवति । सूर्यग्रहे महानद्यां प्रतिमासंनिधौ वा जप्त्वा । सिद्धमन्त्रो भवति । महाविघ्नात्प्रमुच्यते । महादोषात्प्रमुच्यते । महापापात्प्रमुच्यते । स सर्वविद्भवति स सर्वविद्भवति । य एवं वेद ॥ इत्युपनिषत् ॥ १३ ॥

सह नाववतु । सह नौ भुनक्तु । सह वीर्यं करवावहै । तेजस्विनावधीतमस्तु मा विद्विषावहै ॥ भद्रं कर्णेभिः० ॥

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

इति गणपत्यथर्वशीर्षं समाप्तम् ॥

श्रीसूक्तम् ।

हिरण्यवर्णां हरिणीं सुवर्णरजतस्रजाम् । चन्द्रां हिरण्मयीं लक्ष्मीं जातवेदो म आवह ॥ १ ॥ तां म आवह जातवेदो लक्ष्मीमनपगामिनीम् । यस्यां हिरण्यं विन्देयं गामश्वं पुरुषानहम् ॥ २ ॥ अश्वपूर्वां रथमध्यां हस्तिनादप्रबोधिनीम् । श्रियं देवीमुपह्वये श्रीर्मा देवीर्जुषताम् ॥ ३ ॥ कां सोस्मितां हिरण्यप्राकारामार्द्रां ज्वलन्तीं तृप्तां तर्पयन्तीम् । पद्मे स्थितां पद्मवर्णां तामिहोपह्वये श्रियम् ॥ ४ ॥ चन्द्रां प्रभासां यशसा ज्वलन्तीं श्रियं लोके देवजुष्टामुदाराम् । तां पद्मिनीमीं शरणमहं प्रपद्येऽलक्ष्मीर्मे नश्यतां त्वां वृणे ॥ ५ ॥

आदित्यवर्णे तपसोऽधिजातो वनस्पतिस्तव वृक्षोऽथ बिल्वः । तस्य फलानि तपसा नुदन्तु मायान्तरायाश्च बाह्या अलक्ष्मीः ॥ ६ ॥ उपैतु मां देवसखः कीर्तिश्च मणिना सह । प्रादुर्भूतोऽस्मि राष्ट्रेऽस्मिन् कीर्तिमृद्धिं ददातु मे ॥ ७ ॥ क्षुत्पिपासामलां ज्येष्ठामलक्ष्मीं नाशयाम्यहम् । अभूतिमसमृद्धिं च सर्वां निर्णुद मे गृहात् ॥ ८ ॥ गन्धद्वारां दुराधर्षां नित्यपुष्टां करीषिणीम् । ईश्वरीं सर्वभूतानां तामिहोपह्वये श्रियम् ॥ ९ ॥ मनसः काममाकूतिं वाचस्सत्यमशीमहि । पशूनां रूपमन्नस्य मयि श्रीः श्रयतां यशः ॥ १० ॥

श्रीसूक्तम् ।

हिरण्यवर्णां हरिणीं सुवर्णरजतस्रजाम् । चन्द्रां हिरण्मयीं लक्ष्मीं जातवेदो म आवह ॥ १ ॥ तां म आवह जातवेदो लक्ष्मीमनपगामिनीम् । यस्यां हिरण्यं विन्देयं गामश्वं पुरुषानहम् ॥ २ ॥ अश्वपूर्वां रथमध्यां हस्तिनादप्रबोधिनीम् । श्रियं देवी-मुपह्वये श्रीर्मा देवीर्जुषताम् ॥ ३ ॥ कां सोस्मितां हिरण्यप्राकारा-मार्द्रां ज्वलन्तीं तृप्तां तर्पयन्तीम् । पद्मे स्थितां पद्मवर्णां तामिहो-पह्वये श्रियम् ॥ ४ ॥ चन्द्रां प्रभासां यशसा ज्वलन्तीं श्रियं लोके देवजुष्टामुदाराम् । तां पद्मिनीमीं शरणमहं प्रपद्येऽलक्ष्मीर्मे नश्यतां त्वां वृणे ॥ ५ ॥

आदित्यवर्णे तपसोऽधिजातो वनस्पतिस्तव वृक्षोऽथ बिल्वः । तस्य फलानि तपसा नुदन्तु मायान्तरायाश्च बाह्या अलक्ष्मीः ॥ ६ ॥ उपैतु मां देवसखः कीर्तिश्च मणिना सह । प्रादुर्भूतोऽस्मि राष्ट्रेऽस्मिन् कीर्तिमृद्धिं ददातु मे ॥ ७ ॥ क्षुत्पिपासामलां ज्येष्ठामलक्ष्मीं नाशयाम्यहम् । अभूतिमसमृद्धिं च सर्वां निर्णुद मे गृहात् ॥ ८ ॥ गन्धद्वारां दुराधर्षां नित्यपुष्टां करीषिणीम् । ईश्वरीं सर्वभूतानां तामिहोपह्वये श्रियम् ॥ ९ ॥ मनसः काममाकूतिं वाचस्सत्यमशीमहि । पशूनां रूपमन्नस्य मयि श्रीः श्रयतां यशः ॥ १० ॥

कर्दमेन प्रजाभूता मयि संभव कर्दम । श्रियं वासय मे कुले मातरं पद्ममालिनीम् ॥ ११ ॥ आपः सृजन्तु स्निग्धानि चिक्लीत वस मे गृहे । नि च देवीं मातरं श्रियं वासय मे कुले ॥ १२ ॥ आर्द्रां पुष्करिणीं पुष्टिं सुवर्णां हेममालिनीम् । सूर्यां हिरण्मयीं लक्ष्मीं जातवेदो म आवह ॥ १३ ॥ आर्द्रां यः करिणीं यष्टिं पिङ्गलां पद्ममालिनीम् । चन्द्रां हिरण्मयीं लक्ष्मीं जातवेदो म आवह ॥ १४ ॥ तां म आवह जातवेदो लक्ष्मीमनपगामिनीम् । यस्यां हिरण्यं प्रभूतं गावो दास्योऽश्वान् विन्देयं पुरुषानहम् ॥ १५ ॥

यः शुचिः प्रयतो भूत्वा जुहुयादाज्यमन्वहम् । सूक्तं पञ्चदशर्चं च श्रीकामः सततं जपेत् ॥ पद्मानने पद्मऊरू पद्माक्षी पद्मसंभवे । तन्मे भजसि पद्माक्षी येन सौख्यं लभाम्यहम् ॥ अश्वदायी गोदायी धनदायी महाधने । धनं मे जुषतां देवि सर्वकामांश्च देहि मे ॥ पद्मानने पद्मविपद्मपत्रे पद्मप्रिये पद्मदलायताक्षि । विश्वप्रिये विश्वमनोनुकूले त्वत्पादपद्मं मयि संनिधत्स्व ॥ पुत्रपौत्रधनं धान्यं हस्त्यश्वादिगवेरथम् । प्रजानां भवसी माता आयुष्मन्तं करोतु मे । धनमग्निर्धनं वायुर्धनं सूर्यो धनं वसुः । धनमिन्द्रो बृहस्पतिर्वरुणं धनमस्तु ते ॥ वैनतेय सोमं पिब सोमं पिबतु वृत्रहा । सोमं धनस्य सोमिनो मह्यं ददातु सोमिनः ॥ न क्रोधो न च मात्सर्यं न लोभो नाशुभा मतिः । भवन्ति कृतपुण्यानां भक्तानां श्रीसूक्तं जपेत् ॥ सरसिजनिलये सरोजहस्ते

धवलतरांशुकगन्धमाल्यशोभे । भगवति हरिवल्लभे मनोज्ञे त्रिभुवनभूतिकरि प्रसीद मह्यम् ॥ विष्णुपत्नीं क्षमां देवीं माधवीं माधवप्रियाम् । लक्ष्मीं प्रियसखीं देवीं नमाम्यच्युतवल्लभाम् ॥ महालक्ष्मी च विद्महे विष्णुपत्नी च धीमहि । तन्नो लक्ष्मीः प्रचोदयात् ॥ श्रीर्वर्चस्वमायुष्यमारोग्यमाविधाच्छोभमानं महीयते । धान्यं धनं पशुं बहुपुत्रलाभं शतसंवत्सरं दीर्घमायुः ॥

॥ इति श्रीसूक्तम् ॥

पुरुषसूक्तम् ।

प्रथमोऽनुवाकः ॥

सहस्रशीर्षा पुरुषः । सहस्राक्षः सहस्रपात् । स भूमिं विश्वतो वृत्वा । अत्यतिष्ठद्दशाङ्गुलम् । पुरुष एवेदꣳ सर्वम् । यद्भूतं यच्च भव्यम् । उतामृतत्वस्येशानः । यदन्नेनातिरोहति । एतावानस्य महिमा । अतो ज्यायाꣳश्च पूरुषः । पादोऽस्य विश्वा भूतानि । त्रिपादस्यामृतं दिवि । त्रिपादूर्ध्व उदैत्पुरुषः । पादोऽस्येहाऽऽभवात्पुनः । ततो विष्वङ् व्यक्रामत् । साशनानशने अभि । तस्माद्विराडजायत । विराजो अधि पूरुषः । स जातो अत्यरिच्यत । पश्चाद्भू-

धवलतरांशुकगन्धमाल्यशोभे । भगवति हरिवल्लभे मनोज्ञे त्रिभुवनभूतिकरि प्रसीद मह्यम् ॥ विष्णुपत्नीं क्षमां देवीं माधवीं माधवप्रियाम् । लक्ष्मीं प्रियसखीं देवीं नमाम्यच्युतवल्लभाम् ॥ महालक्ष्मी च विद्महे विष्णुपत्नी च धीमहि । तन्नो लक्ष्मीः प्रचोदयात् ॥ श्रीर्वर्चस्वमायुष्यमारोग्यमाविधाच्छोभमानं महीयते । धान्यं धनं पशुं बहुपुत्रलाभं शतसंवत्सरं दीर्घमायुः ॥

॥ इति श्रीसूक्तम् ॥

पुरुषसूक्तम् ।

प्रथमोऽनुवाकः ॥

सहस्रशीर्षा पुरुषः । सहस्राक्षः सहस्रपात् । स भूमिं विश्वतो वृत्वा । अत्यतिष्ठद्दशाङ्गुलम् । पुरुष एवेद५ सर्वम् । यद्भूतं यच्च भव्यम् । उतामृतत्वस्येशानः । यदन्नेनातिरोहति । एतावानस्य महिमा । अतो ज्याया५श्च पूरुषः । पादोऽस्य विश्वा भूतानि । त्रिपादस्यामृतं दिवि । त्रिपादूर्ध्व उदैत्पुरुषः । पादोऽस्येहाऽऽभवात्पुनः । ततो विष्वङ् व्यक्रामत् । साशनानशने अभि । तस्माद्विराडजायत । विराजो अधि पूरुषः । स जातो अत्यरिच्यत । पश्चाद्भू-

मिमथो पुरः । यत्पुरुषेण हविषा । देवा यज्ञमतन्वत । वसन्तो अस्यासीदाज्यम् । ग्रीष्म इध्मः शरद्धविः । सप्तास्यासन्परिधयः । त्रिः सप्त समिधः कृताः । देवा यद्यज्ञं तन्वानाः । अबध्नन्पुरुषं पशुम् । तं यज्ञं बर्हिषि प्रौक्षन् । पुरुषं जातमग्रतः । तेन देवा अयजन्त । साध्या ऋषयश्च ये । तस्माद्यज्ञात्सर्वहुतः । संभृतं पृषदाज्यम् । पशूꣳस्ताꣳश्चक्रे वायव्यान् । आरण्यान्ग्राम्याश्च ये । तस्माद्यज्ञात्सर्वहुतः । ऋचः सामानि जज्ञिरे । छन्दाꣳसि जज्ञिरे तस्मात् । यजुस्तस्मादजायत । तस्मादश्वा अजायन्त । ये के चोभयादतः । गावो ह जज्ञिरे तस्मात् । तस्माज्जाता अजावयः । यत्पुरुषं व्यदधुः । कतिधा व्यकल्पयन् । मुखं किमस्य कौ बाहू । कावूरू पादावुच्येते । ब्राह्मणोऽस्य मुखमासीत् । बाहू राजन्यः कृतः । ऊरू तदस्य यद्वैश्यः । पद्भ्याꣳ शूद्रो अजायत । चन्द्रमा मनसो जातः । चक्षोः सूर्यो अजायत । मुखादिन्द्रश्चाग्निश्च । प्राणाद्वायुरजायत । नाभ्या आसीदन्तरिक्षम् । शीर्ष्णो द्यौः समवर्तत । पद्भ्यां भूमिर्दिशः श्रोत्रात् । तथा लोकाꣳअकल्पयन् । वेदाहमेतं पुरुषं महान्तम् । आदित्यवर्णं तमसस्तु पारे । सर्वाणि रूपाणि विचित्य धीरः । नामानि कृत्वाभिवदन् यदास्ते । धाता पुरस्ताद्यमुदाजहार । शक्रः प्रविद्वान्प्रदिशश्चतस्रः । तमेवं विद्वानमृत इह भवति । नान्यः पन्था अयनाय विद्यते । यज्ञेन यज्ञमयजन्त देवाः । तानि धर्माणि प्रथमान्यासन् । ते ह नाकं महिमानः सचन्ते । यत्र पूर्वे साध्याः सन्ति देवाः ॥ १ ॥

द्वितीयोऽनुवाकः ॥

अद्भ्यः संभूतः पृथिव्यै रसाच्च । विश्वकर्मणः समवर्त्तताधि । तस्य त्वष्टा विदधद्रूपमेति । तत्पुरुषस्य विश्वमाजानमग्रे । वेदाहमेतं पुरुषं महान्तम् । आदित्यवर्णं तमसः परस्तात् । तमेवं विद्वानमृत इह भवति । नान्यः पन्था विद्यतेऽयनाय । प्रजापतिश्चरति गर्भे अन्तः । अजायमानो बहुधा विजायते ॥

तस्य धीराः परिजानन्ति योनिम् । मरीचीनां पदमिच्छन्ति वेधसः । यो देवेभ्य आतपति । यो देवानां पुरोहितः । पूर्वो यो देवेभ्यो जातः । नमो रुचाय ब्राह्मये । रुचं ब्राह्मं जनयन्तः । देवा अग्रे तदब्रुवन् । यस्त्वैवं ब्राह्मणो विद्यात् । तस्य देवा असन् वशे । ह्रीश्च ते लक्ष्मीश्च पत्न्यौ । अहोरात्रे पार्श्वे । नक्षत्राणि रूपम् । अश्विनौ व्यात्तम् । इष्टं मनिषाण । अमुं मनिषाण । सर्वं मनिषाण ॥ २ ॥

सहस्रशीर्षं देवं विश्वाक्षं विश्वशंभुवम् । विश्वं नारायणं देवमक्षरं परमं पदम् । विश्वतः परमान्नित्यं विश्वं नारायण४ हरिम् । विश्वमेवेदं पुरुषस्तद्विश्वमुपजीवति । पतिं विश्वस्यात्मेश्वर४ शाश्वत५ शिवमच्युतम् । नारायणं महाज्ञेयं विश्वात्मानं परायणम् । नारायणपरो ज्योतिरात्मा नारायणः परः । नारायणपरं ब्रह्मतत्त्वं नारायणः परः । [नारायणपरो ध्याता ध्यानं नारायणः परः ।] यच्च किञ्चिज्जगत्सर्वं दृश्यते श्रूयतेऽपि वा । अन्तर्बहिश्च तत्सर्वं

न्यान्य नारायणः स्थितः । अनन्तमव्ययं कविꣳ समुद्रेऽन्तं विश्व-शंभुवम् । पद्मकोशप्रतीकाशꣳ हृदयं चाप्यधोमुखम् । अधो निष्ट्या वितस्त्यान्ते नाभ्यामुपरि तिष्ठति । हृदयं तद्विजानीयाद्विश्वस्यायतनं महत् । सन्ततꣳ शिलाभिस्तु लम्बत्याकोशसन्निभम् । तस्यान्ते सुषिरꣳ सूक्ष्मं तस्मिन्त्सर्वं प्रतिष्ठितम् । तस्य मध्ये महानग्निर्विश्वार्चिर्विश्वतोमुखः । सोऽग्रभुग्विभजन्तिष्ठन्नाहारमजरः कविः । [तिर्यगूर्ध्वमधःशायी रश्मयस्तस्य सन्तता ।] सन्तापयति स्वं देहमापादतलमस्तगः । तस्य मध्ये वह्निशिखा अणीयोर्ध्वा व्यवस्थितः । नीलतोयदमध्यस्थाद्विद्युल्लेखेव भास्वरा । नीवारशूकवत्तन्वी पीता भास्वत्यणूपमा । तस्याः शिखाया मध्ये परमात्मा व्यवस्थितः । स ब्रह्म स शिवः [स हरिः] सेन्द्रः सोऽक्षरः परमः स्वराट् ॥

ऋतꣳसत्यं परं ब्रह्म पुरुषं कृष्णपिङ्गलम् । ऊर्ध्वरेतं विरूपाक्षं विश्वरूपाय वै नमो नमः ॥

नारायणाय विद्महे वासुदेवाय धीमहि । तन्नो विष्णुः प्रचोदयात् ।

विष्णोर्नुकं वीर्याणि प्रवोचं यः पार्थिवानि विममे रजाꣳसि यो अस्कभायदुत्तरꣳ सधस्थं विचक्रमाणस्त्रेधोरुगायो विष्णो रराटमसि विष्णोः पृष्ठमसि विष्णोः श्नप्त्रे स्थो विष्णोः स्यूरसि विष्णोर्ध्रुवमसि वैष्णवमसि विष्णवे त्वा ॥

॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

॥ इति पुरुषसूक्तम् ॥

दुर्गासूक्तम् ।

जातवेदसे सुनवाम सोममरातीयतो निदहाति वेदः । स
नः पर्षदति दुर्गाणि विश्वा नावेव सिन्धुं दुरितात्यग्निः ॥ १ ॥
तामग्निवर्णां तपसा ज्वलन्तीं वैरोचनीं कर्मफलेषु जुष्टाम् । दुर्गां
देवीं शरणमहं प्रपद्ये सुतरसि तरसे नमः ॥ २ ॥ अग्ने त्वं
पारयानव्यो अस्मान्स्वस्तिभिरति दुर्गाणि विश्वा । पूश्च पृथ्वी
बहुला न उर्वी भवा तोकाय तनयाय शंयोः ॥ ३ ॥ विश्वानि नो
दुर्गहा जातवेदस्सिन्धुं न नावा दुरितातिपर्षि । अग्ने अत्रिवन्म-
नसा गृणानोऽस्माकं बोध्यविता तनूनाम् ॥ ४ ॥ पृतनाजितँ
सहमानमुग्रमग्निँ हुवेम परमात्सधस्थात् । स नः पर्षदति
दुर्गाणि विश्वा क्षामद्देवो अतिदुरितात्यग्निः ॥ ५ ॥

प्रत्नोषि कमीड्यो अध्वरेषु सनाच्च होता नव्यश्च सत्सि ।
स्वाञ्चाग्ने तनुवं पिप्रयस्वास्मभ्यं च सौभगमायजस्व ॥ गोभिर्जु-
ष्टमयुजो निषिक्तं तवेन्द्रविष्णोरनुसंचरेम । नाकस्य पृष्ठमभि-
संवसानो वैष्णवीं लोक इह मादयन्ताम् ॥

॥ इति दुर्गासूक्तम् ॥

त्रिपुरोपनिषत्।

ॐ वाङ्मे मनसि प्रतिष्ठिता मनो मे वाचि प्रतिष्ठितमाविरावीर्म एधि वेदस्य म आणीस्थः श्रुतं मे मा प्रहासीरनेनाधीतेनाहोरात्रान्संदधाम्यृतं वदिष्यामि । सत्यं वदिष्यामि । तन्मामवतु । तद्वक्तारमवतु । अवतु माम् । अवतु वक्तारमवतु वक्तारम् ॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

ॐ तिस्रः पुरस्त्रिपथा विश्वचर्षणी अत्राकथा अक्षरा संनिविष्टा । अधिष्ठायैनामजरा पुराणी महत्तरा महिमा देवतानाम् ॥ १ ॥ नवयोनीर्नव चक्राणि दीधिरे नवैव योगा नव योगिनीश्च । नवानां चक्रे अधिनाथाः स्योना नव मुद्रा नव भद्रा महीनाम् ॥ २ ॥ एका सा आसीत्प्रथमा सा नवासीदासोनविंशदासोनत्रिंशत् । चत्वारिंशदथ तिस्रः समिधा उशतीरिव मातरो मा विशन्तु ॥ ३ ॥ ऊर्ध्वज्वलज्ज्वलनज्योतिरग्रे तमो वै तिरश्चीनमजरं तद्रजोऽभूत् । आनन्दनं मोदनं ज्योतिरिन्दोरेता उ वै मण्डला मण्डयन्ति ॥ ४ ॥ तिस्रश्च रेखाः सदनानि भूमेस्त्रिविष्टपास्त्रिगुणास्त्रिप्रकाशाः । एतत्पुरं पूरकं पूरकाणामत्र प्रथेते मदनो मदन्या ॥ ५ ॥ मदन्तिका मानिनी

मङ्गला च सुभगा च सा सुन्दरी शुद्धसत्त्वा* । लज्जा मतिस्तुष्टि-रिष्टा च पुष्टा लक्ष्मीरुमा ललिता लालपन्ती ॥ ६ ॥ इमां विज्ञाय सुधया मदन्ति परिस्रुता तर्पयन्तः स्वपीठम् । नाकस्य पृष्ठे महतो वसन्ति परं धाम त्रैपुरं चाविशन्ति ॥ ७ ॥ कामो योनिः कमला वज्रपाणिर्गुहा हसा मातरिश्वाभ्रमिन्द्रः । पुनर्गुहा सकला मायया च पुरूच्येषा विश्वमातादिविद्या ॥ ८ ॥ षष्ठं सप्तममथ वह्निसारथिमस्या मूलत्रिकमादेशयन्तः । कथ्यं कविं कल्पकं काममीशं तुष्टुवांसो अमृतत्वं भजन्ते ॥ ९ ॥ त्रिविष्टपं त्रिमुखं विश्वमातुर्नव रेखाः स्वरमध्यं तदीळे । बृहत्तिथीर्दश पञ्चादि नित्या सा षोडशी पुरमध्यं बिभर्ति ॥ १० ॥ द्वा मण्डला द्वा स्तना बिम्बमेकं मुखं चाधस्त्रीणि गुहा सदनानि । कामीं कलां काम्यरूपां विदित्वा नरो जायते कामरूपश्च काम्यः ॥ ११ ॥ परिस्रुतं झषमाद्यं पलं च भक्तानि योनीः सुपरिष्कृतानि । निवेदयन्देवतायै महत्यै स्वात्मीकृत्य सुकृती सिद्धिमेति ॥ १२ ॥ सृण्येव सितया विश्वचर्षणिः पाशेन प्रतिबध्नात्यभीकान् । इषुभिः पञ्चभिर्धनुषा च विध्यत्यादिशक्तिररुणा विश्वजन्या ॥ १३ ॥ भगः शक्तिर्भगवान्काम ईश उभा दाताराविह सौभगानाम् । समप्रधानौ समसत्त्वौ समोतयोः समशक्तिरजरा विश्वयोनिः ॥ १४ ॥ परिस्रुता हविषा पावितेन प्र संकोचे गलिते वै मनस्तः । सर्वः सर्वस्य जगतो विधाता धर्ता हर्ता विश्वरूपत्वमेति ॥ १५ ॥ इयं महोपनिषत्त्रिपुराया यामक्षरं परमे

* शुद्धिमत्त्वसत्यपर्वगः पाठः ।

र्गीर्भिरीट्टे । एषर्ग्यजुः परमेतच्च सामैवायमथर्वेयमन्या च विद्योम् । १६ ॥ एवं वेदेत्युपनिषत् ॥

ॐ वाङ्मे मनसीति शान्तिः ॥ हरिः ओं तत्सत् ॥

॥ इति त्रिपुरोपनिषत् ॥

देव्युपनिषत् ।

ॐ भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम देवा भद्रं पश्येमाक्षभिर्यजत्राः । स्थिरैरङ्गैस्तुष्टुवांसस्तनूभिर्व्यशेम देवहितं यदायुः । स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः । स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः । स्वस्ति नस्तार्क्ष्यो अरिष्टनेमिः । स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

हरिः ॐ सर्वे वै देवा देवीमुपतस्थुः । कासि त्वं महादेवि ॥ १ ॥ साब्रवीदहं ब्रह्मस्वरूपिणी । मत्तः प्रकृतिपुरुषात्मकं जगच्छून्यं चाशून्यं च । अहमानन्दानानन्दाः । विज्ञानाविज्ञाने अहम् । ब्रह्मा ब्रह्मणी वेदितव्ये । इत्याहाथर्वणी श्रुतिः ॥ २ ॥ अहं पञ्चभूतान्यपञ्चभूतानि । अहमखिलं जगत् । वेदोऽहमवेदोऽहम् । विद्याहमविद्याहम् । अजाहमनजाहम् । अधश्चोर्ध्वं च तिर्यक्चाहम् ॥ ३ ॥ अहं रुद्रेभिर्वसुभिश्चराम्यहमादित्यैरुत

विश्वदेवैः । अहं मित्रावरुणावुभा बिभर्म्यहमिन्द्राग्नी अहमश्विनावुभौ ॥ ४ ॥ अहं सोमं त्वष्टारं पूषणं भगं दधाम्यहम् । विष्णुमुरुक्रमं ब्रह्माणमुत प्रजापतिं दधामि ॥ ५ ॥ अहं दधामि द्रविणं हविष्मते सुप्राव्ये ३ ये यजमानाय सुन्वते । अहं राष्ट्री सङ्गमनी वसूनामहं सुवे पितरमस्य मूर्धन् ॥ ६ ॥ मम योनिरप्स्वन्तः समुद्रे । य एवं वेद स देवीपदमाप्नोति ॥ ७ ॥ ते देवा अब्रुवन् । नमो देव्यै महादेव्यै शिवायै सततं नमः । नमः प्रकृत्यै भद्रायै नियताः प्रणताः स्म ताम् ॥ ८ ॥ तामग्निवर्णां तपसा ज्वलन्तीं वैरोचनीं कर्मफलेषु जुष्टाम् । दुर्गां देवीं शरणमहं प्रपद्ये सुतरां नाशय ते तमः ॥ ९ ॥ देवीं वाचमजनयन्त देवास्तां विश्वरूपाः पशवो वदन्ति । सा नो मन्द्रेषमूर्जं दुहाना धेनुर्वागस्मानुपसुष्टुतैतु ॥ १० ॥ कालरात्रिं ब्रह्मस्तुतां वैष्णवीं स्कन्दमातरम् । सरस्वतीमदितिं दक्षदुहितरं नमामः पावनां शिवाम् ॥ ११ ॥ महालक्ष्मीश्च विद्महे सर्वसिद्धिश्च धीमहि । तन्नो देवी प्रचोदयात् ॥ १२ ॥ अदितिर्ह्यजनिष्ट दक्ष या दुहिता तव । तां देवा अन्वजायन्त भद्रा अमृतबन्धवः ॥ १३ ॥ कामो योनिः कामकला वज्रपाणिर्गुहा हसा मातरिश्वाभ्रमिन्द्रः । पुनर्गुहा सकला मायया च पुरूच्येषा विश्वमातादिविद्योम् ॥ १४ ॥ एषात्मशक्तिः । एषा विश्वमोहिनी पाशाङ्कुशधनुर्बाणधरा । एषा श्रीमहाविद्या ॥ १५ ॥ य एवं वेद स शोकं तरति ॥ १६ ॥ नमस्ते अस्तु भगवति भवति मातरस्मान्पातु सर्वतः ॥ १७ ॥ सैषाष्टौ वसवः । सैषैकादश रुद्राः । सैषा

द्वादशादित्याः । सैषा विश्वेदेवाः सोमपा असोमपाश्च । सैषा यातुधाना असुरा रक्षांसि पिशाचा यक्षाः सिद्धाः । सैषा सत्त्वरजस्तमांसि सैषा प्रजापतीन्द्रमनवः । सैषा ग्रहनक्षत्रज्योतींषि कलाकाष्ठादिकालरूपिणी । तामहं प्रणौमि नित्यम् ॥ १८ ॥ तापापहारिणीं देवीं भुक्तिमुक्तिप्रदायिनीम् । अनन्तां विजयां शुद्धां शरण्यां शिवदां शिवाम् ॥ १९ ॥ वियदीकारसंयुक्तं वीतिहोत्रसमन्वितम् । अर्धेन्दुलसितं देव्या बीजं सर्वार्थसाधकम् ॥ २० ॥ एवमेकाक्षरं मन्त्रं यतयः शुद्धचेतसः । ध्यायन्ति परमानन्दमया ज्ञानाम्बुराशयः ॥ २१ ॥ वाङ्माया ब्रह्मभूस्तस्मात्षष्ठं वक्त्रसमन्वितम् । सूर्यो वामश्रोत्रबिन्दुसंयुक्तष्टात्तृतीयकः ॥ २२ ॥ नारायणेन संयुक्तो वायुश्चाधरयुक्ततः । विच्चे नवार्णकोऽणुः स्यान्महदानन्ददायकः ॥ २३ ॥ हृत्पुण्डरीकमध्यस्थां प्रातःसूर्यसमप्रभाम् । पाशाङ्कुशधरां सौम्यां वरदाभयहस्तकाम् । त्रिनेत्रां रक्तवसनां भक्तकामदुघां भजे ॥ २४ ॥ नमामि त्वामहं देवीं महाभयविनाशिनीम् । महादुर्गप्रशमनीं महाकारुण्यरूपिणीम् ॥ २५ ॥ यस्याः स्वरूपं ब्रह्मादयो न जानन्ति तस्मादुच्यतेऽज्ञेया । यस्या अन्तो न विद्यते तस्मादुच्यतेऽनन्ता । यस्या ग्रहणं नोपलभ्यते तस्मादुच्यतेऽलक्ष्या । यस्या जननं नोपलभ्यते तस्मादुच्यतेऽजा । एकैव सर्वत्र वर्तते तस्मादुच्यत एका । एकैव विश्वरूपिणी तस्मादुच्यते नैका । अत एवोच्यतेऽज्ञेयानन्तालक्ष्याजैका नैकेति ॥ २६ ॥ मन्त्राणां मातृका देवी शब्दानां ज्ञानरूपिणी । ज्ञानानां चिन्मयातीता शून्यानां

शून्यसाक्षिणी ॥ २७ ॥ यस्याः परतरं नास्ति सैषा दुर्गा प्रकीर्तिता । [दुर्गात्संत्रायते यस्माद्देवी दुर्गेति कथ्यते । प्रपद्ये शरणं देवीं दुंदुर्गे दुरितं हर ॥] तां दुर्गां दुर्गमां देवीं दुराचारविघातिनीम् । नमामि भवभीतोऽहं संसारार्णवतारिणीम् ॥ २८ ॥ इदमथर्वशीर्षं योऽधीते स पञ्चाथर्वशीर्षजपफलमवाप्नोति । इदमथर्वशीर्षमज्ञात्वा योऽर्चां स्थापयति शतलक्षं प्रजप्त्वापि सोऽर्चासिद्धिं न विन्दति ॥ २९ ॥ शतमष्टोत्तरं चास्याः पुरश्चर्याविधिः स्मृतः ॥ ३० ॥ दशवारं पठेद्यस्तु सद्यः पापैः प्रमुच्यते । महादुर्गाणि तरति महादेव्याः प्रसादतः ॥ ३१ ॥ सायमधीयानो दिवसकृतं पापं नाशयति । प्रातरधीयानो रात्रिकृतं पापं नाशयति । सायं प्रातः प्रयुञ्जानोऽपापो भवति । निशीथे तुरीयसन्ध्यायां जप्त्वा वाक्सिद्धिर्भवति । नूतनप्रतिमायां जप्त्वा देवतासांनिध्यं भवति । प्राणप्रतिष्ठायां जप्त्वा प्राणानां प्रतिष्ठा भवति । भौमाश्विन्यां महादेवीसंनिधौ जप्त्वा महामृत्युं तरति । य एवं वेदेत्युपनिषत् ॥ ३२ ॥

ॐ भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः ॥ हरिः ओं तत्सत् ॥

॥ इति देव्युपनिषत् ॥

भावनोपनिषत् ।

ओं भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः ॥

हरिः ॐ । आत्मानमखण्डमण्डलाकारमावृत्य सकलब्रह्माण्डमण्डलं स्वप्रकाशं ध्यायेत् । श्रीगुरुः सर्वकारणभूता शक्तिः ॥ १ ॥ तेन नवरन्ध्ररूपो देहः ॥ २ ॥ नवचक्ररूपं श्रीचक्रम् ॥ ३ ॥ वाराही पितृरूपा कुरुकुल्ला बलिदेवता माता ॥ ४ ॥ पुरुषार्थाः सागराः ॥ ५ ॥ देहो नवरत्नद्वीपः ॥ ६ ॥ त्वगादिसप्तधातुरोमसंयुक्तः ॥ ७ ॥ संकल्पाः कल्पतरवस्तेजः कल्पकोद्यानम् ॥ ८ ॥ रसनया भाव्यमाना मधुराम्लतिक्तकटुकषायलवणरसाः षडृतवः ॥ ९ ॥ ज्ञानमर्घ्यं ज्ञेयं हविर्ज्ञाता होता ज्ञातृज्ञानज्ञेयानामभेदभावनं श्रीचक्रपूजनम् ॥ १० ॥ नियतिः शृङ्गारादयो रसा अणिमादयः ॥ ११ ॥ कामक्रोधलोभमोहमदमात्सर्यपुण्यपापमया ब्राह्म्याद्यष्ट शक्तयः ॥ १२ ॥ आधारनवकं मुद्राशक्तयः ॥ १३ ॥ पृथिव्यप्तेजोवाय्वाकाशश्रोत्रत्वक्चक्षुर्जिह्वाघ्राणवाक्पाणिपादपायूपस्थानि मनोविकारः कामाकर्षिण्यादिषोडश शक्तयः ॥ १४ ॥ वचनादानगमनविसर्गानन्दहानोपादानोपेक्षाख्यबुद्धयोऽनङ्गकुसुमाद्यष्टौ ॥ १५ ॥ अलम्बुसा कुहूर्विश्वोदरा वारणा हस्तिजिह्वा यशोवती पयस्विनी गान्धारी पूषा शङ्खिनी

सरस्वतीडा पिङ्गला सुषुम्ना चेति चतुर्दश नाड्यः सर्वसंक्षोभिण्यादिचतुर्दश शक्तयः ॥ १६ ॥ प्राणापानव्यानोदानसमाननागकूर्मकृकरदेवदत्तधनञ्जया दश वायवः सर्वसिद्धिप्रदादिबहिर्दशारदेवताः ॥ १७ ॥ एतद्वायुसंसर्गकोपाधिभेदेन रेचकः पाचकः शोषको दाहकः प्लावक इति प्राणमुख्यत्वेन पञ्चधा जठराग्निर्भवति ॥ १८ ॥ क्षारक उद्गारकः क्षोभको जृम्भको मोहक इति नागप्राधान्येन पञ्चविधास्ते मनुष्याणां देहगा भक्ष्यभोज्यचोष्यलेह्यपेयात्मकपञ्चविधमन्नं पाचयन्ति ॥ १९ ॥ एता दश वह्निकलाः सर्वज्ञाद्या अन्तर्दशारदेवताः ॥ २० ॥ शीतोष्णसुखदुःखेच्छाः सत्त्वं रजस्तमो वशिन्यादिशक्तयोऽष्टौ ॥ २१ ॥ शब्दादितन्मात्राः पञ्च पुष्पबाणाः ॥ २२ ॥ मन इक्षुधनुः ॥ २३ ॥ रागः पाशः ॥ २४ ॥ द्वेषोऽङ्कुशः ॥ २५ ॥ अव्यक्तमहदहङ्काराः कामेश्वरीवज्रेश्वरीभगमालिन्योऽन्तस्त्रिकोणगा देवताः ॥ २६ ॥ निरुपाधिकसंविदेव कामेश्वरः ॥ २७ ॥ सदानन्दपूर्णः स्वात्मैव परदेवता ललिता ॥ २८ ॥ लौहित्यमेतस्य सर्वस्य विमर्शः ॥ २९ ॥ अनन्यचित्तत्वेन च सिद्धिः ॥ ३० ॥ भावनायाः क्रिया उपचारः ॥ ३१ ॥ अहं त्वमस्ति नास्ति कर्तव्यमकर्तव्यमुपासितव्यमिति विकल्पानामात्मनि विलापनं होमः ॥ ३२ ॥ भावनाविषयाणामभेदभावना तर्पणम् ॥ ३३ ॥ पञ्चदशतिथिरूपेण कालस्य परिणामावलोकनम् ॥ ३४ ॥ एवं मुहूर्तत्रितयं मुहूर्तद्वितयं मुहूर्तमात्रं वा भावनापरो जीवन्मुक्तो भवति स एव शिवयोगीति गद्यते ॥ ३५ ॥

कादिमतेनान्तश्चक्रभावनाः प्रतिपादिताः ॥ ३६ ॥ य एवं वेद सोऽथर्वशिरोऽधीते ॥ ३७ ॥ इत्युपनिषत् ॥

ओं भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः ॥ हरिः ओं तत्सत् ॥

॥ इति भावनोपनिषत् ॥

बह्वृचोपनिषत् ।

ओं वाङ्मे मनसीति शान्तिः ॥

हरिः ॐ । देवी ह्येकाग्र एवासीत् । सैव जगदण्डमसृजत् । कामकलेति विज्ञायते । शृङ्गारकलेति विज्ञायते । तस्या एव ब्रह्मा अजीजनत् । विष्णुरजीजनत् । रुद्रोऽजीजनत् । सर्वे मरुद्गणा अजीजनन् । गन्धर्वाप्सरसः किंनरा वादित्रवादिनः समन्तादजीजनन् । भोग्यमजीजनत् । सर्वमजीजनत् । सर्वं शाक्तमजीजनत् । अण्डजं स्वेदजमुद्भिज्जं जरायुजं यत्किंचैतत्प्राणि स्थावरजङ्गमं मनुष्यमजीजनत् ॥

सैषा परा शक्तिः । सैषा शांभवी विद्या कादिविद्येति वा हादिविद्येति वा सादिविद्येति वा । रहस्यमोमों वाचि प्रतिष्ठा । सैव पुरत्रयं शरीरत्रयं व्याप्य बहिरन्तरवभासयन्ती देशकालवस्त्वन्तरासङ्गान्महात्रिपुरसुन्दरी वै प्रत्यक्

चितिः । सैवात्मा ततोऽन्यदसत्यमनात्मा । अत एषा ब्रह्मसंवित्तिर्भावाभावकलाविनिर्मुक्ता चिद्विद्याऽद्वितीयब्रह्मसंवित्तिः सच्चिदानन्दलहरी महात्रिपुरसुन्दरी बहिरन्तरनुप्रविश्य स्वयमेकैव विभाति । यदस्ति सन्मात्रम् । यद्विभाति चिन्मात्रम् । यत्प्रियमानन्दं तदेतत्पूर्वाकारा महात्रिपुरसुन्दरी । त्वं चाहं च सर्वं विश्वं सर्वदेवता । इतरत्सर्वं महात्रिपुरसुन्दरी । सत्यमेकं ललिताख्यं वस्तु तदद्वितीयमखण्डार्थं परं ब्रह्म । पञ्चरूपपरित्यागादस्वरूपप्रहाणतः । अधिष्ठानं परं तत्त्वमेकं सच्छिष्यते महत् ॥ इति । प्रज्ञानं ब्रह्मेति वा अहं ब्रह्मास्मीति वा भाष्यते । तत्त्वमसीत्येव संभाष्यते । अयमात्मा ब्रह्मेति वा ब्रह्मैवाहमस्मीति वा योऽहमस्मीति वा सोऽहमस्मीति वा योऽसौ सोऽहमस्मीति वा या भाव्यते सैषा षोडशी श्रीविद्या पञ्चदशाक्षरी श्रीमहात्रिपुरसुन्दरी बालाम्बिकेति बगलेति वा मातङ्गीति स्वयंवरकल्याणीति भुवनेश्वरीति चामुण्डेति चण्डेति वाराहीति तिरस्करिणीति राजमातङ्गीति वा शुकश्यामलेति वा लघुश्यामलेति वा अश्वारूढेति वा प्रत्यङ्गिरा धूमावती सावित्री गायत्री सरस्वती ब्रह्मानन्दकलेति । ऋचो अक्षरे परमे व्योमन् । यस्मिन्देवा अधि विश्वे निषेदुः । यस्तन्न वेद किमृचा करिष्यति । य इत्तद्विदुस्त इमे समासते ॥ इत्युपनिषत् ॥ ओं वाङ्मे मनसीति शान्तिः ॥ हरिः ओं तत्सत् ॥

॥ इति बह्वृचोपनिषत् ॥

शान्तिपञ्चकम् ।

शं नो मित्रः शं वरुणः । शं नो भवत्वर्यमा । शं न इन्द्रो बृहस्पतिः । शं नो विष्णुरुरुक्रमः । नमो ब्रह्मणे । नमस्ते वायो । त्वमेव प्रत्यक्षं ब्रह्मासि त्वमेव प्रत्यक्षं ब्रह्म वदिष्यामि ऋतं वदिष्यामि । सत्यं वदिष्यामि । तन्मामवतु । तद्वक्तारमवतु । अवतु माम् । अवतु वक्तारम् ॥ ओं शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

शं नो मित्रः शं वरुणः । शं नो भवत्वर्यमा । शं न इन्द्रो बृहस्पतिः । शं नो विष्णुरुरुक्रमः । नमो ब्रह्मणे । नमस्ते वायो । त्वमेव प्रत्यक्षं ब्रह्मासि । त्वामेव प्रत्यक्षं ब्रह्मावादिषम् । ऋतमवादिषम् । सत्यमवादिषम् । तन्मामावीत् । तद्वक्तारमावीत् । आवीन्माम् । आवीद्वक्तारम् ॥ ओं शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

सह नाववतु । सह नौ भुनक्तु । सह वीर्यं करवावहै । तेजस्वि नावधीतमस्तु मा विद्विषावहै ॥ ओं शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

नमो वाचे या चोदिता या चानुदिता तस्यै वाचे नमो नमो वाचे नमो वाचस्पतये नम ऋषिभ्यो मन्त्रकृद्भ्यो मन्त्रपतिभ्यो

मा मामृषयो मन्त्रकृतो मन्त्रपतयः परादुर्माऽहमृषीन्मन्त्रकृतो मन्त्रपतीन्परादां वैश्वदेवीं वाचमुद्यासँ शिवामदस्ताञ्जुष्टां देवेभ्यः शर्म मे द्यौः शर्म पृथिवी शर्म विश्वमिदं जगत् । शर्म चन्द्रश्च सूर्यश्च शर्म ब्रह्म प्रजापती । भूतं वदिष्ये भुवनं वदिष्ये तेजो वदिष्ये यशो वदिष्ये तपो वदिष्ये ब्रह्म वदिष्ये सत्यं वदिष्ये तस्मा अहमिदमुपस्तरणमुपस्तृण उपस्तरणं मे प्रजायै पशूनां भूयादुपस्तरणमहं प्रजायै पशूनां भूयासं प्राणापानौ मृत्योर्मापातं प्राणापानौ मा मा हासिष्टं मधु मनिष्ये मधु जनिष्ये मधु वक्ष्यामि मधु वदिष्यामि मधुमतीं देवेभ्यो वाचमुद्यासँ शुश्रूषेण्यां मनुष्येभ्यस्तं मा देवा अवन्तु शोभायै पितरोऽनुमदन्तु ॥ ओं शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

तच्छंयोरावृणीमहे । गातुं यज्ञाय । गातुं यज्ञपतये । दैवी स्वस्तिरस्तु नः । स्वस्तिर्मानुषेभ्यः । ऊर्ध्वं जिगातु भेषजम् । शं नो अस्तु द्विपदे । शं चतुष्पदे ॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

॥ इति शान्तिपञ्चकम् ॥

॥ श्रीः ॥

†देवीमानगणनम् ।

अथ श्रीदेवीमानगणनमष्टाङ्गं निरूप्यते—

युगः परिवृत्तिः वर्षः मासः दिनं नित्या वारः घटिका चेति तान्यष्टाङ्गानि । एतानि जपादेः सपर्यादेश्च संकल्पे क्रमशः । पारायणादेस्तु वार-घटिका दिन-नित्या-वर्ष-मास-युग-परिवृत्तितः ॥

तद्विवेकः—युगाः षट्त्रिंशदकादयः । अकादयो नाम—अकार एकः स्वरः सानुस्वारः, ककारादयः क्षकारान्ताः पञ्चत्रिंशद्व्यञ्जनानि च सानुस्वाराणि, *शिवादिषट्त्रिंशत्तत्त्वाख्यानि ।

---

† पदवाक्यविद्पण्डित-देवरकोण्ड-ग्रामस्थ बालसुब्रह्मण्यशास्त्रिभिर्विरचितमिदम् ।

*१. अं शिवतत्त्वम्	१३. ठं प्रकृति	२५. भं पायु
२. कं शक्ति	१४. डं अहङ्कार	२६. मं उपस्थ
३. खं सदाशिव	१५. ढं बुद्धि	२७. यं शब्द
४. गं ईश्वर	१६. णं मनस्	२८. रं स्पर्श
५. घं शुद्धविद्या	१७. तं श्रोत्र	२९. लं रूप
६. ङं माया	१८. थं त्वक्	३०. वं रस
७. चं कला	१९. दं चक्षुः	३१. शं गन्ध
८. छं अविद्या	२०. धं जिह्वा	३२. षं आकाश
९. जं राग	२१. नं घ्राण	३३. सं वायु
१०. झं काल	२२. पं वाक्	३४. हं वह्नि
११. ञं नियति	२३. फं पाणि	३५. ळं जल
१२. टं पुरुष	२४. बं पाद	३६. क्षं पृथ्वी

यथा अं शिवतत्त्वयुगः, कं शक्तितत्त्वयुगः, खं सदाशिवतत्त्वयुगः इत्यादयः ॥

प्रतियुगं परिवृत्तयोऽपि षट्त्रिंशदकादयः । यथा अं शिवतत्त्वपरिवृत्तिः, कं शक्तितत्त्वपरिवृत्तिः इत्यादयः । एवमन्यत्रापि षट्त्रिंशदकादयः तत्तन्नामाङ्किता ऊह्याः ॥

प्रतिपरिवृत्ति वर्षा अपि षट्त्रिंशदकादयः ॥

प्रतिवर्षं मासाः षोडश अकारादि-सानुस्वारस्वरात्मानः ।

ते च *अमृतादिचन्द्रकलानामानः, निवृत्त्यादिसदाशिवकलाख्याना वा, कामेश्वर्यादिमहानित्यान्तनित्यानामानो वा ॥

---

*१. अं अमृताकला	निवृत्ति कला	कामेश्वरी
२. आं मानदा	प्रतिष्ठा	भगमालिनी
३. इं पूषा	विद्या	नित्यक्लिन्ना
४. ईं तुष्टि	शान्ति	भेरुण्डा
५. उं पुष्टि	इन्धिका	वह्निवासिनी
६. ऊं रति	दीपिका	महावज्रेश्वरी
७. ऋं धृति	रेचिका	शिवदूती
८. ॠं शशिनी	मोचिका	त्वरिता
९. ऌं चन्द्रिका	परा	कुलसुन्दरी
१०. ॡं कान्ति	सूक्ष्मा	नित्या
११. एं ज्योत्स्ना	सूक्ष्मामृता	नीलपताका
१२. ऐं श्री	ज्ञाना	विजया
१३. ओं प्रीति	ज्ञानामृता	सर्वमङ्गला
१४. औं अङ्गदा	आप्यायिनी	ज्वालामालिनी
१५. अं पूर्णा	व्यापिनी	चित्रा
१६. अः पूर्णामृता	व्योमरूपा	महानित्या

यथा—अं अमृताकलामासः, अं निवृत्तिकलामासः, अं कामेश्वरीनित्यामासो वा ॥

प्रतिमासं दिनानि षट्त्रिंशदकादीनि ॥

प्रतिदिनमेका नित्या । नित्याश्च विसर्जनीयेतरस्वरात्मानः सानुस्वाराः ॥

*कामेश्वर्यादि-चित्रान्तनामाङ्किताास्ताः पञ्चदश शुक्लपक्षे यथाक्रमं चरन्ति । कृष्णपक्षे च विलोमेन । यथा शुक्लपक्षे प्रतिपदि अं शुक्लकामेश्वरीदिननित्या, ततः आं शुक्लभगमालिनीदिननित्या इत्याद्याः, अं शुक्लचित्रादिननित्या इत्यन्ताः । कृष्णपक्षे च अं कृष्णचित्रादिननित्या, औं कृष्णज्वालामालिनीदिननित्या इत्याद्याः अं कृष्णकामेश्वरीदिननित्या इत्यन्ताः ॥

प्रतिमासं वाराश्चत्वारः । प्रतिवारं अ-ल-क्ष-च-ट-त-प-य-यादिवर्णादिमाः पुनः पठितप्रथमवर्णान्ताः सानुस्वाराः ¶प्रकाशानन्दनाथात्मानो नव वासराः । यथा—अं आं इं ईं उं ऊं ऋं ॠं अं प्रकाशानन्दनाथवासरः । लं लृं एं ऐं ओं औं अं अः लं विमर्शानन्दनाथवासरः इत्यादयः ॥

प्रतिवासरं घटिकाः षष्टिसंख्याकाः ‡अ-ए-च-त-याद्यन्य-

*१७६ पुटे द्रष्टव्यः

‡३२ पुटे द्रष्टव्यः

¶१. प्रकाशानन्दनाथ
२. विमर्शानन्दनाथ
३. आनन्दानन्दनाथ
४. ज्ञानानन्दनाथ
५. सत्यानन्दनाथ
६. पूर्णानन्दनाथ
७. स्वभावानन्दनाथ
८. प्रतिभानन्दनाथ
९. सुभगानन्दनाथ

तमाख्योदयघटिकाद्याः । ताश्च विसर्जनीयस्वररहितमातृकार्णात्मानः क्रमशः पञ्चाशत् पुनः आरब्धा एव दशेति । यथा— अकारघटिका, आकारघटिका इत्यादयः । अकारोदयघटिका एकारोदयघटिका इत्यादयोऽपि ॥

सर्वाण्येतान्यष्टाङ्गानि सृष्ट्यादितः तत्तुल्यारम्भकल्पादितो वा साध्यानि ॥

तत्साधनप्रकारः —

व्यपगतवत्सरमण्डल-
गुणिता षष्टिर्गजाब्धिसंमिश्रा ।
प्रभवादिगताब्दयुता
भवति गताब्दः स एव वर्षगणः ॥ १ ॥

वर्षगणः शरतत्त्वै-
स्तिथिभिश्चन्द्राग्निभिः शरक्ष्माभिः ।
दिनघटिकापलदण्डै-
र्गुणितः कल्यादिदिवसगणः ॥ २ ॥

दिवसगणस्तिथिदण्डै-
श्चन्द्रेषुपलैर्भुजङ्गघटिकाभिः ।
रहितो दिनद्वयेन च
कलिशुद्धदिनं हि भवति वर्षस्य ॥ ३ ॥

गतमासवाक्ययुक्तं
गतदिनसहितं च वर्षशुद्धदिनम् ।

गतकलिशुद्धदिनं स्यात्
*शुक्रादिकमिष्टदिवसस्य ॥ ४ ॥

अत्र घटिकादयो यदि दिनार्धमानादधिकाः तर्हि तत् शुद्धदिनमेकाधिकं भवति । न्यूनाश्चेत् त्याज्यास्ता एव घटिकादयः ॥

मासवाक्यानि—

रक्षेशोमीनस्त्रो	दि	30	55	32	मेषस्य
विविधकरतनुः		62	19	44	ऋषभस्य
श्रीरतः शूलधेनुः		93	56	22	मिथुनस्य
स्वर्गद्वारोन्मुखाःस्युः		125	24	34	कटकस्य
भुवि चरतिमया		156	26	44	सिंहस्य
तैनर्थशस्तुदीपः ।		186	54	6	कन्यायाः
लोकाब्दंवस्तुपुत्रः		216	48	13	तुलायाः
स्थलजयतिवरः		246	18	37	वृश्चिकस्य
निर्गलाङ्गेशसारः		275	39	30	धनुषः
तर्यतत्रामनाडी		305	6	46	मकरस्य
नियममनित्रियस्त्रो		334	55	10	कुम्भस्य

(मेषमासादितः स्युः) ॥ ५ ॥

गतकलिशुद्धदिनेऽस्मिन्नाप्ते बाणैः अ ए च त य पूर्वाः ।
घटिकाः शेषेण गताः पञ्चाशद्दश च मातृकाख्याः स्युः ॥ ६ ॥
रुद्रैराप्तेऽस्मिन् गतकलिशुद्धदिने भवन्ति शेषेण ।
अ ल क च ट त प य पाद्याः प्रकाशपूर्वा हि वासरा याताः ॥७॥

---

* गणितागतो वारः स्वेष्टवारश्च यदि संगच्छेते तत एव तत् इष्टकलिशुद्धदिन स्पष्टं भवति ॥

गतकलिशुद्धदिने खगुणाप्ते शेषेण गतनित्याः।
अनुलोमविलोमाभ्यां कामेश्वर्यादिचित्रान्ताः॥ ८॥

ऋतुवह्निभिराप्ते गतकलिशुद्धदिने गतानि हि दिनानि।
शेषेण भवन्तीमान्यकादिकान्येव तत्वनामानि॥ ९॥

आप्ते नृपैर्दिनफले शेषेण भवन्त्यकाराद्याः।
मासा अमृतकलाद्या याता अथवा सदाशिवकलाद्याः॥ १०॥

मासफले शास्त्रगुणैराप्ते शेषेण गतवर्षाः।
वर्षफले शास्त्रगुणैराप्ते परिवृत्तयो गताः शेषैः॥ ११॥

परिवृत्तिफले शास्त्रगुणाप्ते शेषेण यातयुगाः।
तत्वाख्याः सर्वे इमे वर्षाः परिवृत्तयो युगाश्च स्युः॥ १२॥

य एतान्द्वादश श्लोकानधीते साधकः क्रमात्।
अष्टाङ्गमार्गस्तस्यैव सुलभश्च सुखप्रदः॥ १३॥

उदाहरणम्—17th July, 1955—

मन्मथवर्षे कर्कमासे प्रथमदिनं भानुवासरः। अस्य दैवीमानरीत्या अष्टाङ्गगणनम्। यथा—

*व्यपगतवत्सरमण्डलानि	83
षड्गुणिता षष्टिः	83 × 60 = 4,980
गजाब्धिसंमिश्रा	+ 48 = 5,028

*ऐषमो मन्मथवर्षे गतवत्सरमण्डलानि ८३। एतानि प्रतिप्रभवारम्भ एकैकाधिकानि भवन्ति॥

*प्रभवादिगताब्दा	28	
तद्युता		5,028 + 28 = 5,056 वर्षगण
वर्षगण शरत्त्वै गुणित	5 056 × 365 दिनै	
,, तिथिभि ,	5,056 × 15 घटिकाभि †	
,, चन्द्राग्निभि ,	5,056 × 31 पलै	
,, शरस्माभि ,,	5,056 × 15 दण्डै ‡	

*१	प्रभव	१६	चित्रभानु	३१	हेमलम्ब	४६	परिधावी
२	विभव	१७	सुभानु	३२	विलम्बी	४७	प्रमाधी
३	शुक्ल	१८	तारण	३३	विकारी	४८	आनन्द
४	प्रमोद	१९	पार्थिव	३४	शार्वरी	४९	राक्षस
५	प्रजापति	२०	अव्यय	३५	प्लव	५०	अनल
६	अङ्गिरा	२१	सर्वजित्	३६	शुभकृत्	५१	पिङ्गल
७	श्रीमुख	२२	सर्वधारी	३७	शोभकृत्	५२	कालयुक्त
८	भाव	२३	विरोधी	३८	क्रोधी	५३	सिद्धार्थ
९	युवा	२४	विकृत	३९	विश्वावसु	५४	रौद्र
१०	धाता	२५	खर	४०	पराभव	५५	दुर्मति
११	ईश्वर	२६	नन्दन	४१	प्लवङ्ग	५६	दुन्दुभि
१२	बहुधान्य	२७	विजय	४२	कीलक	५७	रुधिरोद्गारी
१३	प्रमाथी	२८	जय	४३	सौम्य	५८	रक्ताक्ष
१४	विक्रम	२९	मन्मथ	४४	साधारण	५९	क्रोधन
१५	वृष	३०	दुर्मुख	४५	विरोधकृत्	६०	अक्षय

†नाडिका घटिका इति च समानार्थकौ ।

‡षष्ट्या दण्डै एक पल । षष्ट्या पलै एका घटिका । षष्ट्या घटिकाभि एक दिनम् । (दण्ड = 2/5 Second) दण्डस्तत्परश्चेत्यनर्थान्तरम् । पला विकला विघटिकाश्च पर्याया । घटिका कला च समानार्थकौ ॥

	दिन	घ	प	द
	= 365	15	31	15×
		5056		वर्षगणः
कल्यादिदिवसगणः	18,46,747	53	20	0—
तिथि (15) दण्डैः चन्द्रेषु (51) पलैः भुजङ्ग (8) घटिकाभिः दिनद्वयेन च रहितः —	2	8	51	15
वर्षकलिशुद्धदिनं	18,46,745	44	28	45+
गतमास (=मिथुन) वाक्ययुक्तं (यथास्थितं मासवाक्ये पत्रके)	93	56	22	0
	18,46,839	40	50	45+
गतदिनसहितं	0	0	0	0
इष्टदिवसकलिशुद्धदिनं	18,46,839	40	50	45+
अत्र घटिकादयः दिनार्धमानात् अधिकाः अतः पूरकं	0	19	9	15
	18,46,840	0	0	0

वारपरीक्षा—18,46,840 ÷ 7 = 2,63,834—2 शिष्टम् । तेन शुक्रादयो गता वाराः 2. अतः इष्टदिनं भानुवासरो दृष्टः ॥

१. अस्मिन् गतकलिशुद्धदिने बाणैः भक्ते (18,46 840 ÷ 5) सति शिष्टम् 0. अतः वर्तमाना उदयघटिका 'अ' ॥

२. अस्मिन् गतकलिशुद्धदिने रसैः भक्ते (18,46,840 ÷ 9) सति शिष्टम् 4. तथा च 'चं ज्ञानानन्दनाथ' वासरो गतः । अतः वर्तमानः 'टं सत्यानन्दनाथवासरः' ॥

३. गतकलिशुद्धदिने त्रिगुणभक्ते (18,46,840 ÷ 30) सति शिष्टम्

10. तथा च गता नित्या: 10. तत्र कामेश्वर्यादिनित्यान्ता: गता:। अत वर्तमाना नित्या 'नीलपताका' ।

४. गतकलिशुद्धदिने ऋतुवह्निभि. आप्ते (18,46,840 ÷ 36) सति फलं 51,301. शिष्टम् 4. तथा च गतं 4 'गं ईश्वर' दिनम् । अत: वर्तमानं 'घं शुद्धविद्या' ॥

५. दिनफले नृपैः आप्ते (51,301 — 16) फलं 3,206. शिष्टम्
5 तेन 5 ङं पुष्टिमासो गतः । अतः वर्तमान. 'ॐ रतिमास.' ॥

६. मासफले शास्त्रगुणैः आप्ते (3206 — 36) सति फलं 89. शिष्टम् 2. तेन गतो वर्षः 2 'कं शक्तिः' । अतः वर्तमान. 'खं सदाशिव' ॥'

७. वर्षफले शास्त्रगुणैः आप्ते (89 ÷ 36) सति फलं 2 शिष्टम् 17. तेन गता 17 'तं श्रोत्र' परिवृत्तिः । अत: वर्तमाना 'थं त्वक्' ॥

८. परिवृत्तिफले शास्त्रगुणाप्ते (2 ÷ 36) सति फलं 0. शिष्टम् 2. तेन गतः 2 'कं शक्ति ' युगः । अतो वर्तमान. 'खं सदाशिव ' ॥

पूर्वोक्तदिनस्य सङ्कल्पक्रमः । पूजायां जपे च—

आदिगुरोः परशिवस्याज्ञया प्रवर्तमानदेवीमानेन षट्त्रिंशत्तत्त्वात्मकसकलप्रपञ्चसृष्टिस्थितिसंहारतिरोधानानुग्रहकारिण्याः श्रीपराशक्त्याः *ऊर्ध्वंभ्रूविभ्रमे, खं सदाशिवतत्वयुगे, थं त्वक् तत्वपरिवृत्तौ, खं सदाशिवतत्ववर्षे, †ॐ रतिकलामासे, घं शुद्ध-

---

* षट्त्रिंशद्भिर्युगैरेको महायुग । महायुगैस्तादृशैरेकः कल्प. । कल्पैः पुनस्तादृशैरेको महाकल्पः । महाकल्पैश्च तादृशै देव्या ऊर्ध्वभ्रूविभ्रमः । तस्मिन्नेव सृष्टि. । तादृश्येव अधोभ्रूविभ्रमे लयः ॥

† अ: व्योमरूपाकलामासे. महानित्यामासे वा ॥

विद्यातत्त्वदिवसे, ऐं नीलपताकादिननित्यायां, [१]ओं कृष्णनित्यक्लिन्ना नित्यातिथिनित्यायां, टं ठं डं ढं णं सत्यानन्दनाथवासरे, अकारघटिकोदये, श्रीललितामहात्रिपुरसुन्दरीपराभट्टारिकाप्रीत्यर्थं,

पारायणे

आदिगुरोः पराशिवस्याज्ञया प्रवर्तमानदेवीमानेन षट्त्रिंशत्तत्त्वात्मकसकलप्रपञ्चसृष्टिस्थितिसंहारतिरोधानानुग्रहकारिण्याः श्रीपराशक्त्या ऊर्ध्वभूविभ्रमे, टं ठं डं ढं णं सत्यानन्दनाथवासरे, अकारघटिकोदये, घं शुद्धविद्यातत्त्वदिवसे, ऐं नीलपताकादिननित्यायां, खं सदाशिवतत्त्ववर्षे, ऊं रतिकलामासे, खं सदाशिवतत्त्वयुगे, थं त्यक्तत्वपरिवृत्तौ श्रीललितामहात्रिपुरसुन्दरीपराभट्टारिकाप्रीत्यर्थं अमुकपारायणं करिष्ये ॥

अस्य दिवसस्य दिन-नित्य-विद्या-हंसः = खं ऊं घं हंसः ॥

इति सौरमानेन देवीमानगणनम् ॥

अथ चान्द्रमानरीत्या गणनप्रकारः ।

वर्षगणेऽर्कैर्निहते लब्धश्चैत्रादियातमासाढ्यः ।
युक्तः स्वशिवाङ्कांशै-र्गजनेत्रहृतैः स भवति मासगणः ॥ १ ॥
मासगणः स्वाग्निहतः शुक्लप्रथमादियाततिथिमिश्रः ।
स्वाग्निसमरुद्रांशैः शिवहृतैर्विनाऽहर्गणः स शुक्लादिः ॥ २ ॥

---

[१] एतास्तिथिनित्याश्च नाम्ना दिननित्योपमाः । परं त्वेताः पयास्स्यशुक्ल-कृष्णपक्षद्वयप्रतिपदादितिथीरनुसरन्ति ॥

नायातो यदि वारो यातः स्वेष्टोऽधुनातनाद् द्युगणात् ।
गतकलिदिवसगणोऽयं सैकः कार्यस्तदा निरेको वा ॥ ३ ॥

अथ उदाहरणतया पूर्वोक्त (पुटे १८०) 17-7-1955 दिनस्यैव चान्द्रमानरीत्या कलिशुद्धदिनं साध्यते:—

१. वर्षगणे [पुटे १८१] — 5056
अर्कैर्निहते — 5056×12
लब्धः — 60672
चैत्रादिज्येष्ठान्ता गता मासाः त्रयः — $60672 + 3$
$= 60675$

गजनेत्र (28) हतैः स्वशिवाङ्क (911) अंशैः युक्तः $60675 + \frac{60675 \times 28}{911}$

$= 60675 +$ (अधिमासाः) $1864 = 62539$

सः [62539] मासगणो भवति ।

२. मासगणः [पूर्वश्लोकसाधितः] — 62539
खाग्निहतः — $62539 \times 30 = 1876170$
आषाढमासे गततिथयः 27 — $1876170 + 27$
$= 1876197$

स्वाग्निखमरद् (703) अंशैः शिव (11) हतैः विना

$$1876197 - \frac{1876197 \times 11}{703}$$

$= 1876197 - 29357 = 1846840$

[अयम्] अहर्गणः 1846840 सौरमानरीत्याप्ययमेव ।
सः शुक्रादिः $1846840 \div 7 = 263834 - 2 =$ भानुवारः ।
[अत्र 2 शेषो भवति । अतो यातः स्थिरवारः । ततः भानुवारः प्रचरतीति ज्ञायते ।]

बार्हस्पत्यमानेन वर्षगणसाधने दिनगणानयने च कश्चन विशेषोऽस्ति । नृपगणसाधने 'गजाब्धि' (48) स्थाने (पुटे १८०) 'रसाग्नि' (36) ग्राह्यः । दिनगणानयने चान्द्रमानपद्धतिरेव ग्राह्या । तत्र यदि इष्टदिनं कृष्णपक्षीयं भवति तर्हि शुक्लप्रथमादियाततिथिमिश्रणानन्तरं शरचन्द्राः (15) त्याज्याः । इतरत्सर्वं समानम् ॥

इति देवीमानगणनं समाप्तम् ।

इति बदरिकाश्रमस्थ श्रीगुहानन्दनाथपरमहंसपरिव्राजकाचार्यावधूत-
स्वामिनां चरणकमलसक्तचित्तैः तदन्तेवासिभिः चिदानन्दनाथेति
दीक्षानामधेयमण्डितैः श्रीगुहानन्दमण्डली—प्रतिष्ठापकैः
ब्रह्मश्री नाडिमिण्टि सुब्रह्मण्यार्याह्वयैः संकलितं
श्रीविद्यानित्याह्निकम्
संपूर्णम् ॥

